

Woordelijk Verslag Nijmegen Besluitronde (raadsvergadering) 19 juni 2024

Datum	19-06-2024
Tijd	19:30 - 0:25
Locatie	Stadhuis - Raadzaal
Voorzitter	H. Bruls
Griffier	S. Ruta
Aanwezigen	Jasmijn de Vries Kraaijeveld, Maarten Bakker, Cees de Beer, Eric Bender , Diede Beumer, Charlotte Brand, Gerry van Campen, Paul Eigenhuijsen, Jeanette Exel, Miranda Florussen, Adam Galijasevic, Jeannette Geers, Sander van der Goes, Nick de Graaf, Frank de Gram, Wendy Grutters, Michiel van Hoof, Abdulahi Hussien, Léonie Janssen, Niek Kraut, Eline Lauret, Quirijn Lokker, Delano van Luik, Maartje Maas, Biljana Markovic, Sophie den Ouden, Bart Salemans, Ruud Sewpersad, Marieke Smit, Marijke Synhaeve, Ayse Terzi, Rosalie Thomassen, Louisa Tumiwa, Michelle van Doorn, Toon van Gent, Erik Verschuren en Yurre Wieken Noël Vergunst, Grete Visser, John Brom, Tobias van Elferen, Jean-Paul Broeren, Cilia Daemen
	Omnummer 23

1 Opening en mededelingen

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goede avond een ieder. Ik open hierbij de raadsvergadering van de gemeenteraad Nijmegen. Welkom, waarbij vanavond vooral het koersdocument natuurlijk in het midden van de belangstelling staan, maar ook nog een aantal andere zaken. Om te beginnen kan ik melden dat de heer Kraft en mevrouw Mijling afwezig zijn. En bij de, de plaats van de heer van Gent zie ik ook nog, behalve zijn aanbod die niet staan, dus die zal ook. Die komt, dat zeker mevrouw<...>, die komt terug. Nou, dat stelt helemaal gerust. Oké, nou, dan gaan we zo beginnen. Kijk even naar de griffier of nog andere mededelingen zijn. Dat is niet het geval. Ik kan in ieder geval wel al even aangeven dat we straks, na de behandeling van de eerste termijn of na de eerste termijn bij het Koersdocumenten we dan even schorsen want dat geeft gelegenheid, tenzij je al, al de aangekondigde moties in het ene amendement misschien qua aantallen nog meevallen want dan kunnen die even goed genummerd worden. En dan kan er tevens natuurlijk gebruikmaakt wordt van een versnapering pauze of iets anders nuttigs. Dus dat is niet per se om een tijdstip te noemen, dat hangt van alle inbrengen af. Nou, dat brengt me eigenlijk als vanzelf bij de agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering.

2 Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De fracties van de SP, de Partij voor de Dieren, PvdA en GroenLinks hebben actuele vragen aangekondigd over huisvredebreuk bij bioscoop Carolus. Het behandeladvies van het raadsfonds eerste Voortgangsmonitor 2024 naar aanleiding ook van de gespreksronde van 12 juni is een hamerstuk vanavond als voorstel en ergens ook nog door de fractie van de Partij van de Dieren, SP en GroenLinks een motie buiten de orde aangekondigd, erkenning Palestijnse staat en die zal dan worden toegevoegd als agendapunt 5.2. Nou, gezien het aantal voorstellen wordt er niet gewerkt met spreektijd, maar dat wil natuurlijk niet zeggen door die zomaar los kunt gaan, dus daar zullen we goed opletten. Kun je met al deze voorstellen verenigen? In een spreekgestoelte staat hier en in mijn gezicht. Ja, iedereen kan hier mee eens zijn. Dat leidt ertoe dat het volgende punt is niet in de raadskamers behandeld en

voorgesteld deze als een hamerstuk te behandelen, dat gaat om 4.1. Daar kun je ook mee eens stemmen, neem ik aan.

3 Vragen van raadsleden aan het college

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dan zijn we al bij het volgende punt, daar ga ik mevrouw Brand even vragen om de voorzittershamer over te nemen in het kader van vragen van raadsleden aan het college. Schuiven even alles opzij.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, dan zijn we inderdaad aangekomen bij de vragen van raadsleden aan het college en daar zijn vragen aangekondigd door de fractie van SP, Partij voor de Dieren, P van de A en GroenLinks en ik begrijp dat ik de heer Wieken hiervoor het woord mag geven. Aan u het woord.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op 15 juli zijn leden van het collectief Jantien uit de voormalige Carolusbioscoop verwijderd, naar verluid op intimiderende wijze door bouwvakkers in dienst van de eigenaar. Het pand stond al jaren leeg, werd door Jantien gebruikt voor maatschappelijke initiatieven zoals een inloop voor dak en thuislozen. Het pand werd al langere tijd gekraakt door de sprake was van huisvrede en het zonder toestemming betreden komt dan neer op huisvredebreuk. Inmiddels zijn de bewoners terug in het pand dus de huisvrede weer in ere hersteld, maar helaas werden ze daar wel geconfronteerd met doorgesneden elektriciteitskabels en doorgangswegen geblokkeerd door betonblokken. En de handeling of de eigenaar, die lijken daarmee direct de brandveiligheid in het complex en daarmee dat van de bewoners in gevaar te brengen. En dat brengt ons tot de volgende vragen. Eén: beschouwt het college deze actie ook als eigen richting, als strategie om zonder tussenkomst van de rechter een pand te ontruimen?

Is het college het met SP, Partij voor de Dieren, PvdA en GroenLinks eens dat bewoners niet mogen worden ontruimd zonder tussenkomst van de rechter en dat dit net zo geldt voor krakers met huisvrede? Drie: de politie heeft na de ontruiming niet direct ingegrepen om de huisvrede te herstellen, maar heeft bewoners ondanks de bestaande huisvrede doorverwezen naar de rechter? Hoe beoordeelt het college deze aanpak? Vier: hoe beoordeelt het college het optreden van de eigenaar door de brandveiligheid van het complex in gevaar te brengen en welke stappen is het college bereid te nemen om deze onveilige situatie te verhelpen en de toekomst te voorkomen? Vijf, tot slot: is het college bereid om in gesprek te gaan met Jantien om een duurzame strategie te ontwikkelen voor maatschappelijke initiatieven georganiseerd vanuit het complex? Tot zover voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel en dan ga ik direct naar burgemeester Bruls voor de beantwoording op deze vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Ja, dank u wel voor de vragen. Laat ik dat nog eens precies gaan uitleggen, meneer Wieken, want toch even vooraf, het bijzonder aan deze casus is dat je de vraag moet stellen. Dat zoekt officier op dit moment ook uit, want die gaat erover of je wel sprake is van huisvredebreuk. Huisvredebreuk kan namelijk alleen maar bij een woning, dus een pand met een woonbestemming. En één ding is zeker, dit is een pand waar op geen enkele wijze een woonbestemming heeft, tevens het algemeen het een culturele bestemming zo mag samenvatten. Om die reden zijn we als gemeente via de ODRN ook op 30 mei gaan kijken van wat gebeurt er nu eigenlijk?

Toen werden een paar mensen aangetroffen en verblijf, hoe raar het ook klinkt, is dus nog geen bewijs, dat er gewoond wordt, hoeft ook niet illegaal te zijn. En dat maakt de zaak heel, heel complex, moet ik zeggen. En dan ga ik in op uw vragen. Uw eerste vraag, kijk de situatie dus wel bekend, die worden ook gevolgd, maar we zijn als

college natuurlijk niet aan zet. Het is nu echt aan het openbaar ministerie om te beoordelen of je überhaupt het over strafrechtelijke grenzen zijn, over overschreden. Uiteraard is het niet de bedoeling, maar dat geldt voor beide praktijken, je mag ook niet illegaal het bezit van een ander innemen. Die vraag had u ook kunnen stellen. Eigenlijk wel jammer door die die niet heeft gesteld en net zo goed mag je niet op niet legale wijze bezit weer terughalen, daarvoor moet je inderdaad de juridische weg kiezen. Maar hoeverre hier nu fout is gehandeld in strafrechtelijke zin, ja, dat wordt nu uitgezocht door de officier en dat gaat dan over zaken, is bijvoorbeeld de brandveiligheid geding gekomen? Is er sprake van eigen richting? In hoeverre is dat dan ook allemaal strafbaar? Ten tweede, uw vraag van, is het college het eens met de, met u, met uw fractie, die de vragen hebben gesteld?

De bewoners niet mogen we ontruimd zonder tussenkomst van de rechter, zijn ook niet geld voor krakers met huisvrede. Nou ja, daar sluit ik aan wat ik net zei, het is al de vraag en dat wordt ook onderzocht of uw vooral sprake is van huisvrede en dat moet het openbaar ministerie dan ook beoordelen. Nogmaals, in zijn algemeenheid iets illegaal in bezit nemen mag niet en iets illegaal terugnemen mag natuurlijk ook niet. Beide is niet goed praten maakt ook wel zorgen. De derde vraag is dan of de politie heeft ingegrepen, hoe beoordeelt het college een aanpak? Kijk, er worden altijd een wegen gemaakt, ook onder de hoede van de officier, want dit is geen openbare ordezaak dat niet mijn bevoegdheden of op dat moment moet worden ingegrepen of dat het ook op een andere manier gaan.

En laten we even reëel wijzen, hier wordt van beide kanten wel raar opgetreden, bedoel mensen die gaan kraken, zijn fout bezig en een eigenaar die op een eigen manier daarmee omgaat, zonder de rechter de hulp te roepen, zonder juridische weg te behandelen, met dat geldt voor beide partijen. Dus ik laat ik zo zeggen, ik heb wel begrip voor de opstelling van de officier, dat die nou hier niet gelijk overal de politie op laat af gaan, daar zijn andere wegen voor. De vierde vraag, die ligt zeker op het pad van het college. Ik zei u al op 30 mei hebben we als college via de ODRN hè, die doet dat namens ons al, is er al geschouwd, van wat is daar eigenlijk aan de hand?

Nou, dat leidt niet direct tot reden tot actie. Nadat gebeurd was, wat gebeurd is op de vroege zondagochtend hè, dus ik zeg even de bouwvakkers tussen haakjes, want dat is ook geen beschermd begrip voordat we allerlei mensen gaan neerzetten. Je had het net zo goed mijnwerkers kunnen noemen of mensen om het heel algemeen te houden. Ja, ik zeg dat, dat klinkt wat lachwekkend en ik zeg heel bewust omdat over wat er feitelijk gebeurd is, verschillen de meningen nog tot op de avond van vandaag. U begrijpt waar ik het doel. Toen die gebeurtenissen zijn gebeurd op zondagochtend hebben we gelijk gezegd van nou, wat zou daar nu zijn gebeurd, want er staan nu bij mensen ingaan, kan er wel eens een onveilige situatie ontstaan. Brandonveiligheid, maar ook vluchtwegen, dat is ook de constatering die maandagochtend of maandag is gedaan door de inspecteur van, van de ODRN. Zelfs zodanig tot de acuut moest worden opgetreden dat was de bedoeling om dit dinsdag te doen. Dus de ODRN is dinsdag teruggaan en heeft toen gemerkt dat de krakers zelf een aantal maatregelen hebben genomen, waardoor ze in ieder geval konden zeggen dat vanuit de bestemming cultuur geredeneerd er geen acute situatie was. Let op wat ik zeg vanuit de bestemming cultuur geredeneerd, daar slapen is waarschijnlijk gewoon onveilig. Dus het is heel erg belangrijk om het onderscheid te doen en dat zullen we nu de komende dagen dus ook blijven volgen, in hoeverre er bijvoorbeeld aanvullende maatregel of optreden nodig is of wat we constateren dat daar mensen slapen. Want dat is wel onveilig en dat is ook logisch, want je kunt via een vrijgemaakte vluchtweg wel snel naar buiten gaan. Maar als je een diepe slaap bent, na een harde dag, dan kan je wel eens te laat zijn, want er zijn natuurlijk geen installaties die dan goed waarschuwen, zoals in een normaal woonhuis of een inrichting die daarvoor door gaat, denk aan een zorginstelling, wel het geval is.

Ten slotte, is het college bereid om een gesprek gegaan met Jantien om een duurzame strategie te ontwikkelen voor maatschappelijke initiatieven georganiseerd vanuit het complex. Nou, allereerst lijkt het mij iets tussen de eigenaar van het complex en degenen die nu zijn en ik heb niet de indruk op de eigen, want complex daaraan wil meewerken. Dat lijkt me al een onoverkomelijke barrière om te gaan en het college wil altijd graag met iedereen in gesprek gaan die op legale wijze zijn of haar weg zoekt in de, de samenleving. Tot zover.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel. En dan kijk ik even of er nog aanvullende vragen zijn, dan begin ik even bij de fracties die de vragen hebben gesteld, dat is het geval. De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan het college voor de beantwoording. Ik had nog één vervolgvraag namelijk, wat het college doet om verdere incidenten van eigen richting in deze casus of andere casussen te voorkomen?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, dan kijk ik verder nog rond of de initiërende fracties nog iets willen vragen, dat is het geval, mevrouw Lauret.

Naam spreker 4: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Ja, het college noemt het argument van dat er geen woonstemming op het pand zitten en dat het daarom wel eens zou kunnen zijn, dat huisvrede niet hier gebroken is. Maar is het college dan ook van mening dat anti-krakers in bedrijfspanden dan ook geen huisvrede hebben? Graag uw reactie.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel. Andere nog? Ja, dat is de heer Sewpersad, gaat u gang.

Naam spreker 5: De heer Sewpersad(Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is, is het misschien nu niet een uitgelezen moment om gezien, een uitgelezen moment om met de eigenares een keer in het gesprek te gaan om te kijken wat zijn planning is, omtrent de toekomst van, van bouw en verbouw van het pand. Dat het wat rust gaat bieden op het vlak. Dank u wel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel en dan zie ik de heer Kraut van de fractie van de VVD.

Naam spreker 6: De heer Kraut (Raadslid VVD)

Ja, voorzitter, dank u wel. Want de criminele organisatie Jantien blijft maar misdrijven plegen en dat dit keer zelfs maandag onder de ogen van de politie. De VVD is blij met de antwoorden van de burgemeester. Ik hoop dat het om tot een wijs besluit komt en tot ontruiming snel overgaat. Ik heb wel één vraag en de burgemeester, namelijk heeft de burgemeester begrip voor de stemming in de stad en dat lees je bijvoorbeeld onder de comments in de Gelderlander, dat het onbegrijpelijk is, dat criminelen kennelijk ongestoord in Nijmegen hun gang kunnen gaan en dat rechtmatige eigenaar het nakijken heeft. Heeft de burgemeester begrip voor die stem?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, anderen nog? Nee, dat is niet het geval. Dan geef ik in tweede termijn het woord aan de burgemeester voor beantwoording.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Leiding groot is om met de vraag van die laatste vraag van de heer Kraut te beginnen, zal ik het toetje bewaren, zoals hoort dat het laatst. Allereerst de heer Wieken, u vroeg van hè, hoe kun je of kunnen we voorkomen dat er gevallen van eigen echter nog kunnen voorkomen? Uiteraard is er met de eigenaar contact geweest. Dat is al vaker geweest en die is natuurlijk via de officieren duidelijk te verstaan gegeven van in hoeverre je hierachter zit, want zelfs over die feiten wordt nog door sommigen getwist heb ik gemerkt. Dit kan natuurlijk niet de bedoeling zijn en er wordt natuurlijk ook wel extra op gelet. Maar het bijzonder van de situatie natuurlijk wel dat de mensen die in alle eerste gekraakt hebben ook niet legaal bezig zijn. Dus je bent de ene partij die niet legaal bezig bent,

beschermen, c.q. aan het oproepen tegenover de andere partij die legaal weet. Dat is wel het verschil, dat is ook verschil, mevrouw Lauret met antikraak zitten. Dat gebeurt dus met instemming van de eigenaar en als er geen woonbestemming op is, dan moet dat ook afgestemd worden met ODRN en ons. Want ja, in principe mag je daar niet wonen. Maar dat is natuurlijk wel een fundamenteel verschil of je daar met instemming zit of niet met instemming en dat moeten we toch met zijn allen, welke politieke bril ook, hebben kunnen begrijpen, tot in Nederland wat eigendom schrijft, nou helemaal zwaar verankerd is. Zo is, dus dat is geen huisvrede te noemen. Meneer Sewpersad vraag in gesprek met de eigenaar. Ja, de gesprekken als je bedoelde of de toekomst, die zijn. Er is ook wel wat contacten geweest.

Je kunt van alles vinden over tempo of niet tempo, daar laat ik maar vanavond maar niet over uit. Maar nu concreet, op deze casus is er natuurlijk ook een beropte eigenaar van kijk, als je wat wil, kies dan de juridische weg, als je wilt dat dit opgelost wordt. En ga niet op die manier het gesprek tussen haakjes aan, als ik het zo mag uitdrukken en de heer Kraut vraagt of ik begrip heb voor allerlei mensen. Nou, u kent mij, ik heb een ruim hart. Dus ik heb begrip voor iedereen, maar ik heb geen begrip voor als ze oproep worden gedaan, van laten we het dan maar gaan regelen. Ik snap heel erg goed ik vind het zelf ook heel lastig uit te leggen hoe de Nederlandse wet en regelgeving in mekaar zit. Ik heb net een poging gedaan bij de start van de antwoorden op de vragen van de heer Wieken om iets uit te leggen en er is nog veel ingewikkeld. Dat is ook heel vervelend, dat vindt ook de officier, kan ik u zeggen en de politie heel ingewikkeld. Dat je allerlei situaties aantreft waar verschillende rechtsregime civielrechtelijk strafrechtelijk en bestuursrechtelijk naast mekaar lopen. Ja, zoals het land zoals de rechtstaat opgebouwd. Maar nogmaals, begrip hebben is niet hetzelfde als iets goedkeuren.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dan dank ik u allen en zijn we het eindig komen de vragen van de Raad aan het college en dan geef ik weer het woord terug aan u, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Zo kun je zelfs op de vierkante meter nog stevig in beweging komen, wat op zich niet slecht is. Ik spreek voor mezelf. Goed, we gaan verder met juist met een interruptie wil plegen. Nee, dat hoeft toch niet! Dan gaan we naar de hamerstukken hè, ja, onder vier, voor de punten vier, één en vier twee is geen spreektijd gevraagd en daarom is ook ingestemd met deze voorstellen. Dat is het geval.

4.1 Raadsvoorstel Bindend advies aanvraag omgevingsvergunning Hatertseweg 95 (49/2024)

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dat brengt ons bij: ja, het eerste van twee debatstukken zo meteen hebben we nog de actuele motie, maar allereerst natuurlijk onder 5.1, het raadsvoorstel met het koersdocument 2025 en we hanteren daarbij de volgorde van sprekers vanuit uw <...> ook bij de begroting doen.

5 DEBATSTUKKEN

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dus mag ik namens de PvdA- fractie mevrouw Brand, ja, nee, ik ik, ik ging daarvan uit, maar ik heb hier geen naam aan, dus ik kijk verwachtingsvol naar u.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter, vanavond staan we stil bij het koersdocument en dit is natuurlijk de opmaat naar de stadsbegroting 2025-2028. En met dit koersdocument legt de Raad afwegingen en uitgangspunten vast die de kaders vormen van de begroting van het najaar. En eigenlijk bespreken we wat voor een stad we willen zijn, want zoals u allen weet,

politiek is keuzes maken, zeker in politiek en financieel woelige tijden. En net als vorig jaar zijn de uitdagingen niet mals. Er is nog steeds sprake van schaarste op tal van gebieden, zowel in de financiële middelen, maar ook in materialen, stikstofruimte, arbeidskrachten en capaciteit op het elektriciteitsnet.

En waar vorig jaar echt harde keuzes nog vooruit konden worden geschoven, ziet het college nu de noodzaak tot het maken van concretere keuzes en prioriteiten. En het moet me wel van het hart dat de echte concrete keuzes en prioriteiten nog missen in dit document. We zien slechts contouren. Eventuele vergezichten, geen stippen maar vlekken op de horizon die ook nog kunnen verschuiven. Immers, veel is nog onduidelijk en moeten de komende maanden nog verhelderd worden, en dat maakt het debat van vanavond niet eenvoudiger, want eigenlijk schuift het college toch wat grote keuzes voor zich uit. Wat, wat kan er wel en wat kan er niet? En dat zien we dan pas in het najaar. En daarbij constateer ik dat de Raad en dat is natuurlijk haar goed recht met heel veel moties en amendementen komt. En een groot deel daarvan vindt de PvdA eigenlijk niet passen bij dit koersdocument. Het echt labelen van keuzes vinden wij iets voor de begroting.

Wat we hier vanavond doen, is koers bepalen en de hoofdlijnen met elkaar uitzetten dit details worden later duidelijk. Nou, in elk geval is heel helder dat de schaarste invloed hebben op ambities die we als gemeente hebben. Zo heft beperkt de ruimte op het energienet direct impact op onze grootste bouwplannen op de verduurzaming van woningen en op bedrijven, en ook bijvoorbeeld op de laadcapaciteit en daarmee ook direct op de mobiliteit. Ook de krapte op de arbeidsmarkt zorgt voor druk op instellingen en bedrijven in onze stad, maar ook op onze eigen gemeentelijke organisatie. En bovenop dit alles zijn er dus wederom minder financiële middelen, een giftige cocktail die voor weinig vreugde zorgt. Ook Den Haag staat niet onder een gunstig sterfte. Na een lange kabinetsformatie klopt er aan de horizon een kabinet waarvan voor de gemeentes vooralsnog weinig hoopvol valt te verwachten. Er komt opnieuw niet het broodnodige extra geld voor het gemeentefonds en niet uit te sluiten veld dat er nog meer taken gedelegeerd worden door het Rijk aan de gemeentes. Dat brengt ons onvermijdelijk bij de vraag wat voor stad willen we zijn? En voor de PvdA is dat eigenlijk heel duidelijk, en dat hebben wij hier vaker betoogd we zijn een sociale stad, een stad waar de gemeente er is, voor de mensen die dit hardst nodig hebben.

Juist in onzekere tijden moet de lokale overheid, de gemeente, betrouwbaar zijn, want wij voelen voor de inwoners het meest dichtbij. Onze inwoners verdienen. Een gemeente waar je altijd van op aankomt kunt als het nodig is, die uitgaat van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dus we kiezen voor keuzes en prioriteiten met het hart voor de stad en voor haar inwoners. Als er schaarste is en vrijwel alle randvoorwaarden dan wordt het wel erg ingewikkeld om die ambitie waar te maken, en dat vraagt dus ook echt om prioriteren en het maken van onvermijdelijke keuzes. En het college komt in het koersdocument eigenlijk met drie keuze: richtingen. Allereerste prioritering en temporisering in het ruimtelijk domein. Nijmegen is en dat verbaast ons allen natuurlijk niet een geliefde stad om in te wonen en we kennen helaas nog steeds een groot tekort aan betaalbare woningen.

En ik herhaal het nog maar eens een keer: wonen is een recht en woningen zijn om in te wonen en niet om mee te beleggen. De gemeente moet de regie nemen in het woonbeleid en sturen waar zij kan. En in die beperkte ruimte waar we bouwen aan een nog mooiere stad, gaat het onvermijdelijk ook over bereikbaarheid en mobiliteit, want ook die ruimte is schaars. Voor de PvdA gaat het dan ook om goed en toegankelijk openbaar vervoer, een betaalbare deelmobiliteit. Mijn partij kan zich erin vinden dat het college ervoor kiest om, gezien de grote ambities en zorgvuldig keuzes te maken met het oog op de netcongestie en de krappe arbeidsmarkt, en daarom op inhoudelijke gronden afwegingen te maken die passen bij de koers van de stad.

En het is ook goed om de prioritering van de ruimtelijke projecten daarbij gebruik te maken van de door de Raad vastgestelde contouren visie, om contourennotitie omgevingsvisie met daar aangekoppeld belangrijke waardes als sociale impact pact en leefbaarheid. Het is bovendien ook te begrijpen dat het college kiest voor een richtlijn van een maximum van 90 miljoen euro per jaar aan investeringen. De tweede keuze die het college voorlegt betreft het sociaal domein. Er is een toename van de vraag naar de individuele Wmo-ondersteuning en jeugd zelf, maar het college is echt op te lopen tegen financiële grenzen, met daarbovenop krapte op de arbeidsmarkt en ook nog eens toenemende vergrijzing. Het college stelt daarom voor om miljoenen te bezuinigen en wil

tegelijkertijd prioriteit geven aan hen die de ondersteuning bij jeugd en Wmo het hardste nodig hebben. En dat is een Nobel streef, maar in de praktijk zien we dat het misgaat steeds meer mensen krijgen niet de hulp die ze nodig hebben, jongeren met zware problemen staan geregeld op de wachtlijst of moeten terugvallen op de buurtteams en door strengere budgetplafonds op te leggen lopen we het risico dat nog meer mensen buiten de boot vallen. En ja, we noemen het hier of het college noemt het hier ombuigingen maar eigenlijk zijn het gewoon bezuinigingen. Dat klinkt minder gezellig, maar dat is het ook en daarom komen wij samen met de Partij van de Dieren en het CDA met de motie niet de dupe van het systeemplafond omdat we kosten wat het kost willen voorkomen dat mensen niet de zorg krijgen die ze wel nodig hebben. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor continuïteit en kwaliteit van de zorg aan onze inwoners en wij vragen het college dan ook om haar mooie belofte hard te maken. Er moet een alternatieve zorgvoorziening zijn die zelf de zorg vraag kan faciliteren. En daarbij vragen we de motie ook om op het voorstel van hardheidsclausule uit te werken en die voor te leggen aan de Raad. Ik lees overigens dat aangaande sociaal domein....

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, mevrouw Synhaeve, bij interruptie.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, de jeugdwet is heel duidelijk. Hè, dus de jeugdwet zegt: elk kind die dat nodig heeft, heft het recht op passende zorg. Het kan en het zal dus nooit zo zijn dat er in Nijmegen kinderen die dat nodig hebben geen hulp meer kunnen krijgen omdat we werken met budgetplafonds. Dat weet de PvdA ook en waarom beweert u dan hier het tegendeel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Nou, mevrouw Synhaeve, ik beweer niet het tegendeel. Er wordt gewoon bezuinigd. Dat is harde feit en natuurlijk willen we dat iedereen gewoon de juiste zorg heeft. We willen dat de juiste zorg bij de juiste instanties komen, dat zware zorg niet terechtkomt bij de buurtteams dat het niet bij jongerenwerkers terechtkomt waar het niet hoort. Wij willen harde garanties van het college dat dat niet misgaat en dat is waar deze motie toe oproept.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, u beweert wel of de PvdA beweert wel het tegendeel. Het staat letterlijk in deze motie. Ik citeer het instellen van budgetplafonds kan ervoor zorgen dat mensen aan het begin van een jaar wel worden geholpen en aan het eind van datzelfde jaar niet meer, indien het plafond is bereikt. Dat is gewoon feitelijk onjuist.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, mevrouw Synhaeve, ik ben het gewoon niet met u eens. Kijk, ik snap dat dat u dat u zegt, er gebeurt heel veel, dat zie ik ook, maar dat wordt gewoon bezuinigd. Dit college kiest ervoor om een budgetplafond op te leggen en daardoor kunnen er mensen in de knel komen. Dat is een risico wat we lopen, wat we dagelijks lopen, wat we ook dagelijks in de praktijk zien en daar willen wij harde randvoorwaarden met elkaar over afspreken zodat dat niet misgaat in de toekomst, dan gaat gewoon minder geld die kant op en we moeten borgen dat de zorg die nodig is, dat die gewoon bereikt wordt voor iedereen die dat nodig heeft. Ik lees overigens dat aangaande sociaal domein het college betreffende de schaarste aan menskracht en middelen in gesprek wil met de gemeenteraad, de stad en onze subsidie en contractpartners. En mijn oprechte vraag is hoe, wanneer en op welke termijn, want er is echt wel wat te doen in het sociaal domein en de tijd is kort.

De begroting komt eraan. Dus ik ben heel benieuwd hoe het college daarnaar kijkt. Dan de derde koerswijziging van het college betreft de externe en interne dienstverlening, en daar moet de komende jaren veel gebeuren. Maar ook in deze sector is er een groot tekort aan arbeidskrachten. Daardoor staat de uitvoeringskracht van ons

beleid en ambities onderdrukt. Dat is overigens een probleem wat niet uniek is in Nijmegen, helaas maar bij alle gemeentes en overheden speelt. De gemeente is dan gebaat bij een goed strategisch HR-beleid gericht op de lange termijn, want je moet nu investeren om daar in de toekomst profijt van te hebben. En daarom dienen we met de Partij voor de Dieren, het CDA, GroenLinks en de Stadspartij de motie een aantrekkelijke en toekomstbestendige werkgever in, waarin we eigenlijk vragen om een actief stage beleid, het MBO, HBO en WO-instellingen in onze stad. Kijk maar eens naar een willekeurige vacature voor de gemeente.

Ook die van ons, want negen van de tien keer wordt er gevraagd om een HBO of WO werk of denkniveau. Durft nu eens echt verder te kijken en een echt divers en inclusief te zoeken naar nieuwe mensen en zorg dat als je die mensen eenmaal binnen hebt, dat je ze echt kunt binden aan onze mooie organisatie. Voorzitter, laat onze hartenkreet richting begroting helder zijn, zet niemand in onze geliefde stad buitenspel. Daarom kiest de PvdA voor om als uitgangspunt in het koersdocument op te nemen dat de gemeentelijke inkomsten mogelijk verhoogd worden. Juist gezien de financiële zware tijden en ik begrijp heus wel dat dat niet de eerste keuze is en niemand staat direct juichen op de banken. Maar als het moet, doe het dan eerlijk en zorg dan dat de extra lasten landen bij de meest kapitaalkrachtige in onze stad. En in een tijd van financiële krapte en schaarste blijft het aloude PvdA adagium sterkste schouders, zwaarste lasten nog steeds actueel en daarom dienen wij met de SP het amendement roeien met de riemen die je hebt in. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik dank u. Dan is vervolgens het woord aan de heer Lokker namens GroenLinks-fractie.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Dank u wel, voorzitter. Over bewegen op de vierkante meter gesproken. Ik had gewoon door het midden moeten komen natuurlijk maar goed. Voorzitter, voorzitter, het koersdocument gaat over de toekomst van onze stad, onze lieve sociale en gemoedelijke stad. Maar ons Nijmegen ligt nu nog meer dan ooit in een guur rechts land waar de rechtsstaat onder spanning staat, waar extreemrechtse ministers verantwoordelijk worden voor de opvang en zorg voor mensen die naar ons land vluchten en waar de meest kwetsbare mensen in onze samenleving niet worden beschermd, maar vertrapt voor de financiële belangen van de rijkste. Het hoofdlijnenakkoord en de keuzes van de nieuwe regering sterken de GroenLinksfractie erin dat we in Nijmegen nog steviger moeten vasthouden aan onze idealen. Als we het hebben over de toekomst van onze stad, dan moeten we ons de vraag stellen: van wie is onze stad eigenlijk en voor wie is ons Nijmegen en welke rol heeft de overheid en de gemeente in die stad?

We leven helaas in een tijd waarin de overheid steeds meer een rol krijgt in het faciliteren van grote bedrijven en economische belangen. Door soepelere wetten, belastingkorting en fossiele subsidies. Trekken regeringen eindelijk een keer een streep om te beschermen wat kwetsbaar is, zoals onlangs deze week met de Europese natuurbeschermingswerk, Dan wordt de overheid verweten de economie kapot te maken. Als het aan GroenLinks ligt, zou de overheid, en dus ook de gemeente Nijmegen ervoor moeten zorgen dat inwoners fijn kunnen samenleven, ze in een prettig en een betaalbaar huis, in een groene omgeving een gezond en gelukkig leven kunnen leiden. Wanneer we op deze manier naar de overheid kijken, gaat de discussie niet over of mensen recht hebben op zorg en ondersteuning, maar gaat het over de plicht die de overheid heeft om inwoners deze te geven. Wanneer de overheid faalt om niet de minimale omstandigheden te creëren voor een leefbaar bestaan, wordt dat in Vlaanderen met een mooi woord voor een ongelooflijk Trieste situatie onder bescherming genoemd. Helaas leven in een land waar onder bescherming niet alleen veelvuldig voorkomt maar waar het landelijk zelfs een beleidsdoel is geworden. In het niet verhogen van het minimumloon, het niks doen aan de situatie in de jeugdzorg de al mensonterende staat van de vluchtelingenopvang doelbewust te verergeren en alle ambities voor natuurbescherming en het tegengaan van klimaatverandering weg te gooien ten gunste van het grote geld. En die onder bescherming voorzitter, die kunnen we in Nijmegen niet laten gebeuren. Nu we in Nijmegen koers bepalen en kiezen we wat we voor stad we willen zijn, is het des te belangrijker om ook de rol van de overheid

hierin helder te hebben. Wat ons betreft is dat duidelijk. De gemeente moet alles in het werk stellen om iedere Nijmegenaar gelijkwaardig mee te laten doen. We zijn dan ook blij om te zien in het koersdocument dat het college aan de slag blijft om precies dat te doen. We zijn het aan onze inwoners verplicht om te zorgen voor voldoende betaalbare huizen. Daarom blijven we in Nijmegen de woningnood aanpakken door de ontwikkelingen in Winkelsteeg het stationsgebied waar we investeren in juist betaalbare huizen, voorzieningen en meer groen en natuur in onze bestaande stad. We zijn het aan nieuwe Nijmegenaren verplicht om te zorgen dat ze veilig en fijn in onze stad thuis kunnen komen.

Daarom blijven we in Nijmegen gastvrij voor vluchtelingen, met of zonder papieren, begeleiden we ze en helpen ze hun nieuwe huis en plek in onze stad te vinden. We zijn het aan onze natuur en klimaat verplicht om ze te beschermen, dat we ervoor zorgen dat de natuur en de biodiversiteit in en rond Nijmegen versterkt wordt en dat we investeren in een publiek warmtenet waar duurzame warmte betaalbaar aangeboden wordt, juist in de armere wijken als eerst. We zijn het aan onze kwetsbare inwoners verplicht om ondersteuning te geven wanneer ze dit nodig hebben. Daar moeten we dan ook op blijven inzetten. We zien in dit koersdocument en dat is natuurlijk niet voor het eerst dat de groei van het aantal mensen die zorg en ondersteuning gebruiken en de kosten van deze zorg en ondersteuning toenemen. Bovendien zien we dat tekort op de arbeidsmarkt de komende jaren zullen zorgen voor capaciteitsproblemen in die zorg en ondersteuning.

Om op korte termijn want zo snel kan het al gaan de zorg en ondersteuning voor iedereen te kunnen blijven organiseren, moeten we nu ingrijpen in het sociaal domein, want anders zullen kwetsbare Nijmegenaren in de nabije toekomst geen zorg en ondersteuning meer kunnen krijgen. De taakstellingen die het college voorstelt snappen we, maar dat moet geen doel op zich zijn. Blind bezuinigen heeft op de korte termijn misschien het juiste effect onderaan de streep, maar op de lange termijn zal dit zorgen dat juist voor meer kosten en bovendien ook nog veel meer problemen voor de mensen in onze stad. Daarom dienen we samen met de Stadspartij, D66, PvdA en het CDA, dacht ik maar anders is dat alvast een hoop de motie een zorgplan voor Nijmegen in, waarmee we het college vragen om bij de begroting met een plan te komen voor het sociaal domein en vooral ook duidelijk te maken wat de gevolgen zijn voor onze inwoners die zorg en ondersteuning ontvangen.

Daarnaast geven we ook voorwaarden en principes mee aan waar het plan aan moet voldoen, zoals bijvoorbeeld meer collectieve vormen van ondersteuning en innovatieve vormen, zoals bijvoorbeeld de was en strijkservice die al eerder als pilot is gestart. Ook roepen we in deze maand motie op om de sociale basis in onze stad op peil te houden. De sociale basis is de directe omgeving van onze inwoners, met voorzieningen, maar juist ook een netwerken in de buurt en in de wijk. Deze sociale basis moet op orde zijn, omdat deze preventief werkt. Het kan zorgen voor vroege signalering wanneer dat nodig is en we kunnen al heel veel mensen laagdrempelig helpen. Daarin op de goede manier investeren en dan ook juist investeren faciliteren van de netwerken van mensen in hun straat, buurt en wijk is daarin onmisbaar. Een ander belangrijk onderdeel van dat sociale basis in onze stad is cultuur. Het verbindt ons, biedt plezier, ontspanning, kracht en troost.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken per interruptie.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank voorzitter. Ja, ik al een vraag aan de heer Lokker over die motie. Beslispunt drie: noemt die sociale basis. Daarin moet worden onder andere informele buurt, netwerken verstaan, organisatie al actief zijn en dat mensen naar omkijken in de wijken. Dat is natuurlijk hartstikke goed, maar in de context van waar we het hierover hebben, hè zorgplafond een beroep op zelfredzaamheid bedoel de heer Lokker noemt de taakstellingen de vanden noemt dat gewoon bezuinigingen, in die context lijkt het toch wel een beetje op de participatiesamenleving van Mark Rutte. De overheid trekt zich terug en de maatschappij mag het oplossen. Dus hoe moet dat precies zien volgens GroenLinks, die sociale basis in deze context?

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel voor de vraag en dank, voorzitter. Volgens mij is het heel erg belangrijk dat we kijken naar de, de, de overheid. Zoals ik zei, is er voor de samenleving en volgens mij is één van de dingen die heel belangrijk is, is dat we niet dat we rekenen, inhouden dat er heel veel netwerken voor mensen zijn in hun straat, in een buurt, in een wijk, en dat we die versterken, zodat, zoals ik eerder zei, dat we ervoor kunnen zorgen dat mensen prettig kunnen wonen. En volgens mij is dat juist belangrijk om te investeren in die sociale basis, zodat we problemen voor kunnen zijn en niet pas erachter komen op het moment, op het moment dat mensen al veel meer problemen hebben, dat ze dan pas bij ons kunnen aankloppen dus daarom moeten we nu investeren in die sociale basis en dat zal ook zorgen dat uiteindelijk op de langere termijn en hopelijk ook al op de korte termijn mensen in onze stad minder zware zorg en ondersteuning nodig hebben, niet omdat het dan goedkoper is voor de gemeente, maar gewoon omdat ze minder problemen hebben.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dan een vervolgvraag voorzitter. En ik ben volledig eens met antwoord van de heer Lokker maar dan ben ik benieuwd of de heer Lokker het ook eens is dat die sociale basis dus geen vervanging kan zijn van het zorgaanbod dat we hebben als gemeente.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Nou, wat heel belangrijk is, die sociale basis is, betekent dat: je betekent twee dingen. Dat betekent in de eerste instantie dat het belangrijk is dat we faciliteren dat mensen in onze stad naar elkaar om kunnen kijken, dat ze voor elkaar kunnen zorgen wanneer dat nodig is, en dat ze daar ook ruimte voor krijgen. Het tweede stuk van die sociale basis, organisaties, voorzieningen in de wijk, dat is juist ook al de eerste vorm van zorg en ondersteuning. Dus het is juist op die laagdrempelige manier dat onze buurtteams en andere welzijnsorganisaties al heel veel betekenen. Die zijn geen vervanging voor de zorg, maar die zijn de passende zorg en ondersteuning voor mensen die ze nodig hebben. Is dat niet voldoende, dan hebben we de meer specialistische vormen van zorg en ondersteuning die we in onze stad nog steeds zullen hebben.

Dank u wel dan wat ik al zei, cultuur verbindt ons, het biedt plezier, ontspanning, kracht en troost, maar we zien dat de kosten in de culturele sector stijgen door fairpay of terwijl het gewoon eerlijk betalen van mensen die in de culturele sector werken en door de ongelooflijk slechte plannen van het kabinet om de BTW op cultuur te verhogen. Verschraling ligt op de loer. Met de motie fairpay verdient een eerlijk verhaal, dienen we samen met de Stadspartij, D66, Partij voor de Dieren de motie in waarin we vragen het college om ons te laten weten wat de gevolgen zijn voor de cultuursector van deze kostenstijgingen van zowel de Btw-verhoging als de fairpay en hoe we er in de toekomst in budgetten mee kunnen omgaan om deze op te vangen? Voorzitter, onze inwoners verdienen een fatsoenlijk leven, een niveau om te leven en we zijn het verplicht om ze dat te geven. Daarom blijven we investeren in inkomens, regelingen voor mensen die dat nodig hebben.

We hebben eerder gevraagd op deze plek volgens mij een jaar geleden met heel veel andere partijen om het vereenvoudigen van die regelingen, maar wat GroenLinks betreft, moet dat echt sneller. Het college is er maar bezig, maar eigenlijk kan het ons niet snel genoeg zijn. Met de motie beter ambtshalve uitgekeerd dan ten hele gedwaald, wat ik persoonlijk een hele goeie vind voor de kerst. Maar de burgemeester let helaas niet op. Roepen we het college op om bij de tweede aanvraag over te gaan tot ambtshalve uitkering in plaats van opnieuw het opvragen en dan ook het controleren van de inkomensgegevens van de persoon in Nijmegen die die regeling aanvraagt. We dienen deze motie samen in met de Partij van de Arbeid, Stadspartij, D66 en het CDA en dat is dus de motie beter ambtshalve uitgekeerd dan ten hele gedwaald. Voorzitter, in Nijmegen laten we onder bescherming niet zomaar bestaan. De gemeente heeft de plicht om te zorgen dat inwoners kunnen meedoen op een gelijkwaardige manier, dat we onze natuur en het klimaat beschermen en dat iedere Nijmegenaar een fijn huis, een prettige stad en een gelukkig leven kan hebben. Want wat er in de wereld en ons land ook mogen gebeuren, Nijmegen is van ons, een stad van iedereen. Dank u wel.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, ik kan natuurlijk niet. Voorzitter, in het koersdocument lezen we dat het college schrijft, onze financiële opgave is nu echter zo fors dat we geen enkele maatregelen a priori uitsluiten. Geldt dat ook voor de heer Lokker?

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Nou, nee, als politieke partijen is natuurlijk zeker voor ons dat bepaalde dingen zullen we niet mee instemmen en andere dingen sneller.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Kunt u mij een voorbeeld noemen waar u niet mee gaat instemmen.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, ons verkiezingsprogramma nee, dat is flauw. Nee, er zijn heel veel verschillende dingen. Ik noemde een aantal dingen hier al voorbij. Het gaat echt over een basis, dat dat het heel belangrijk is, dat inwoners erop kunnen rekenen dat de gemeente voor ze zorgt en ze ondersteunt wanneer dat nodig is. Dat ik dat ook zie als een plicht van de gemeente. Dus het gaat niet over het feit dat mensen dan om hun recht komen vragen, maar een plicht om daar voor ons voor te zorgen. Dus dat is bijvoorbeeld buurtteams, zorgen dat iedereen ook echt geholpen kan worden en dat we niet zeggen: oh, sorry het geld is op. Dat is ook helemaal het idee van die budgetplafond plafonds niet waarom het voor ons wel een reden is om daarmee in te stemmen. En zo zijn er nog talloze voorbeelden. Ik weet niet of je er eentje in gedachten heeft, maar anders maak het lijstje even af.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Nee, het ging mij voornamelijk om de verhoging van de lokale lasten, want daar ging deze zin over en daar sluit het college geen maatregel uit. Is dat geldt dat voor GroenLinks ook, sluit u geen enkele maatregel uit voor de voor de verhoging van de lokale lasten.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voor GroenLinks gaat inderdaad dat het verhogen van de lokale lasten om de inkomsten van de gemeente te verhogen, inderdaad, wat ons betreft prima kan.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dus, voorzitter, als ik zou mogen....

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, nog één vraag, want dan is het klaar met de heer Lokker.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dan is het klaar met de heer Lokker? Dan moet ik mijn speech vast gaan voorbereiden voor de volgende keer.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Voor wat betreft zijn bijdrage in de eerste termijn. Maar ga uw gang meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik druk automatische knopje uit, want ik denk, we hebben spreektijd maar ik kan rustig laten lopen. Dus de heer Lokker is eigenlijk: als ik een voorstel doe voor het herinvoeren van de afvalstoffenheffing dan zegt de heer Lokker, dat is een fantastisch goed idee.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Nou, nee, want ik zal natuurlijk ook dat dat bij veel dingen die u zegt, zeg ik altijd wel een fantastisch goed idee, niet per se bij de afvalstoffenheffing, het gaat er voornamelijk over dat de, zoals in het vorige koersdocument zei, het college we vinden het onverantwoord om de lokale lasten te laten stijgen. In dat geval had het met de inflatie te maken. Nu zegt het college dat heel bewust niet. Daar kan ik mij prima in vinden. Ik denk dat het ook in deze tijd, wanneer we taakstellingen doen op het sociaal domein, waarin we zien dat het inkomen van veel mensen in ons in onze stad ook achterblijft terwijl rijke mensen echt makkelijker krijgen, vind ik het niet meer dan terecht om eerlijk te kijken of we bepaalde lokale lasten niet kunnen laten stijgen. Dat is niet perse de afvalstoffenheffing de hondenbelasting, is ook een afspraak uit coalitieakkoord daar zullen we ook niet gelijk aanzitten. Maar andere opties zijn er zeker.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, meneer Eigenhuijsen, ik had al gezegd, we gingen afronden. Nog één vraag dan.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dan kom ik terug met de eerste vraag. Er zijn dus voor GroenLinks is het niet priori dat alle lasten verhoogd mogen worden. U gaat dus niet mee met het college? Nou ja, ik ga het nog een keer voorlezen. Onze financiële opgave is nu echt zo voorstellen we geen enkele maatregelen priori uitsluiten. Gaat u dus niet mee met het college?

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Nee, want het college maakt zegt dat dat alles open ligt. Dat moeten ze ook doen, want het is uiteindelijk aan ons als raad om te beslissen welke dingen we willen, in meerderheid. Dus ik vind het zou vervelend zijn als college zegt: dat gaan we niet doen. Maar aan mij als politieke partij en als GroenLinks natuurlijk wel helder dat wij bepaalde dingen nooit zullen doen, andere dingen liever niet en sommige dingen heel graag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed dank u wel, meneer Lokker nee, ik heb niet een nou een cirkeltje zijn ingegaan.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter, ik nog geen antwoord gehad op mijn eerste vraag. Maar wat dan niet? U zegt sommige dingen niet, sommige dingen liever niet, wat dan precies niet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

<...> zeggen, want die vraag heeft u ook al gesteld. Ik geef de heer Lokker nog één keer om te reageren en dan is het echt <...>.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Nou, als het gaat over lastenverhogingen zijn er bijvoorbeeld coalitieafspraken zijn we eerder hebben we het er over gehad, daar hebben we van afgesproken daar blijven vanaf. Andere lastenverhogingen vind ik niet zo erg, of sommige vind ik juist een heel goed idee. Als het gaat over bezuinigingen of stoppen met dingen, want dat zijn natuurlijk ook maatregelen die je zou kunnen nemen, is het, zoals ik in de motie zeg, vooral heel belangrijk dat er een plan achter ligt en is gewoon blind bezuinigen voor ons nooit een optie. Het moet echt gaan over dingen waar een plan achter zit, en daarmee is natuurlijk vooral belangrijk dat onze identiteit als eerlijke stad waar iedereen gelijkwaardig mee kan doen, dat die bewaard blijft.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, dank u wel. Dan is het woord aan de heer Wieken, namens de SP-fractie.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Kijken valt bijna buiten beeld. Voorzitter, ja, mevrouw Brand, dank u wel heel goed. Mevrouw Brand, die zei het al, politieke keuzes maken. Dat lijkt een heel typische doodoener maar vandaag zien we hier en in het land dat het wel waar is. Het treedt een extreemrechts kabinet aan dat een kil bezuinigingsbeleid uitstort over Nederland, beleid waarvan Mark Rutte ooit zei, daar kan rechts de vingers van aflikken. Het kabinet zit er nog niet, want we hebben nu te maken met beleidskeuzes van eerdere kabinetten in 2015 werd er al gewaarschuwd bij de zorg decentralisatie, je kunt gemeenten wel verantwoordelijk maken, maar zonder extra budget wordt het toch echt een probleem en dat zien we in Nijmegen al jaren.

We hebben groot tekort op de jeugdhulp hulp in het huishouden, ambulante begeleiding, beschermd wonen en hulpmiddelen want mensen die ziek zijn mensen die hulpbehoevend zijn, mensen die hulp nodig hebben, zijn niet opeens beter omdat wij minder geld hebben en het college noemt nu taakstellende budget plafonds in het koersdocument. Ik zal het antwoord jargon even vertalen. Dat zijn gewoon bezuinigingen en een plafond betekent er gaat geen geld meer bij. En dan hebben we toch wel een probleem, want ik herhaal maar even mensen die ziek zijn, mensen die hulpbehoevend zijn, die zijn niet opeens beter omdat wij een plafond neer gesteld hebben. En er wordt, zo staat er, vaker beroep gedaan op zelfredzaamheid. Maar hoe gaan dat bepalen of iemand zelfredzaam is? Gaat de realiteit zich zomaar aanpassen aan een plafond, of gaan wij dan voor mensen bepalen dat zij zelfredzaam zijn, en wel met minder kunnen?

De SP heeft toch wel een hard hoofd daarin. Dat zijn keuzes, maar niet de keuzes van de SP. Er is een ondergrens waar wij niet aan moeten komen, een kwaliteit van zorgen waar wij niet op in mogen leveren, want wie zorg en hulp nodig heeft, mag daar niet van verstoken blijven en ik hoop dat wij het hierover dat basisprincipe in ieder geval eens kunnen zijn. En daarom dien ik ook een motie in, niet door de ondergrens die dat als politiek commitment vastlegt en ik doe het even uit mijn hoofd, die werd mede-ingediend door de Partij voor de Dieren, als ik het goed heb. Verder over de zorg en een paar jaar geleden nam de Raad een motie aan van de SP over zorgbuurthuizen en we lezen ook in de startnotitie woonzorgvisie dat wonen met zorg een prioriteit is in onze gemeente. Het lijkt daar ons daarom goed om een volgende stap te zetten en te gaan inventariseren waar zorgbuurthuizen dan kunnen komen in onze stad? Bijvoorbeeld in Aldenhof. Daar staat de Doekenborg al lange tijd leeg. Die is eigendom van woonzorg in Nederland. Het plan is om daar deels beschut wonen voor ouder te realiseren lijkt ons een goede plek om als eerste te kijken en daarnaast is er in onder andere Amsterdam een heel goed initiatief: een leven lang thuis. Dat is soortgelijke vorm, alleen meer gericht op de wooncomplexen zelf. Daar komt bijvoorbeeld een gemeenschappelijke ruimte. Ook dat zorgt ervoor dat bewoners langer thuis kunnen blijven wonen en Nijmegen is er al aan, heeft er al de ambitie voor zorgbuurthuizen, willen wij graag een leven lang thuis aan toevoegen. Dus we dienen twee moties in, een leven lang thuis, die wordt mede-ingediend door het CDA en de motie over de zorgbuurthuizen waarvan ik de titel even vergeten ben, maar u kunt hem vinden in het overzicht. En ja, voorzitter, keuze maken.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Interruptie, mevrouw Brand.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik was aan het wachten, inderdaad meneer Wieken tot die twee moties die heel sympathiek zijn, natuurlijk zou gaan indienen dat heeft u nu gedaan. Mijn vraag is: waarom dient u ze hierin want zou u ze niet beter kunnen indienen bij de woonzorgvisie bijvoorbeeld, hè? Of als we het hebben over de woonagenda. Waarom kies je ervoor om het hier bij het koers document te doen?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, voorzitter dat is heel gevaarlijk, als mensen die het sympathiek noemen. Maar de reden dat we dat graag hier willen indienen is dat we nu al vast kunnen vastleggen dat willen gaan inventariseren waar die zorgbuurthuizen dan moeten komen en onderzoeken wat de mogelijkheden zijn wat betreft een leven lang thuis en dan kunnen dat vervolgens in de woonzorgvisie in de woonagenda verder uitwerken. Dus dat is onze reden om het hier al in te dienen. Voorzitter, nou, keuzes maken, ja, ik blijf mevrouw Brand citeren, dat geldt ook voor het tegengaan van energiearmoede in onze stad. Die hebben we recent natuurlijk ook een debat over gehad en ik wil even citeren dat debat, want dat is toch wel. Ik vond toch wel frappant wat er wat ertussen neus en lippen door gezegd werd. Er werd gezegd vorig jaar, toen was het crisis was in de verleden tijd dus. Maar voorzitter, voor veel mensen is het nog steeds energiecrisis voor velen was het jaren voor 2022, ook al energiecrisis die mensen hadden dat al op vijftien, die stookt al amper en die droegen winters allang truien en we zijn het pas een crisis gaan noemen toen de middenklasse er ook last van kreeg. En die middenklasse geholpen is. Nu zijn we alweer bijna bereid om de crisis voorbij te verklaren. Maar, voorzitter, dat is toch absoluut niet het geval. En ik bedoel, deze discussie is een nieuw. Natuurlijk, we hebben het er vaker over gehad, er zijn andere potjes waar mensen erop kunnen beroepen die zitten met een hoge energierekening maar die kennen wel beperkende voorwaarden. Hè, er wordt heel veel verwezen naar de bijzondere bijstand, maar ja, die geldt alleen voor als je op of net boven het sociaal minimum zit, zit je net boven, heb je er geen recht meer op.

En daarom dient de SP een motie in om ook mensen die nu buiten de boot vallen te ondersteunen. En dat is nodig, want steeds meer Nijmegenaren dreigen opnieuw in de problemen te komen. Hè, we lezen de verhalen in de krant, onder andere uit de Leuvensehof in Dukenburg <insuline in has>, want de marktprijs voor energie zijn weliswaar wel redelijk gedaald, maar de tarieven van energieleveranciers nog lang niet. En we lazen in de voortgangsmonitor dat we een voordeel van vier miljoen hebben op gelden van de energietoeslag die is één april namelijk afgeschaft. Dat geldt houdt SP graag bestemd voor het steunen van mensen met hoge energiekosten en daartoe dienen wij ook een motie in, samen met het CDA. Als ik het correct heb. Ik weet het zelf ook niet, nou, dan hoop ik maar dan op in, maar dat je voorstemt. Voorzitter, ik was bijna aan een afronding toe. Tot slot, voorzitter, de woningnood.

Daar heb ik geen voorstel over, want dat hebben we wel vragen ingediend en we weten hoe de hazen lopen wat dat betreft, maar ik wil toch wel even bij stilstaan, want recent bleek opnieuw uit de analyse van de Gelderlander hoe groot die woningnood is. Maar liefst achttien jaar inschreven tijd is er nodig om kans te maken om sociale huurwoning in onze regio en eerder dit jaar lid onderop Gelderland. Onderzoek en die kwamen op hetzelfde cijfer uit en warempel vorig jaar een slimme woningzoekenden met een rekentool kwam tot dezelfde conclusie. En ja, want ik zie de heer Lokker al kijken, ook de zoektijd is toegenomen dan hebben we hier graag over dat we het vooral niet over de incidentie hoeft te hebben, maar die is ook toegenomen en ja, keren heeft de SP voorgesteld om onze ambities voor sociale huur op te zoeken naar 50 procent< bij 1> ook tegengestemd door partijen die landelijke provinciale toch echt wel verder willen gaan. Maar voor....

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een vraag van meneer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Want is de heer Wieken met mij eens, buiten het feit dat we het volgens mij met mij eens dat we allebei, volgens mij allebei de partijen en heel veel andere partijen hier inderdaad juist die betaalbare woningen en zo snel mogelijk meer sociale huur bijbouwen heel belangrijk vinden? En ten tweede, is de heer Wieken met mij eens dat het niet over de inschrijftijd gaat van achttien jaar, maar dat het gaat over de zoektijd en dat die inderdaad een jaar tot anderhalf jaar is en dat het heel erg is dat die is toegenomen maar dat er dus niet is dat het beeld wat de heer Wieken schetst, dat mensen achttien jaar op een woning moeten wachten?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Nou, voorzitter, wat het is, kijk, de realiteit van heel veel woningzoekende is dat zij weten dat als zij zich inschrijft voor een woning, zij de eerste jaren nooit kans willen maken erop en daarom schrijven heel veel mensen zich al preventief in, dus dat ze hopelijk over tien 20 jaar een keer aan de beurt zijn. Maar dat is de inschrijftijd die nodig is om een in aanmerking te komen voor een woning. Heel veel mensen, die schrijven zich in en die en die bouw, die om inschrijftijd op te bouwen in de hoop dat ze straks een woning kunnen krijgen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, maar, voorzitter, volgens mij vind ik fijn hoor, want volgens mij is de heer Wieken dan met mij eens dat de inschrijving tijd dus heel hoog komt, omdat mensen zich gelijk eigenlijk inschrijven zo gauw het kan. Ik heb wel eens mensen gehoord, die krijgen het als verjaardagscadeau van hun familie, een inschrijving bij entree, wat ik iedereen van harte gun overigens maar het punt is toch dat als mensen actief op zoek gaan, dat is de zoektijd dan duurt het een jaar tot anderhalf jaar, wat te lang is, hè, dat zijn we met elkaar eens, maar dat is natuurlijk wel aanzienlijk korter dan de 18 jaar die de heer Wieken constant aanhaalt.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, voorzitter, maar het punt is dus dat mensen weten dat ze de eerste tien jaar toch nog de kans hebben om woning. Daarom schrijf zichzelf preventief al eerder in om wachttijd op te bouwen. Dat kan nog niet de bedoeling zijn, dus het zou het zou gewoon veel sneller mogelijk moeten zijn om een woon woning te krijgen. Daarom moeten we wat meer betaalbare woningen bijbouwen in Nederland meer dan de heer in Nijmegen, meer dan de heer Lokker wil? En ja, ik zou het heel mooi vinden als de heer Lokker die ambitie een keer zou willen steunen, want in de provincie stemt GroenLinks voor 40 procent sociale huur, in het landelijke verkiezingsprogramma van GroenLinks staat ook 40 procent en hier in Nijmegen blijft GroenLinks daar een keer op keer maar weer tegenstemmen en, voorzitter, volgens mij willen wij allebei hetzelfde maar dan moet de heer Lokker wel toch een keer van gedachten veranderen, want aan de SP ligt die wel niet.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter, kijk, ik zou het in Nijmegen ben ik ook heel blij met 40 procent sociale huur, maar het voordeel is dat GroenLinks hier al zo lang en samen met de SP trouwens en andere partijen al zo lang in Nijmegen, dit kan bepalen

dat we natuurlijk al veel meer sociale uren hebben dan heel veel andere gemeentes in het land. Dat is voor die andere gemeentes heel jammer, maar voor ons wel echt heel fijn. Maar ik blijf erop zitten dat u zegt: 18 jaar en mensen schrijven zich preventief in. Maar de inschrijftijd gaat natuurlijk helemaal niet over hoe lang mensen op een huis moeten wachten. Dat is de zoektijd en we zien dat een deel van de mensen gaat op inschrijftijd maar een kwart van de woningen wordt verloot die worden ook meegeteld dus de zoektijd en de inschrijftijd hebben niks met elkaar te maken. De zoektijd is een jaar tot anderhalf te lang, maar niet zolang als u zegt en dat een kwart loot heeft natuurlijk hoeven mensen helemaal niet zo lang te wachten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Wat is uw vraag....

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Vraag is of we....

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik heb het idee dat we in loop zijn gekomen....

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

De heer Wieken het met mij eens is dat zoektijd de essentiële punt is wat naar beneden wordt moet worden gebracht, maar dat dat maar anderhalf jaar is en niet de 18 jaar of langer, zoals de heer Wieken nu maar ook in het verleden al impliceert.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja. Nee, voorzitter die essentie, die is toch echt gewoon de wachttijd, want die heb je nodig om überhaupt van in weg te komen voor een woning. Dat, dat is de realiteit van woningzoekende op de woningmarkt. Die schrijft zichzelf nu al in om over tien jaar hoop ik een keer een woning te kunnen krijgen, want ze weten dat ze anders, als ze het zich later inschrijven never nooit een kans zullen maken. Ik, ik heb nu net elf jaar in de schrijftijd ik ga nu eens en keer gaan kijken of dat werkelijk kans zou maken. Ik toch heel erg gelukkig met mijn huidige woning. Maar voorzitter de realiteit van woningzoekende die GroenLinks ontkent, is dat je heel ver vooruit moet plannen, wil je behoudt kans maken op een woning en dan kan GroenLinks blijven hameren op die zoektijd maar, voorzitter, dat dat is in de realiteit van de woningnood is dat een fictieve werkelijkheid.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt, want we zitten nu echt in herhaling fase. Ik kan het debat in het vervolg al met mezelf voeren.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja. Dat moeten we niet hebben voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dat ik, dat dacht ik, ja. Ik dacht, ik zal u helpen. Ga verder.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Nou, ik was ook bijna aan het einde, voorzitter, want kijk, als de Raad iets wegstemt is het probleem natuurlijk niet weg en we zullen de komende jaren de ambitie voor sociale huur echt moeten verhogen, want en dit gaat de heer Lokker wel leuk vinden als sommige partijen in deze raad zich net zo boos zouden maken over dakloosheid en woningnood als over krakers, was de woningnood allang opgelost.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank je wel. <Mag je best wel>? Ja, hij gaat vanzelf uit. Nou, kijk. Ja, maar dat. Ik zie dat mevrouw Grutters namens Stadspartij naar voren komt en die is behendig genoeg om dat apparaat te bedienen. <Nee>. Kijk aan.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, voorzitter, dank. Ik zeg net, meneer Wieken denkt dat die veel groter is, dat die in werkelijkheid is. Voorzitter, we hebben het al een paar keer gehoord, men weet het onderhand al, maar ik zeg het ook nog een keer. Vandaag bespreken we de koers van onze stad Nijmegen. Is het een vooruitblik die is zonder zorgen? Voorzitter, nee, dat is die niet en zijn er grote uitdagingen? Ja, die zijn er zeker wel. We zullen op zoek moeten naar slimme oplossingen voor moeilijke keuzes. Het college heeft een lijn uitgezet om die moeilijke keuzes te beantwoorden in de stadsbegroting vragen wij ons af en dan is het antwoord: ja, daar ligt hier wel een globale koers vooruit en dat moet ook. In goed Nijmegen, we moeten altijd vooruit. Bij de pak en neer gaan zitten, dat past niet bij deze stad van een beetje <huilen>, maar dan altijd weer opstaan en doorgaan. We steunen de koers van het college voor een sluitende begroting, zelfs bij tekorten in de jeugdzorg. Wij noemen dit overigens wel grond bezuinigingen bij de Stadspartij. Bezuinigingen in dit sociaal domein bewaar baren ons wel zorgen, maar zijn nodig. We moeten efficiënt werken en dat is onvermijdelijk. Deze pijn komt ook door het beleid in Den Haag en moeten ook daar worden opgelost.

We zien in deze koers een lijn van doorpakken. We kijken uit naar de doorvertaling in de stadsbegroting, welke nadere invulling er komt voor moeilijke keuzes die antwoord moeten zijn op grote zorgen, zoals netcongestie Ruimtegebrek, personeelstekort, geldtekort en de nodige efficiëntie slagen in het sociaal domein. En het antwoord moet zijn op grote uitdagingen zoals verduurzaming, stadsontwikkeling en kansengelijkheid en in dat rijtje, voorzitter, missen we twee zorgen die Stadspartij Nijmegen wil meegeven in die zoektocht van het college naar slimme oplossingen. Één van onze grote zorgen, namelijk is, is de leefbaarheid. Een term die helaas niet letterlijk terugkomt in de koers, maar wel belangrijk is voor zoveel Nijmegenaren.

Zo blijkt uit de stad en wijk monitor 2024 dat zwerfafval en rommel in de openbare ruimte de meest genoemde bron van zorg en ergernis is van onze inwoners. In het stadscentrum en diverse wijken, zoals die in Dukenburg, Lindenholt en Neerbosch-Oost en in Hatert zien bewoners hun buurt achteruitgaan door troep en vervuiling. En dit, voorzitter, vraagt om verantwoordelijkheid nemen met elkaar, niet alleen met extra handhaving. De koers moet vooruit, want Nijmegen kan dit echt beter. Het wordt tijd om die verloederende te doorbreken. Voorzitter, het college heeft aangegeven de komende jaren heft vier komma, 5, 4 extra Boa's toe te voegen en daarna 2026 nog eens zeven FTE extra. En dat vinden wij goed nieuws, want meer Boa's zijn nodig.

Maar alleen handhaving is niet genoeg om die verloederende aan te pakken. Een bredere, meer vernieuwende aanpak is nodig, die ook een beroep doet op de verantwoordelijkheid van die betrokken en betrokkenheid van de hele stad. En daarom dien ik samen met GroenLinks en als dat er meer zijn, moet die nu de vingers opsteken, de motie in van rommel naar parel, de koers naar een schoon Nijmegen. Wij willen stads conciërge die actief afval en verloederende aanpakken en vervuilers aanspreken zonder meteen te beboeten. Deze stad conciërge kunnen we mogelijk via maatwerk banen betrekken en de stads conciërge past voor ons in het beeld van die betere dienstverlening die wij voor ogen hebben. Wij zijn de vriendelijke ogen en oren van de stad, een benaderbare vertegenwoordiging van de gemeente, gastvrij en dicht bij. Wij zien ze signaleren, mensen aanspreken en wij zien ze oplossen. We zien ze ondersteunend zijn aan handhaven en ondersteunend zijn aan het goede werk van de dag. We zien ze ondersteunend zijn aan mensen met een sociaal gezicht die ook initiatieven zoals stichting, dagloon en de wijk helden helpen versterken. Zo maken we, voorzitter van Nijmegen weer een parel aan de Waal, sociaal, schoon, trots en leefbaar.

En ja, voorzitter, laten we eerlijk zijn, het begint allemaal bij ons, bij onszelf bij de Nijmegenaar zelf, en daarom roept deze motie ook op tot een krachtige campagne om iedereen bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor die schone stad. Hoe belangrijk het is je te melden en hoe makkelijk het is om één maal

per jaar gratis je goul gewoon lekker thuis te laten ophalen. Voorzitter, onze vergrijzende bevolking vraagt om aandacht. In 2035 is één op de vier Nijmegenaar een senior en voorzitter, voor ons gaat het nog heel lang duren. We gaan 43 duizend, we gaan naar 43 duizend 65-plussers in Nijmegen en deze groep wordt steeds ouder en steeds meer zorgbehoevend, terwijl het aantal potentieel jongere mantelzorgers juist gehalveerd wordt. En dat legt een enorme druk op zorg, huisvesting en voorzieningen. We mogen als dat niet accepteren dat we door morele ondergrens zakken waarin onze senioren op hun oude dag aan hun lot worden overgelaten. We moeten alles op alles zetten om die enorme opgave om een sociale, zorgzame en seniorvriendelijke stad te blijven, te gaan invullen. En Stadspartij Nijmegen pleit allang voor meer prioriteit naar welzijn van ouderen en nu is dat meer dan ooit nodig. Er gaat al veel aandacht naar uit, naar ouderen, bijvoorbeeld in de woonagenda in het integraal zorgakkoord maar het wordt tijd om dit samen te gaan brengen en een integraal ouderbeleid want juist in die samenhang vinden we de efficiëntieslag die brood nodig gaat zijn om als dat een senior vriendelijk beleid te kunnen blijven voeren. Ook onze eigen seniorenraad vraagt ons al langer om zo een integraal ouderenbeleid. Beleid dat rekening houdt met de diverse behoeften van ouderen, waarin we rollen van alle betrokkenen helder samenbrengen. Een instrument om samen meer grip te krijgen. Want de koers mot veuruit, ook voor de ouderen van nu en die ouderen van later, want dat zijn we toch sneller dan dat we zelf denken. Daarom dien ik namens de Stadspartij samen met GroenLinks, D66 en het CDA de motie in: samen sterk voor een seniorvriendelijke Nijmegen. Laten we beginnen met een stevig actieprogramma seniorvriendelijke Nijmegen door de huidige actiepunten samen te pakken en kansen voor samenhang en efficiëntie te benoemen. Daarmee maken we snel slagen in een enorm grote opgave. Voorzitter, ik rond af, wij volgen het college in hun aanbevelingen en wij zijn blij dat dit college, ondanks de moeilijkheden die op ons pad komen, toch een dergelijke koers, degelijke koers hebben uitgezet. Maar ik wil benadrukken dat we druk moeten blijven uitoefenen op het Rijk voor voldoende middelen en ondersteuning, want dan kunnen we ervoor zorgen dat Nijmegen een stad blijft waar iedereen, ongeacht leeftijd, fijn kan wonen. De koers mot veuruit. Dank voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Interessante zinswending. De heer Eigenhuijsen, bij interruptie.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, ja, ik ga toch de vraag ook maar aan mevrouw Grutters stellen over de lokale lasten. Het college heft ervoor gekozen om nou ja, geen enkele maatregelen a priori uit te sluiten qua verhoging van de lokale lasten. Dat is de eerste vraag voorzitter. Geldt dat ook voor mevrouw Grutters?

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nou, wij draaien het om. Stadspartij zou de lokale lasten eigenlijk pas willen verhogen als het echt niet anders kan. Dus we zijn daar eigenlijk niet zo een voorstander van.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

En dat geldt dan, daar ben ik natuurlijk uiteraard ontzettend blij mee, maar dat geldt dan voor alle lokale lasten?

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dat geldt voor alle lokale lasten. Die hebben we hebben natuurlijk geen rode. We hebben natuurlijk geen glazen bol, hè. Ten tijde van de bespreking met coalitieakkoord wisten we ook niet dat de jaren toen we dachten, toen ook de <slimme>. We keken in de schatkist en we dachten nou, dat komt helemaal goed, er gebeurt heel veel dingen in de wereld, dus ook in Nijmegen, waardoor we nu staan waar we staan. Dus je weet het nooit, maar lokale lasten verhogen is allerlaatste wat we zouden willen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel, mevrouw Grutters. Ja zeker, daarom ga ik weer rustiger weer zitten, komt helemaal goed. Dan is het woord aan de heer Bakker namens de VVD-fractie.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Zo uw guur rechtse geluid van de avond, als ik u allen mag geloven. En om maar eens te beginnen, ik denk dat het echt een spetterend betoog gaat worden, dit. Hou je vast. Ik ga u eerst even meenemen in iets heel procedureels want ik heb, zoals al eerder door verschillende partijen gememoreerd is, vandaag best wel geworsteld met het koersdocument en het kiezen van koers en wat er dan daadwerkelijk voor een document ligt en in mijn onderzoek en alle kijkers thuis, sorry dat ik jullie helemaal mee terugneemt naar april 2023 en senioren beraad en u nou denkt: wat is dat? Dat is een moment dat alle fractievoorzitters bij mekaar zitten om te gaan kijken wat we nou eigenlijk gaan doen.

Kwam in dat gesprek tussen die fractievoorzitters naar voren dat er eigenlijk best wel wat fractievoorzitters helemaal niet op zo een koersdocument zat te wachten en eigenlijk ook de vorm waarin het besproken werd helemaal niet zo heel geschikt vonden en uit de notulen kon ik halen dat eigenlijk alleen GroenLinks en graag wilde dat er een koersdocument was in de huidige vorm. De rest zei niks of was het er niet mee eens. Dus ik denk van, nou, staat je dan netjes dan sta ik met zo een koersdocument waar ik eigenlijk al niet op zat te wachten en daar moet ik er ook nog een hele beschouwing over gaan uitlaten en ik heb dat wel geprobeerd en het is inderdaad 26 pagina's contouren. Is het een echte koers? Nee, zitten er echte keuzes in? Nee, zitten er meer diepgaande dingetjes in op sommige abstractieniveaus? Ja, en kun je dan integraal een koers bepalen?

De VVD vraagt het zich af. Dus wij zitten met een koers vanuit een coalitieakkoord waar wij niet achter staan. En ons is nu de vraag voorgelegd: nou, met de kennis van nu, die koers die je toch al niet wilde, wil je nog wat beschouwingen geven op die koers? Nou, ik heb in een, in een, in een soort van grappig moment in mijn bevlogenheid bedacht, zal ik dan een amendement indienen met ons verkiezingsprogramma. Ik denk van nou, ja, goed, goed, grapje, maar dat gaat natuurlijk niet halen. En dan ja, wat hebben we dan? Dus maar goed, het geeft wel de worsteling heel goed weer, hè, want dat is wel op hoofdlijnen de koers waar de VVD voor staat.

En moet ik dan nu elementen uit een koersdocument gaan halen en dan toch weer elementen van ons infietsen gaat of dat ergens brengen? Ik denk het niet, en dan kijk je dus naar de, naar de inhoud van het koersdocument en zitten daar dan uitgangspunten in waar je echt een strijd op wil voeren of waar je volledig achter kan staan. En dan komt precies het probleem. Soms wel, maar niet altijd, en op verschillende abstractieniveaus en dan kom ik even terug bij dat beraad waar ik het begin over had. In dat seniorenraad is afgesproken, we gaan op hoofdlijnen sturen, dus niet op programmaniveau dat was vroeger wel het geval, is nu niet meer het geval en dat mag dan ook zonder financiële dekking, want het is immers op hoofdlijn en dan komt er vanochtend in je postvakje een pakket moties waar je u tegen zegt, waar negen van de tien moties op programmaniveau of zelfs echt op Taakniveau zijn. En dan vraag ik me wel echt af. Wat zijn we hier dan aan het doen? En toen ik net naar dit spreekgestoelte liep, toen dacht ik bij mezelf: wat hebben eigenlijk die vorige sprekers allemaal gezegd? En ik wil de mensen thuis vragen: wat is nou eigenlijk precies gezegd, heb je het onthouden? Of was het eigenlijk heel veel abstract gepraat met heel weinig concrete inhoud? Nou, ik trok die conclusie dat dat het geval was. Met dit koersdocument zijn dingen waar ik het mee eens ben, hè, daar zin ook heel veel moties waar ik het mee eens ben. Maar kun je niet echt kiezen wat voor koers je de stad op wil sturen? Kortom gewoon simpelweg omdat er te weinig echt concrete, integrale keuzes al gemaakt worden waarop voorgesorteerd wat waar je het debat over kan

voeren. Welke lastenverlichting hebben we of welke lastenverzwaring hebben we precies over? Geef een scenario en zeg: hier staan wij voor, dan kun je het debat voeren.

Dat vind ik een goeie of dat vind ik geen goede keuze. Ik ga dat dus verder ook niet doen, voorzitter, en onze fractie gaat ook bijna tegen alle tot nu toe ingediende moties en waarschijnlijk ook nog in te dienen moties stemmen, niet zozeer omdat we er inhoudelijk tegen zijn, maar omdat we vinden dat ze ofwel horen bij een integrale afweging in de begroting waar je boter bij de vis levert en niet nu een voorschotje neemt op een begroting die nog gemaakt moet worden, of we vinden dat die beter thuis hoort in een ander debat, wanneer je het hebt over een omgevingsvisie wanneer je het hebt over de cultuurvisie et cetera. Dus tot zover mijn spetterende guur rechtse bijdrage voorzitter, ik hoop dat u niet teleurgesteld heeft, maar wat de VVD betreft is het een ja, is deze exercitie met dit koersdocument eigenlijk niet wat wij, waar wij voor staan? Wij hebben liever een echt debat op hoofdlijnen met daarbij ook op hoofdlijnen de cijfers van zo gaan we het dan in invullen zonder die taken, of we hebben het gewoon het liefste op Taakniveau waarbij je echt kan kiezen. Dit wel, dat niet, en dat zien we anders, maar dit is vlees, nog vis. Dus wij gaan tegen het koersdocument stemmen en tegen bijna alle ingediende moties. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een vraag van mevrouw Synhaeve.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, dank u wel voorzitter, ik voel toch de behoefte om een vraag te stellen naar aanleiding van deze guur rechtse bijdrage, want ik vind het ook wel interessant, hè, dus er wordt gezeurd over geen inhoud en vervolgens zelf niet met inhoud komen. Kijk, ik denk dat voor veel partijen, deze raad en de oppositie dat het ook niet hun verhaal is en sommige delen zijn ook niet helemaal mijn verhaal. Maar wat we met elkaar proberen te doen is suggesties meegeven. Inhoud durven aan te dragen, niet alleen omdat dat uiteindelijk de kwaliteit ten goede komt voor onze stad, maar ook omdat dat is waar, die 100 duizend mensen die gestemd hebben om te bepalen wie in deze ronde mogen zitten, om van hen te horen hoe zij de stad beter willen maken. Sorry voorzitter, dit vind ik heel makkelijk.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, voorzitter, dat kan mevrouw Synhaeve, van D66 vinden, maar mevrouw Synhaeve van D66 weet ook dat het niet de keuze van de VVD is om jaarlijks geld in een eindeloze put van het valkhof te gooien. De parkeergelden blijven ophogen, parkeerplekken weg te halen, wegen te versmallen eindeloos veel te veel sociale huurwoningen te bouwen. Maar dat zijn nou precies de dingen die net niet benoemd staan in dit koersdocument en ik zei al tegen u allen over uw hoofd, voorzitter, uiteraard. Ik kan een amendement indienen en als verkiezingsprogramma erin fietsen en dan weet u wat wij op hoofdlijnen vinden. Maar in dit document staan die keuzes te weinig. Nou, dit zetten wij daartegenover wij hebben liever een integrale afweging bij de begroting.

Dan zult u mij ook horen over alle plannen die er liggen met financiële bijlagen. Dan kunnen wij namelijk ook zeggen dat wij het geld van de gouden kranen van het Valkhof veel liever steken in het verlagen van de OZB maar goed, dat staat hier nu niet, nu niet in het koersdocument, dus dat kunnen we nou ook niet bespreken. Nou goed, we hebben er dus wel degelijk in een houdelijke mening over. Maar ja, goed, dan moet er ook een voldragen document liggen op een abstractieniveau waarop je het integraal kan behandelen. En dat ligt nou niet voor.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Synhaeve nog een keer.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Dan concludeer ik dat VVD een inhoudelijke mening heeft of het stuk wat er ligt, maar dit moment niet wil benutten we het moment waarop we met elkaar koers bepalen om juist die inhoudelijke mening te delen.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, ik volgens mij heeft mevrouw Synhaeve helemaal niet zo goed naar mijn betoog geluisterd. Ik zeg namelijk, ik wil heel graag een inhoudelijk gesprek voeren, maar dan wil ik of heldere koers met daaronder ook een onderlegger van we kiezen, een richting waarop gereageerd kan worden. Dat ligt er niet of ik wil een volledig voldragen verhaal waar gewoon per programma cijfers genoemd worden. En die kant gaan we op, waar je op kan reageren, maar half ertussenin waarin je een soort van vrij fietsen vrij kan kiezen en dan een paar piketpaaltjes kan slaan zonder daar de consequenties van te hoeven dragen. Nee, daar doet de VVD niet aan mee.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, het zijn wel de keuze die gemaakt zijn, ook door uw raad om met koersdocument een begroting te werken. Dat wijs ik de heer Bakker erop.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, voorzitter, maar daarom sta ik hier ook.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dat is heel fijn. Bedankt, dat brengt me bij de volgende spreker namens D66 fractie, mevrouw Synhaeve.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Dat helpt. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, onze stad wordt gevormd door onze 187 duizend inwoners en dus 187 duizend unieke gezichten met eigen verhalen, eigen behoeften en eigen zorgen. En ik wil stilstaan bij de vele gezichten van onze stad en dat doe ik aan de hand van vijf thema's. Ten eerste, meer dan 90 procent van onze inwoners vindt Nijmegen een fijne stad, maar in onze stad ligt ook bijna een vijfde van de mensen wakker vanwege het gebrek aan een passende woning. Het realiseren van voldoende betaalbare woningen blijft de komende jaren topprioriteit. Dat vraagt meer snelheid, meer creativiteit en daarom doen we de komende weken concrete voorstellen voor.

Daar doen we de komende weken concrete voorstellen voor in de woonagenda en het Woonfonds. Ten tweede, Nijmegen is een stad met een rijke cultuurhistorie en enkele weken geleden wonnen we nog een belangrijke erfgoed prijs voor de goede manier waarop we met ons erfgoed omgaan. Tegelijkertijd zijn we er nog niet. Er zijn meer middelen nodig om ons verleden beter zichtbaar te maken in de stad en daarom dienen we samen met het CDA de motie verleden beleeft verwezenlijkt in, waarmee we het college oproepen te zorgen dat het gebroeders van Limburg huis hun jubileumjaar fatsoenlijk kan vieren en zodat het dak van de Stevenskerk toegankelijk kan worden gemaakt voor bezoekers tijdens de renovatie. Ten derde.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een vraag van mevrouw Brand.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, dank u, dank u wel. En eigenlijk heb ik dezelfde vraag aan mevrouw Synhaeve, die ik net ook aan de heer Wieken stelde en die ook wel aansluit op wat er eerder door sprekers is gezegd en heb ik zelf ook iets over gezegd. Dit is een heel sympathiek verhaal, maar waarom kiest u nou voor om dat bij het koersdocument te doen en niet bij de begroting? Zou u dat kunnen uitleggen?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, zeker, kijk, het koersdocument is het moment om koers te bepalen. Is om met elkaar te zeggen van dit is wat wij belangrijk vinden in deze stad. Wij zien dat er grote ambities liggen ten aanzien van cultuurhistorie maar we zien ook dat dat er meer nodig zal zijn om dat allemaal te realiseren. En wat wij doen met deze motie is aangeven hoe belangrijk wij dat vinden, en vervolgens is het aan het college om te zien of ze dat al dan niet mee kunnen nemen. En als wij dan niet of onvoldoende tevreden zijn met de uitkomst, dan spreekt het voor zich dat de stadsbegroting het moment is om dat, indien nodig, te amenderen.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, maar wat u eigenlijk voorstelt is heel concreet dat staat. Roept u ook het college voor u op om echt dat geld, dat te labelen en dat is echt begrotingswerk. Waarom doet u dat nou, hier?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Hier staat niet letterlijk dat wij het geld labelen en dit lijkt onze meest passende plek.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar begrijp ik het dan goed dat we nu de koers gaan bepalen en als deze motie het niet gaat halen, dat mevrouw Synhaeve dan bij de begroting het alsnog amendeert?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Kijk, ik kom met drie moties vandaag. Drie moties waarvan ik van harte hoop dat het college ze meeneemt bij het opstellen van de stadsbegroting. Kan ik natuurlijk niet afdwingen aan het college, want er moeten hartstikke veel, ook ingewikkelde keuzes gemaakt worden. Maar mijn uitgangspunt is dat ik ze indien omdat ik ze ook geregeld wil hebben. En als dat nodig is bij de stadsbegroting dan wordt dat bij de stadsbegroting.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, maar voorzitter. Dank u. Als je een, een, een 0,5 FTE voor twee jaar erbij wilt regelen in een in een motie die nog niet ingediend is. Dat hoort niet bij de koers van de stad. Dat wordt echt bij de begroting. Is mevrouw Synhaeve dat met mij eens?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Deze motie is inderdaad nog niet ingediend, daar ben ik het wel mee eens. Ten aanzien van deze motie, waar u nu naar verwijst, dat gaat over toegankelijke prep zorg, zien we dat er echt een gat is, een gat wat niet gevuld is, niet nu, maar al jaren niet, waardoor mensen die zorg nodig hebben dat gewoon niet of onvoldoende krijgen. Wij hebben gekeken gegeven de budgettaire druk die er is, van wat is dan het soort van minimum wat je moet

leveren? Wij dachten, we gaan dit in deze motie wel aangeven, omdat het aangeeft dat het niet om tonnen gaat. Maar nogmaals, uiteindelijk is het aan het college om te bepalen wat wel en niet in de begroting land.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, maar voorzitter, even in alle eerlijkheid, het gaat niet om tonnen, maar het gaat wel om geld en het moment dat je zegt: ik wil ergens geld labelen, dan zul je je moeten zeggen: waar je het dan ook vandaan haalt en het moment dat we de begroting hebben, is dat dat is het moment om die keuzes te maken en ja goed, ik zal straks aan de wethouder financiën ook vragen hoe hij daartegenover staat. Maar volgens mij is dat het moment en niet nu. En wat u doet, is gewoon een blanco check schrijven.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Helaas kan ik geen blanco check schrijven, maar bij alles wat wij doen, elke spreker die voor mij geweest is, elke spreker die na mij komt, behalve de VVD, want die had geen inhoudelijk verhaal zijn allemaal voorstellen voor wat we beter willen doen in deze stad, en dat kost per definitie geld. En ja, dat geldt ook voor de voorstellen die wij doen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar, voorzitter, dat is precies het punt wat meneer Bakker maakt. Dat hoort bij de begroting en niet bij het koersdocument.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, ik zeg dat u maar verder gaan we betoog.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Dank u wel voorzitter, ik was bij mijn derde punt. Onze stad kent veel jonge gezichten en we zijn ook een stad waar jongeren steeds meer in een keurslijf worden gedrukt en dat knelt. Tegenwoordig krijgt meer dan tien procent van de jongeren jeugdzorg en zijn onze jaarlijkse uitgaven aan jeugdzorg verdubbeld tot meer dan 80 miljoen euro. Wij willen in een stad wonen waar we genieten van elke jongere die een kronkelpad bewandelt. Waar we onszelf niet de vraag stellen wat een jongeren heeft, maar wat een jongere nodig heeft. We moeten bezuinigen op jeugdzorg we moeten niet bezuinigen op jeugd. Daarom dienen we samen met het CDA de moties speel, sport en ontmoetingsruimte voor kinderen en jongeren in, waarin we onder andere oproepen de hoge hekken om speeltuinen te verwijderen en de ommetjes in onze stad zichtbaar te maken. Spelen, sport en bewegen verbindt, verbreedert en inspireert. Het draagt bij aan een vitale stad waarin mensen zowel fysiek, mentaal als sociaal weerbaar zijn. Ten vierde, we zijn een stad met veel jonge gezichten. We zijn daarnaast ook de stad waar een aantal mensen tussen de 55 en 75 flink is gegroeid de komende jaren.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dank, voorzitter. Als interessante motie de indient over wijk speeltuinen. Ik was benieuwd, er is een recent initiatiefvoorstel ingestemd van de SP, Nijmegen speelt. Wat is precies de toevoeging van deze motie daaraan, want daar is het college al mee in de slag.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Helder. Dank u wel, ik heb niet helemaal scherp wat precies alle onderdelen waren uit dat voorstel. Ik weet wel dat het voorstel, wat wij indienen verschillende onderdelen omvatten. Dus die speeltuinen is er één onderdeel van wat het gaat, bijvoorbeeld ook om de ommetjes en die zichtbaar maakt. Het gaat ook over de bredere ontmoetingsplekken voor jongeren en dat goed in beeld brengen. Maar als het specifiek gaat om het onderdeel voor de speeltuinen is in het voorstel waar u nu naar verwijst, wordt geen aandacht besteed aan bijvoorbeeld de hekken, waar ik wel naar verwijs.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dank, voorzitter. Ja, die hekken als die als die hekken weggaan wat gebeurt er dan met het beheer van de speeltuin en de mensen die dat werk doen, voor wat verwacht mevrouw Synhaeve dat daarmee de gevolgen zijn?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Nou, ik verwacht dat er een stuk meer gespeeld wordt in deze speeltuinen en dat is precies waar ze voor bedoeld zijn.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, voorzitter, was mijn vraag niet. De vraag was wat er dan met beheer gebeurt, met de beheerders die dat werk nu doen.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Maar dit gaat niet om de speeltuinen waar constant beheer op zit. Dit gaat om de speeltuinen die men van tien tot vijf toegankelijk zijn. En waar het echt geen enkel nut dient, voor zover wij dat kunnen overzien. Maar misschien corrigeert het college ons daar later op om daar hekken omheen te zetten.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, nog een vraag van mevrouw Brand.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, want ik zag deze motie ook over de speeltuinen en ik moest ook direct denken aan collega Markovic die daar een initiatiefvoorstel over heeft ingediend. En ik dacht: ja, vond ik ook niet zo, heel niet heel sympathiek. Laat ik, laat ik het zo zeggen, maar bent u misschien bereid om hem dan terug te nemen? Want ja, daar is eigenlijk al een voorstel voor sta dat ik vind dat het eigenlijk meer bij de begroting had gehoord als u dat had gewild, maar dat is een ander punt.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Ja, misschien is het goed om dat punt ook, want het eerste punt heb ik reeds eerder behandeld ten aanzien van of sorry, het laatste punt heb ik reeds eerder beantwoord. Ten aanzien van het eerste punt. Ja, dit vergt iets meer achtergrond, maar wij waren eigenlijk van plan om ten inzien van het bos daar een apart agenderingsverzoek voor in te dienen, waar onder andere dit een deel van uitmaakte, en dat stuk is afgestemd met mevrouw Markovic vanuit de SP.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Voordat uw betoog vervolgen, voordat we een debat gaan krijgen over een debat wat al of niet gevoerd is.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Nou mooi dat we in ieder geval hier wel dit debat mogen voeren. Ik gaf het al aan: we zijn een stad met veel jonge gezichten. We zijn daarnaast ook de stad waar het aantal mensen tussen de 55 en de 75 flink is gegroeid en waar we de komende veel meer zeventigplussers krijgen. Vitaal ouder worden in onze stad moet meer aandacht krijgen, juist ook omdat we de stad willen zijn waar oud en jong fijn met elkaar samenleven en we zijn dan ook blij dat we de motie die daartoe oproept vanuit de Stadspartij mee kunnen indienen. Ten vijfde, en ik had er vijf, dus we komen richting het eind. Ik gaf het al aan tijdens het debat over de stadsrekening. Wij bouwen aan de meest progressieve stad van Nederland. Zo is er deze week de wietproef gestart, waar ook Nijmegen aan meedoet. Een eerste stap naar een realistisch drugsbeleid. En D66 vindt het mooi dat Nijmegen hierin vooroploopt. We willen ook vooroplopen in het beste onderwijs, we zijn voorloper in het halen van de klimaatdoelen en we kijken naar elkaar om en voor voorkomen gaat voor genezen. In het kader van omkijken naar elkaar en beter voorkomen dan genezen willen we met de motie toegankelijke prep zorg regelen dat mensen die een hoger risico lopen op HIV in de toekomst beter geholpen worden. En deze motie dienen we in samen met GroenLinks en voorzitter, ik rond af. D66 koestert de vele gezichten van onze stad, de stad waar we steeds nieuwe, slimme oplossingen zoeken voor stedelijke problemen, de stad waar 90 procent van onze inwoners fijn woont omdat je hier vrij kunt zijn, de meest progressieve stad van Nederland. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een vraag van de heer van Luik nog.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, ik had een vraag over die meest progressieve stad aan mevrouw Synhaeve, want in de inleiding van het koersdocument staat in ieder val op de keuze om de prioriteit te leggen bij de ambities opgelegde coalitieakkoord en ik ben ook heel benieuwd hoe D66 de bezuinigingen op de regenbogen agenda de subsidie op het isoleren van woningen en kansengelijkheid rijmt met die ambitie van het coalitieakkoord.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, het spreekt voor zich dat de ambities vanuit het coalitieakkoord wat ons betreft nog steeds overeind staan en ik vermoed dat ik daarmee namens alle coalitiepartijen kan spreken en dat we en nu maak ik wel gebruik van het argument wat al eerder is gemaakt. Als dat uiteindelijk tot pijnlijke keuzes leidt voor de LHBTI plus gemeenschap, dan gaan wij daar voorstaan of dan gaan wij dat amenderen tijdens de stadsbegroting.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik wil eens beginnen met een met een compliment aan D66, want als die straks voor dit koersdocument stemt, dan stemt D66 ook mee in dat we minder gaan sparen in de saldi reserve om onze risico's af te dekken. De SP, een prima, planten, ouders, maar het was voor D66 altijd een beetje vloeken in de kerk. Maar als het hebben over moeilijke maatregelen en over onze schaduw heen springen, dan moeten we misschien nog wel een D66 geloofsartikel aan geloof ik. Ik ben benieuwd hoe mevrouw Synhaeve daarvan erover denkt. Namelijk marktwerking in de zorg. We hebben vier jaar geleden onze zorg in Nijmegen aanbesteed dat was een heel heftig debat en ik herinner me nog uit dat debat dat dat juridisch geen noodzaak was. Het was ingewikkeld, maar je kon quasi-inbesteden en dat kan natuurlijk geld besparen omdat er geen winstmarge is bij inbesteding. Is dat wat betreft mevrouw Synhaeve ook een optie?

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, dank u wel, voorzitter. En als de heer Wieken begint met een compliment, dan sta ik onmiddellijk aan, want dan komt er ook nog iets achteraan. Nou, als het gaat over marktwerking in de zorg, ik kan me die debatten van vier jaar geleden ook nog levendig herinneren en ik kan me daar vooral herinneren dat wij toch een hele andere interpretatie hadden van wat er juridisch moest, want de conclusie was dat in dit geval aanbesteden noodzakelijk was en de SP framet dat al jarenlang als meer marktwerking in de zorg. Maar nogmaals, die hele aanbesteding van die buurtteams dat was één keer aanbesteden om daarna een partnerschap van hopelijk tien jaar aan te gaan met elkaar.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, nog één keer, meneer Wieken, want we waren met het koersdocument bezig, als ik me niet vergis.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, nee, tot slot, voorzitter, want ik, ik kan mevrouw Synhaeve aanraden om die debat nog eens terug te kijken en ook die stukken van toen nog even terug te kijken, terug te lezen, want het college noemde quasi in destijds een quasi-inbesteden destijds een optie, alleen, niet de voorkeur en de juristen noemen het ingewikkeld, maar niet onmogelijk. Dat zijn citaten die ik nu doe. Is mevrouw Synhaeve ermee eens dat het dus wel een mogelijkheid is, misschien niet haar voorkeur, maar het is wel mogelijkheid.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve (Raadslid D66)

Ik weet niet wat de huidige juridische kaders zijn, maar misschien helpt het om de SP er ook even aan te herinneren dat het moment waarop wij deze keuzes gemaakt hebben, juiste keuze voor aanbesteden het moment was waarin wij ook met jullie in de coalitie zaten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, dank je wel.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

We waren daar tegen voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, nee, dat is helder.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Eén korte vraag de heer Eigenhuijsen. Ja, serieus.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, serieus. Ik mag toch gewoon vraag stellen aan mevrouw Synhaeve.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

En als voorzitter zeg ik dan ook, ja.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Zeker nou, voorzitter, we hebben het over het koersdocument en koersdocument bepalen we welke koers we met deze stad heen gaan en de coalitie, ik ga dat vragen aan mevrouw Synhaeve ook maar even stellen. Deze coalitie sluit a priori geen enkele maatregel uit voor de om de verhoging van de lokale lasten. Geldt dat ook voor mevrouw Synhaeve? En zo nee, welke maatregelen, want dan stel ik vast meteen de tweede vraag voorzitter. Welke maatregelen zijn dan voor mevrouw Synhaeve heilig? En dan doel ik onder andere op de OZB niet woningen.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ik dacht even....

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Synhaeve mag daar over de antwoorden gaan.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ik dacht het kan toch niet zo zijn dat ik dit debat afsluit en deze vraag niet gekregen heb. Dus dank voor de vraag. Als u, stel dat u me had gevraagd van: bent u blij met dat ene zinnetje in het koersdocument? Nee, dat ben ik niet. Dus wat ons betreft is het heel simpel: wij zijn niet voor het verhogen van lokale lasten. Daar zijn we geen voorstander van en dat geldt voor alle lokale lasten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, kijk, ik kan wel meneer Eigenhuijsen, zo mooi twee vragen....

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Als het goeie antwoord komt, kan het snel gaan hè, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

<Temper> gaat hartstikke goed. Nou, dank u wel, dat brengt me bij. Ik neem aan de heer de Gram namens de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Voorzitter, ik begin mijn verhaal met een quote van een dappere vrouw uit de Europese politiek. 'Als de gezondheid en het geluk van toekomstige generaties op het spel staat, zijn er moedige beslissingen nodig'. Dat waren de woorden van de Oostenrijkse milieuminister nadat ze voor de natuur herstelwet stemden in het Europese parlement en daarmee naar de doorgang daarvan veiligstelden. Gelukkig zijn er dus politici die durven te kiezen voor iets anders en je voor iets wat verder gaat dan de dan de eigen herverkiezing tegen mores en vastgeroeste gewoonten in. En gelukkig maar, want we hebben geen tijd meer voor polderen en compromissen. De toekomst is nu. Vandaag richten we onze blik op de richting van onze stad voor de Jaren 2025 tot 2028. Jaren die cruciaal worden voor de biodiversiteit het klimaat en de wereld zoals we die kennen.

Ook wij zullen moedige beslissingen moeten nemen die niet altijd populair zullen zijn. Soms is daar burgerlijke ongehoorzaamheid voor nodig of het doorbreken van de mantra 'we hebben het altijd zo gedaan'. Voorzitter, al meer dan twaalf maanden dreigen we wereldwijde recordtemperaturen aan één. De aard, de opwarming van de aarde is anderhalf jaar hoger dan anderhalve graad. We gaan cruciale jaren tegemoet. Het is erop of eronder. Voor het klimaat, voor de biodiversiteit voor de mensheid. Niemand hier in deze zaal zal zeggen dat wij als gemeente Nijmegen geen invloed kunnen uitoefenen. Onze kracht om te handelen is nog nooit zo groot geweest. Om voorbeeld te stellen voor andere steden, om directe en indirecte uitstoot te verminderen, zodat we compenseren voor de steden in het globale zuiden die niet zo kapitaalkrachtig zijn om systemen te veranderen.

En, voorzitter, dat is de koers van de stad die wij voor ons zien, maar ook een koers die wij, waarmee wij een voorbeeld kunnen zijn voor de rest van de wereld. En, voorzitter, als de stabiliteit van onze ecosystemen op het

spel staan, zijn er moedige beslissingen nodig. Want ook in onze stad zien we de gevolgen van deze destabilisatie van balans in onze atmosfeer. Hoogwater in de lente regen, heel veel regen, maar ondanks deze regen was deze lente de warmste lente ooit gemeten. Twee graden warmer dan gemeld en dat is het verraderlijke voorzitter. Het lijkt er niet op, want we lopen in de modder bij Rammstein, maar toch gebeurt het onder onze neus. Het doet me dan ook deugd dat de doelen die het college heeft gesteld, getuigen van ambitie en durf om onze stad groener, duurzamer en leefbaarder te maken. Nijmegen heft altijd vooropgelopen in duurzaamheid en vooruitgang en dat moeten we blijven doen.

We zijn als partij blij voor de Partij voor de Dieren, ook blij dat er inmiddels meer aandacht is voor dieren, biodiversiteit en het beschermen van kwetsbare soorten op de rode lijsten. Een lastig evenwicht, want we willen immers ook kunnen wonen, maar niet in een stad zonder leven. Toch zouden we ook het college willen vragen om in dit koersdocument duidelijk en integraal over biodiversiteit duurzaamheid en eco ecosysteem overwegingen te praten, om ervoor te zorgen dat deze in onze stad gewaarborgd zijn. We lezen hier in het doel in het document weinig over deze kant van de stad-in Nederland, want zijn volgens verschillende onderzoeken de steden de eilanden waar planten en dieren in veilige haven vinden, in een landbouw intensieve omgeving. Een rots in de branding. Het is van groot belang dat we ons in beleid en acties bewustzijn van deze belangrijke rol in het Nederlandse natuurlandschap en niet deze veilige haven geweld aan doen. Gelukkig horen we daar door het jaar in goede voorstellen voor om het te versterken van biodiversiteit en ecosystemen en staat voor ons buiten kijf dat deze nog wel wat meer body moeten krijgen, zoals de toolbox natuurinclusief bouwen en het Bomenplan. En verandering is natuurlijk ook moeilijk. De makkelijkste weg is hoe het altijd al ging. Kijk naar de Zero-omissie zones die ingevoerd gaan worden. Veel inwoners hebben moeite met deze transitie en ze zien de voordelen nog niet. Ze voelen alleen de ongemakken, maar op basis van wetenschappelijke onderzoeken weten we dat deze maatregelen noodzakelijk zijn. We kunnen niet stilstaan. We hebben de verantwoordelijkheid om onze burgers te leiden, te beschermen en voor te bereiden op een toekomst waar een diversiteit en duurzaamheid centraal staan. En dat is de koers die de Partij voor de Dieren voor stad Nijmegen ziet. Voorzitter, die koers voor deze stad die nu voor ons ligt, vinden wij op grote lijnen een mooie koers, een richting die gaat naar een stad waar in natuur, OV, compassie voorgaat op economisch gewin en je eigen hachje redden.

En natuurlijk zien wij verbeterpunten. Nog meer natuur, biodiversiteit en oog voor dieren. Maar daar gaan we graag het komend jaar met de Raad dieper op in als we de dieren, welzijnsagenda en de duurzaamheidsagenda bespreken. Dat betekent niet dat we nu geen punten hebben die we graag aan het college mee willen geven voor de koers van de stad, zodat deze kunnen worden verwerkt in de komende begroting. Wij kijken graag naar concrete stappen die we kunnen zetten om nog dichterbij een stad te komen waar mededogen, leven binnen draagkracht van de aarde en leefbaarheid gewaarborgd zijn. Want, voorzitter, het zal inmiddels geen geheim meer zijn. Partij voor de Dieren is van mening dat alleen een radicale systeemverandering ons op het pad kan brengen en houden om onze planeet, ons land en onze eigen stad leefbaar te houden.

Dat betekent een andere economie, waar we niet proberen te groeien, meer te creëren, maar te behouden en verstevigen wat we al hebben, zoals bijvoorbeeld onze toeristische sector. Om< kleine zei> naar klassieker No Logo minder marketing kan bijdragen aan meer welzijn. Dat zijn we met haar eens. We pleiten ervoor om het budget van citymarketing minimaal te halveren en dit te investeren in de leefbaarheid van onze stad, want op de Waalkade zien wij zoveel cruiseschepen, zien wij zoveel mensen de stad-in rollen zonder het doel met, we horen het net nog uit de stad, met veel lawaai makende tour guides dat we dat liever hier niet zien. Wij willen geen Amsterdam aan de Waal worden. Leuk voor de economie, maar de vraag is of het ook leuk is voor de inwoners. Daarom dienen we de motie in 'less is more citymarketing' samen met de SP. En dan is het ook nog zo dat de schepen de grootste veroorzakers zijn van vieze lucht in onze stad. Walstroom voorzieningen in onze havens zijn cruciaal om deze uitstoot van schepen dichtbij de stad te verminderen. Dit is een stap die direct invloed heeft op de luchtkwaliteit en daarmee op de gezondheid van onze inwoners. We dienen daarom de motie groene Walstroom in om te zorgen dat we op koers blijven met de schoner maken van de lucht aan de Waalkade. De uitkomst van de citymarketing was de slogan old city jong vibe, daar zit wat in. Wat meer nog dan een

marketingcampagne maakt onze culturele sector, waar jonge makers kunst en cultuur maken om onze stad tot een aantrekkelijke stad.

Het moet meer zijn dan luxe alleen. Ze zijn een rug ruggengraat voor een maatschappelijke verandering. Ze inspireren, creëren, bewust worden en drijven innovatie. Bij de bastei merken ze bij hun maandelijkse gratis dag dat er een grote diversiteit aan bezoekers komt, hoorde ik van mijn collega die vandaag daar is geweest. Daarin pleiten wij in de motie musea voor iedereen zei met de Partij van de Arbeid en de SP voor gratis toegang tot musea voor mensen met lage inkomen. In de motie geldt voor makers en niet alleen voor kunstpaleizen een oproep om meer proactieve investeringen in makers fair practice en ateliers, zoals we al besproken hadden bij de vragen over het Valkhof. Kunstenaars zijn visionairs van onze tijd en zij laten ons zien wat er mogelijk is om de wereld te veranderen.

Die dienen we in samen met Partij van de Arbeid en SP. Nijmegen is een stad van gastvrijheid en inclusiviteit iedereen moet zich hier thuis voelen en mee kunnen doen. Wij zijn trots dat onze stad zoveel regelt voor mensen met een krappe beurs, minder-valide en LHBTIQ-personen om hier nog een aanvulling voor te doen. Mits die dienen we samen met SP, CDA en GroenLinks de motie fix de X in om duidelijkheid te krijgen voor de vergoedingen bij de wijzigingen van slacht van geslacht in het paspoort. En de motie keep on woning in een Free World, samen met GroenLinks, Stadspartij, SP en CDA in die mensen met een beperking, onze stad leen materialen biedt om zich voor te kunnen bewegen.

Onze stad heeft met open armen asielzoekers ontvangen, iets waar we trots op kunnen zijn. Laten we extra middelen die we hebben gekregen, gebruiken om deze groep verder te ondersteunen, zodat zij een volwaardig deel van onze gemeenschap kunnen worden. Laten we de wijken die deze mensen gastvrij hebben opgevangen betrekken in de zoektocht naar wat nodig is. Daarom dienen wij de motie extra geld van COA oormerken in samen met CDA en SP, zodat geld dat we gekregen hebben voor het opvangen van mensen in nood ook daadwerk bij hen terechtkomt. En voorzitter.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Is de heer de Gram op de hoogte dat we met elkaar de afspraak hebben gemaakt dat we meevallers in de Saldi reserve stop en tegenvallers ook, want als je alleen de meevallers gaat uitgeven, dat we dan een gigantisch financieel probleem hebben aan het eind van het jaar?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ik heb dat, ik heb dat meegekregen maar ik zou hier graag een uitzondering voor willen maken, omdat dit geld specifiek voor deze doelgroep binnengekomen is en dat goed vindt om dat ook uiteindelijk daaraan te besteden.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar een voorzitter. Elke motie die de heer Gram hier indient is een uitzondering. Gaat u dan voor elke groep een uitzondering maken? Kunnen we dan niet beter gewoon de hele afspraak laten vervallen en gewoon alles wat overblijft maar gewoon uitgeven?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

U heeft het over iedere motie die ik hiervoor ingediend hebt of alleen over deze.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Elke motie die u nu indient heeft financiële consequenties en elke motie die u nu indient moet ergens een dekking vandaan halen en we hebben met elkaar afgesproken dat we allen meevallers zodat we die in saldi reserve stoppen en tegenvallers ook. Want als we alleen meevallers gaan uitdelen dan hebben we het eind van het jaar een financieel probleem en wat u nu doet, is het creëren van een gigantisch financieel probleem. Bent u dat met mij eens?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dat ben ik niet met u eens, want ik doe voorstellen om de koers van de stad. Dit is onze visie op welke koers van de stad wij zien in welke punten wij nog graag aandacht aan zouden willen en als we dat meer deel van de Raad mee eens is, dan kan, zoals mijn collega, mevrouw Synhaeve, ook zei, het college hiermee in de begroting aan de slag voor 2025- 2028 daarmee ben ik begonnen. Maar voorzitter.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Alleen de motie museum voor iedereen weet je, ik ben het op zich best met u eens. Ik vind het op zich ik zou dat best willen weten van als we nou een dag museum gratis maken voor onze inwoners. Maar dat heeft een financiële consequentie en wat u nu doet is, is, u creëert een financieel probleem en dit is ook weer precies iets wat je in de begroting moet doen. Je moet zeggen van luister, dit gaat drie ton per jaar kosten en dat haal ik weg bij of ik voer de hondenbelasting in, want ik vind dit belangrijker als belasting voor honden of ik haal het weg bij de kinderboerderijen. Dat zijn keuzes die u maakt. Maar dat zijn keuzes die wij maken bij de begroting en niet nu. Bent u dat met mij eens?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dat ben ik niet met u eens. Ik denk dat deze keuze, als wij deze nu maken, dat wij daarmee het college meegeven waarmee ze in de begroting aan de slag kunnen, waardoor wij niet bij de begroting alsnog een heleboel motie amendementen moeten indienen waarmee we de begroting weer overhoop gaan halen. Maar voorzitter.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Als het nou blijkt dat dit deze motie 15 miljoen kost, vindt u dat nog steeds een goed idee?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dan staat dat allicht in de begroting en dan kunnen wij daar een amendement op indienen. Maar ik ga wel toch uit van de competentie van ons college om dat goed in te voeren.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, ik stel voor verder te gaan. Ja, ik begrijp het, meneer Eigenhuijsen. De heer de Gram, gaat u met het betoog verder.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, kijk aan, daar was ik gebleven. Voorzitter, het zal menigeen zijn opgevallen dat ik nog geen dieren moties heb aangekondigd. Wel, bij de behandeling van dieren Welzijnsagenda maken we het ruimschoots goed, maar eentje die al zo lang in de coalitie staat dat we die hier voor een-derde maal willen indienen, omdat de problemen nog steeds niet aangepakt zijn. En er worden weer dieren weggedaan en gedumpt omdat eigenaren het niet meer kunnen betalen. Vorige week nog berichtte de NS erover dat de kosten voor dierenartsen de pan uitreizen. Daarom dienen we driemaal scheepsrecht de motie voorgoed dierenartsen kosten voor mensen in financiële nood in, samen met het CDA en GroenLinks. We staan voor enorme uitdagingen en het college heeft grote ambities en doelen, maar zonder mensen werkt dit niet. Daarom stellen we in de motie open deur voor om te experimenteren

met open hiring binnen de binnen Nijmegen. Een mogelijkheid om zonder vooroordelen en vol vertrouwen mensen binnen het halen, maar ook zonder elektriciteit en water kunnen we niet voort om te zorgen dat deze problemen ons niet verrassen en voorbereid te zijn om nog erger worden de netcongestie en de aankomen water congestie dienen wij de motie, sla opgewekt op en water niet voor later in. Voorzitter, beste raadsleden, we staan hier voor een immense uitdaging, maar ook voor een ongekende kans. Laten we de toekomst van Nijmegen vormgeven met visie en daadkracht en laten we samenbouwen aan de stad die klaar is voor de toekomst. Een stad die in eiland het is van biodiversiteit, duurzaamheid en inclusiviteit is, een stad waar er soms blijkt dat we zijn vergeten dat mededogen, sorry in een land waar rompslomp lijkt dat we zijn vergeten wat mededogen en compassie inhoudt. Een stad waarin iedere inwoner, mens en dier, zich thuis voelt. Dank u wel voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel, dan geef ik vervolgens het woord aan de heer van Luik namens CDA.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Dank u wel, voorzitter U kent het CDA als een wij partij en u kent het wellicht iets beter met een Rotterdams accent, maar daar zal ik mij niet aan wagen naar onze laatste voetbal ervaring in de Kuip. Voorzitter, in het landelijke coalitieakkoord zien we dat iedere coalitiepartij zijn eigen parapedaardjes krijgt en hier in Nijmegen is dat ook niet iets anders. En dan neem ik als voorbeeld ons recente debat over de mobiliteitstransitie en graag wil ik u meenemen door dit beleid, door de ogen van een wat oudere mevrouw die met haar kopje koffie achter het raam zit en de deur uit wil. En als dan de wethouder mobiliteit zegt dat u maar verder moet lopen of zelfs fietsen, als u met de bus wil gaan omdat er minder bussen zullen rijden door onze versnelling mobiliteitstransitie dan overziet het college wat ons betreft de consequenties van haar eigen beleid over de parapedaardjes niet meer.

Want voorzitter, het college zegt enerzijds dat mensen verder naar het bushokje moeten gaan in het belang van de mobiliteitstransitie en anderzijds dat senioren uit de vereenzaming moeten helpen. Maar mevrouw op hoge leeftijd kan niet verder lopen of fietsen naar een bushalte en daarom betalen vervolgens weer een extra organisatie om die mevrouw achter het raam te helpen met een kopje koffie, om het eenzaamheid schat aan de achterkant te dichten. En dit soort beleid maakt iemand van iemand die onderdeel is van de maatschappij tot een individu die niet meer kan deelnemen. En, voorzitter, als een wij partij kiest het CDA voor een andere koers. Wij kiezen ervoor om er alles aan te doen om die mevrouw in het wij te houden, zodat ze mee kan blijven doen met de samenleving van onze stad, want wij merken namelijk in de stad dat steeds meer mensen niet verder kijken dan hun eigen vierkante meter. Wat maakt mij het uit wat anderen doen? Als ik het maar goed heb en mijn zin krijg? Wat de rest vindt, boeit me niet. Ik. En dan ga ik een paar voorbeelden noemen. Voorzitter, we zien het in de krakers die een pand met allemaal spullen kraken en zelfs opnieuw kraken met een beroep op huisvredebreuk. We zien in de protesten op de Radboud universiteit, waar uiteindelijk geen rekening gehouden werd met de veiligheid of spullen van anderen. Maar gelukkig, voorzitter, zien we ook een Nijmegen waarin mensen samenkomen waarin ook mensen vreedzaam samenkomen om een geluid te laten horen tegen mensonterend onrecht in Gaza, waarin mensen samenkomen om elkaar te helpen. Dat is het Nijmegen van ons allemaal, waarin wij als CDA willen investeren.

Dat hebben we als CDA eerder gedaan met onze motie voor een dieren buddy tegen eenzaamheid en door ons in te zetten voor dak en thuislozen. Onze stad is groter dan ik. En het CDA wil hiermee verder gaan en daar gaan we wel doen door ongelijk te investeren, om iedere Nijmegenaar gelijke kansen te geven. Het CDA geeft liever extra geld uit aan voorzieningen in Lindenholt en Dukenburg dan dat we het gelijkmatig over de stad verdelen. Als CDA deden we dat eerder door te pleiten voor de komst van poppodia <malen> in Dukenburg want, voorzitter, in Oost kennen wij het beeld van een Nijmegenaar die goed mee kan komen, die gelukkig geniet van een <poker bol> die het trotse visitekaartje vormt van progressief Nijmegen. Maar Nijmegen is complexer dan dat. We hebben namelijk een Nijmegen van twee snelheden.

Mark Buck en Marjolijn Mijling waarschuwden er op deze plek daarvoor en nu doe ik het weer en nu komt het zelfs uit, want in Dukenburg en Lindenholt als voorbeeld komen de mensen niet zo makkelijk mee met deze progressieve vaart der volkeren. En daarom moeten we ongelijk investeren door mensen in die stadsdelen en andere wijken fatsoenlijke wegen te geven, fatsoenlijke scholen, fatsoenlijke winkels en horeca. En daarmee investeren we juist heel gericht in dat deel van de stad die de investering het beste kan gebruiken. En voorzitter. Het CDA is daarom onbestaanbaar om nu te gaan bezuinigen op kansengelijkheid en die gelijke kansen juist niet meer te bieden, aangezien daar de prioriteit zou moeten liggen. Het CDA staat namelijk voor een stad waarin we als samenleving zorgen voor elkaar, waarin we weggaan van het eigen belang en de zwakkere weer gewoon laten meedoen met inkomsten, ondersteuning die mensen in nood, met doorbraken helpt uit de problemen.

En met buurtteams die de mens en het gezin achter de problemen centraal stellen, met extra investeringen. In die scholen waar kinderen geen schoolreisje of gezond ontbijt vanuit huis mee kunnen krijgen. En met die koers willen het CDA zorgen dat we samen kunnen leven in een fatsoenlijk Nijmegen, een stad waarin iedereen iemand, niet alleen voor zichzelf zorgt, maar ook voor ons allemaal. Het CDA zal daarom de begroting die het college binnenkort zal presenteren, toetsen aan de volgende drie criteria. Ten eerste zorgt het voor een stad die zorgt voor een koers dat de zwakkere weer mee kan doen en versterken de samenleving die voor elkaar zorgt. En ten tweede draagt de koers bij aan onze gemeenschappen, gaat het een Nijmegen van twee snelheden tegen en zorgt het dat we fatsoenlijk gaan samenleven en ten derde een belangrijke, komt het college haar afspraken na en zijn we een betrouwbare overheid. Voorzitter, als we de koers die het college nu voorstelt beschouwen langs deze criteria, dan is het college CDA nog niet gerust of dit de juiste koers is. Het CDA geeft daarom graag onze richting mee en zien graag dat het college in de stadsbegroting daarop zal afstemmen. En voorzitter, dan wil ik het allereerst hebben over gemeenschappen. Voor het CDA staat de koers van onze mooie Nijmegen in de schaduw van de bezuinigingen van de aankomende regering, bijvoorbeeld op gemeentes en op het sociaal domein.

We weten dat Nijmegen flinke bezuiniging staat te wachten en we zien dan graag dat dat in elk geval niet gaat gebeuren op verenigingen, sportclubs en buurthuizen want voorzitter, dat zou een makkelijke manier zijn om geld binnen te halen, maar waarvan af moeten blijven van bezuiniging op verenigingen en buurthuizen maken onze samenleving op termijn kapot. Wat het CDA betreft, investeren we juist meer in plekken om samen te komen. We investeren in verbondenheid en levendigheid in onze buurten, verenigingen en ontmoetingsplekken en als het college dat niet doet, dan komen wij in de begroting met voorstellen hiervoor. Ten tweede voorzitter over zorgen voor elkaar. Een belangrijke prioriteit voor het CDA is dat we met ons allen gaan zorgen dat iedereen mee kan doen in de stad.

We weten ook dat aankomende kabinetten flinke bezuinigingen staan te wachten en die voornemens zijn te verhalen op zorg en op gemeentes, en we lezen daarentegen ook dat het college blijft investeren in jeugdzorg, wat het CDA op zichzelf kan toejuichen. Jongeren hebben te maken met een ongekende hoeveelheid problemen en we moeten onze jongeren daarbij helpen. Onze CDA-fractie komt bij de begroting daarom met voorstellen voor mentaal welzijn voor jongeren, zodat ook kunnen voorkomen dat jongeren in de jeugdzorg terechtkomen. Maar voorzitter, het CDA vraagt zich af hoe het college in de toekomst in het gat gaat springen dat het Rijk creëert, want we weten dat er bezuinigd worden op gemeentes, op de GGD, op de zorg. Steeds als onze stad meer geld uittrekt voor iets wat het rijk moet doen, kan Nijmegen minder geld uitgeven aan andere prioriteiten op zorg. Met Nijmeegs geld gaan we dan gaten dichten die de rechtse regering van PVV, NRC, BBB en VVD maakt, terwijl we onze eigen taken op zorg dreigen onder te sneeuwen. We vragen ons daarom ook af welke prioriteit het college daarin wil leggen als deze bezuiniging op ons afkomen.

Daarnaast maakt het CDA zich zorgen of de richting die het college uitgaat wel de juiste is en of het wel onze jongeren de beste toekomst zal brengen. En daarom verbaast het ons dat in dit voorstel met notabene D66, wethouder op onderwijs een koers staat op een bezuiniging op de agenda om kansengelijkheid onder jongeren te bestrijden, want die agenda zou jongeren een eerlijke kans moeten bieden, ongeachte positieve waarin hun ouders verkeer. En voor ons is hierop bezuiniging een no go. Het CDA maakt een keuze om kansengelijkheid op de agenda te houden. Sterker nog, voorzitter, wat het CDA betreft is er juist meer nodig om kansengelijkheid,

kansen ongelijkheid tegen te gaan. Niet alleen op onderwijs en voor onze jongeren, maar ook juist tussen de verschillende stadsdelen en wijken van onze stad, want het mag niet uitmaken waar je, wie staat of wie je ouders zijn. Hele wat ons betreft de kern om onze stad van twee snelheden aan te pakken door juist meer te investeren in de meest kwetsbare wijken en wat minder in de stadsdelen waarin het al goed gaat. Voorzitter, het CDA wil ongelijk investeren om het Nijmegen van twee snelheden tegen te gaan en een Nijmegen te creëren met kansen voor een gelijke snelheid.

En daarom roepen we samen met PvdA en GewoonNijmegen.NU het college op met een motie om een investeringsplan te maken, om een Nijmegen van twee snelheden tegen te gaan en te zorgen voor gelijkheid en kansen voor heel Nijmegen. Het doel daarvan is niet om te veel ambtelijke capaciteit te kosten of een groot plan op te tuigen, maar juist ook om inzicht te krijgen in de impact van de financiële keuzes die het college bij de begroting gaat maken op hoofdlijnen. En omdat die mevrouw op leeftijd terug te komen die door dit college straks niet mee naar de bushalte kan lopen. Wij gaan het CDA in elk geval nog één keer de bus naar Arnhem pakken om bij de provincie te proberen de bus te behouden voor onze stad. Om af te sluiten, voorzitter, zou ik graag mijn favoriete zangeres willen citeren en door te spreken doe ik dat natuurlijk op een wijze die ongetwijfeld onrecht doet aan haar zang kwaliteiten. Maar ik kan het toch niet laten voorzitten omdat het een boodschap is die het CDA van top tot teen raakt. Ik wil een toekomst, ik wil een verhaal, niet voor mijzelf maar voor ons allemaal. Voorzitter, dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Kijk eens aan, dat was in ieder geval een rijmschema. Goed, dank u wel, dan geef ik het woord aan de heer Eigenhuijsen namelijk namens GewoonNijmegen.NU.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het koersdocument, daar spreken we vanavond over. Een belangrijk document dat de koers van dit college moet aangeven. Koers van de stad moet aangeven. In het koersdocument staat dat er voor bijna 550 miljoen geïnvesteerd gaat worden, maar ik kon dat bedrag nergens terugvinden. Ook niet in de begroting van vorig jaar. Ik was wel benieuwd waar dit bedrag nou vandaan kwam en om welke investeringen het gaat. Het ambtelijke antwoord: het bedrag van 550 miljoen euro bestaat in eerste uit het restant van 395 miljoen euro van de stadsreiniging 2023, zie stad rekening 2023, webversie bladzijden 211. Bij dat bedrag moet worden opgeteld bij de stadsbegroting 2024 beschikbaar gestelde kredieten van 79 miljoen, zie stadsbegroting 2024, webversie bladzijde 213 en daarbij moeten de jaarschijven 2024 tot en met 2027 van de bulk kredieten en kredieten met eigen dekking totaal 73 miljoen worden opgeteld. Zie stadsbegroting 2024, webversie bladzijde 215. Voor de vraag welke investering het betreft, verwijzen we naar de hiervoor genoemde passages in de stad rekening 2023 en stadsbegroting 2024. Oké, mij ben je kwijt en ik loop al wat jaartjes mee, maar de koers van dit college is dus om deze investeringen terug te brengen naar 90 miljoen per jaar. Op zich begrijpelijk, maar laten we eens kijken naar volgend jaar. De planning was om voor 135 miljoen te gaan investeren. Daarnaast is er dus een achterstand van 395 miljoen. In het koersdocument lezen we ook dat: we zullen hiervoor een voorstel doen bij de stadsbegroting 2025-2028. Maar voorzitter, wat gaat er dan in dat voorstel staan? Welke kaders gaat het college gebruiken om af te wegen welke investeringen we wel gaan doen en welke niet? Is het bedrag van 90 miljoen leidend of is realisme leidend. Gaat de investering voor huisvesting van Transitie school door en Hidaya niet?

Kiezen we wel voor fietstunnels maar de rest van de fiets Instruc infrastructuur plaatsen we op een lag pitje, gaan voor een nieuw zwembad in combinatie van Jan Massinkhal? Gaan we door met de aanplant van bomen? Komt er een bibliotheek in noord of gaat de sport al aan de Marie Curiestraat voor? Voorzitter, ik heb uiteindelijk een lijst gekregen met investeringen die oplopen tot de eerdergenoemde 395 miljoen. Investerings die zeer divers zijn en waarbij keuzes cruciaal zijn. Voorzitter, ik zou graag van het college een brede analyse krijgen in de keuzes die voorliggen en ik zou graag samen met de Raad willen praten over de kaders die we het college mee willen

geven bij het maken van deze keuzes. Daar dien ik dan ook een motie voor in. Dan kom ik bij een tweede motie. In het koersdocument wordt netcongestie redelijk vaak benoemd als risico voor de toekomst. Het lijkt mij verstandig dat wij ons als raad laten bijpraten over dit risico. Vandaar een motie waarin ik voorstel om een expert bijeenkomst te houden voor raadsleden waarin we uitleg krijgen over de kansen en risico's van netcongestie. Ik merk dat ik het nodig heb. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Voorzitter, nog een korte vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja zeker, mevrouw Synhaeve.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Kijk, wij delen, wij delen de zorg en de behoefte aan meer duidelijkheid over beide punten waar uw emotie op indient maar ik ben ook een beetje zoekend want wij gaan we vanaf nu voor elke technische toelichting die wij willen als raad, een motie indienen? Vraagteken.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Nee, lijkt mij niet, maar deze werden wel zo expliciet genoemd in dit koersdocument dat het mij wel passend leek om daar een motie voor in te dienen.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Dat is helder en fijn te horen dat we niet de komende maanden elke maand een lijst met voorstellen voor technische toelichtingen als me als ik gaan indienen. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, en voor het overige geldt dat er ook gewoon een vraag gesteld kan worden en misschien komt er dan wel een positief antwoord op. Dat bestaat. Ja, meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dan kan ik de motie nog altijd intrekken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, maar ik ben wel mevrouw Synhaeve en dan hebben we deze motie gelijk gehad. Een verzoek om het tegen toelichting is eigenlijk iets wat via presidium hoort lopen. Het is echt wel ongebruikelijk om dat in de motie doen, sterker nog, als u het hier hebt gevraagd ik denk dat de voorzitter een beetje kennen dit al met een positief gevoel had doorgeleid naar het presidium. Maar kunt u nog even over nadenken? In de schorsing, komt helemaal goed. Maar daar ga ik vervolgens het woord geven van mevrouw van Doorn namens ODV-fractie.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Nou, daar staan we weer, voorzitter, en we mogen wat zeggen over de koers die we willen varen met onze stad en het aandeel en de rol van de gemeente daarin. Een jaarlijks ritueel dansje waarmee we in ieder geval één bewonersgroep een plezier doen, en dat zijn onze gezinsleden en huisgenoten. Die hoeven even een avondje extra niet tegen ons aan te kijken. Het college, ja, ik spreek voor mezelf, maar ik heb ook geen huisgenoten dus dat

scheelt. Het, het college zegt de opbrengst van dit debat mee te nemen voor de opstelling van de conceptie begroting van 2025 en verder. Maar die opbrengst, die staat natuurlijk allang vast. De coalitie stelt het koersdocument vast en daarmee de grondslagen waarmee het college de conceptbegroting kan afmaken. En waarmee het natuurlijk al lang bezig was, wetende dat de coalitie toch wel instemt met de koerswijzigingen of aanscherpingen door de oppositie toch wel worden weggestemd. Zo ging het en zo gaat het en zo zal het altijd gaan. <Zong><schade>ramp. Ik kan er nog kort zijn, voorzitter, over het advies dat ik aan het college zou geven: blijf weg van lastenverzwaring voor onze inwoners en bedrijven, maar zoekt de oplossing voor schrale plekken in de begroting, in de begroting zelf. Tijdens de diverse crisis die we sinds 2008 hebben gehad, werd altijd de leus gebezigd 'never wast a good crisis' en zo is het.

De komende schrale financiële jaren zijn natuurlijk vervelend, maar niet alleen dat, het is ook een uitgelezen kans om eens terug te gaan naar de basis en te kijken wat nou eigenlijk de taken zijn van de overheid en wat we eigenlijk moeten overlaten aan de samenleving. En dat begint met het onszelf disciplineren en lastenverzwaring uit te sluiten. Onze inwoners zijn niet de sluitpost om onze eigen begroting sluitend te krijgen, geen melkkoe, geen pinautomaat. En dat moeten we als muziek in de oren klinken bij de wethouder financiën. Voorzitter, we hebben het vandaag over de koers op hoofdlijnen in aanloop naar de begroting en hebben de mogelijkheid kaders mee te geven. Daartoe zijn er al wat moties ingediend en een amendement. Deze zal ik uiteraard op zijn merites beoordelen en voorzien van een voor dan wel tegenstem. Gezondheid. Mevrouw den Ouden kijkt.

Voor de goede orde, dit zijn in totaal zes moties en één amendement. Veel fracties hebben gemeenten gezamenlijke afspraak om te blijven op hoofdlijnen binnen de kaders van het koersdocument te moeten schenden en allerlei andere moties te moeten indienen die geenszins van doen hebben met hoofdlijnen of binnen de kaders van het koersdocument blijven. En dat zijn in totaal 23 moties. Ik verzoek de indienende fracties dan ook om deze motie aan te houden en ze in te dienen op een moment, bij een onderwerp waar ze wel passen, zoals bij de behandeling van begroting, waarbij we ook de programmatische budgetten vaststellen of bij een reguliere behandeling van een onderdeel van het relevante programma.

Er zitten moties bij waarvan werkelijk geen jota iets te maken heeft met het koersdocument. Dit noem ik braderie moties. We keken even mevrouw Maas aan. Die had ik beloofd om een nieuw woord te introduceren. Dus dat is hem. Ja, fracties die braderie moties indienen, proberen zo op één dag in het jaar de oude meuk die ze nog hadden liggen, aan de man te brengen. Er zitten ook moties bij die iets specifiek bepleiten en daarbij het college oproepen daarmee vervolgens in de financiële zin rekening te houden in de conceptbegroting koers zou je zeggen. Nee, deze moties hebben als doel iets te bewerkstelligen binnen een bepaald programma, of hebben bij uitvoering van die moties implicaties voor de rest van de begroting. En laat nou vanavond de programmabegroting niet voorliggen maar pas in november, als we deze vaststellen. Nu al moties aannemen die implicaties hebben op de programmabegroting is onverantwoord, omdat we nu de begroting niet integraal kunnen bezien. Dus als deze raad zijn eigen budgetrecht serieus neemt, houden de indieners van de genoemde 23 moties hun moties aan. Zo niet, dan zal ik bij allemaal tegenstemmen. Afrondend voorzitter, constateer ik dat we nu een jaar of vijf werken met een koersdocument in plaats van de good old zomer nota, waarin je wel integraal op programma op programmaniveau kon zien en sturen in voorbereiding op de vaststelling van de begroting zelf. Volgens mij laat deze avond zien dat het experiment van de koersdocumenten kunnen beschouwen als interessant, maar niet voor voortzetting vatbaar. Het heft onvoldoende de werking die het zou moeten hebben, verzwakt de budget rechterlijke positie van de Raad en past ook niet bij de behoefte van de Raad. Kijk naar al die moties die zijn ingediend. Mijn vraag aan de wethouder is deze: zou hij bereid zijn om met ingang van volgend jaar weer een zomer nota op te stellen in plaats van een koersdocument en mijn vraag aan de collega fracties is: hebben jullie ook niet veel liever een zomer nota? Ja toch?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Er zijn verder geen fracties meer die nu het woord kunnen voeren. Dan gaan we nu even kort schorsen om in ieder geval alle moties en amendementen op een rij te zetten, zodat we straks bij de behandeling in de

stemming, vooral daarna dat ook goed georganiseerd te kunnen doen. En ik stel voor dat we doen tot ongeveer nou, we hebben niet zo heel veel tijd nodig, maar sommigen hebben tijd nodig om hun neus te poederen tot tien voor tien, stel ik voor. Ja, 21:50 is de vergadering geschorst. Beste mensen, dames en heren, wilt u weer uw plaats gaan bezetten, want dan gaan we zo weer verder. Iedereen zoek te zijn of haar plaats. Ik kijk of iedereen er is. Zo. Volgens ja, iedereen is terug, dan heropen ik de vergadering. Dat is heel goed, want iedereen die naar de wedstrijd Zwitserland-Schotland kijken, die schakelt erin, want daar is nu rust één, één en dat is een mooi moment voor het college om aan haar eerste termijn te beginnen, lijkt mij zo.

Allereerst zal de wethouder financiën, wethouder van Elferen het bal aftrappen dan komen langs de portefeuilles. Ook overgeleverd van het college aan de beurt. De wethouder zal zo meteen ook even ingaan op opmerkingen van sommige van nu over de status van dit document. En laat ik dan even als uw voorzitter al zeggen van dat lijkt me sowieso goed, al is het wel alweer voor de vijfde keer het daar toch eens over hebben en seniorenoverleg maar dan wel op een definitieve manier, want eerlijk gezegd heb ik dat wel de aflopen twee maanden gemist. Dat geluid, maar dat laat onverlet tot de inhoudelijkheid van de opmerking, denk ik wel goed, maar het uitnodigen om daar nog eens goed over te hebben. Dat gezegd zijnde wethouder van Elferen.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter, en laat ik beginnen met u te danken. Ik denk dat het college aan één ding echt behoefte had in dit in deze eerste termijn, en dat is dat we met elkaar begrijpen waar we voor staan. En dat is helemaal niet zo vanzelfsprekend geweest. In het verleden was het wel eens, hadden we een hoop uit te leggen en ik zal zeker niet uw debatbijdrage recentere maar ik heb het gevoel gehad dat bij de meeste van u heel helder is en wat voor tijd we leven, voor welke problemen we staan. En u heeft koers gegeven. We hebben geprobeerd zo concrete mogelijk keuzes voor te leggen, u vindt die terug op pagina zeven en acht van het voorstel, en we hebben echt de keuzes die we per subonderdeel hebben gemaakt weer voor compact op pagina zeven en acht gezet, en we hebben natuurlijk ook meer bedragen genoemd dan ooit.

Dus we hebben echt geprobeerd het koersdocument een stap verder te brengen. U heeft blijk gegeven van dat u daar genoeg aan had, want u heeft er blijk van gegeven dat u vele fracties van u daar in koers hebt kunnen geven. U heeft richting aangegeven en u bent elkaar een debat gevoerd over de abstractie van de motie, amendementen die je indient. Laat ik daar ook iets over zeggen. Het is natuurlijk altijd heen en weer bewegen. Helemaal bovenin zit alle Nijmegenaren en alle dieren in Nijmegen gelukkig en onderaan zit zeg maar even de begroting en ook daar kan het nog veel preciezer maar zeg maar even de programmabegroting. Ergens daartussen proberen wij u mee te nemen. Het is niet zo abstract als het maar zijn kan. Het is niet zo precies als we bij de begroting kunnen doen. Ik heb het gevoel gekregen dat u zojuist op de goeie manier ons dingen mee hebt kunnen geven en zo lees ik ook uw moties naar de amendementen.

Het college zal daar niet intreden of uw motie amendementen precies zijn, dat is niet aan ons. We zullen wel aangeven natuurlijk wanneer de dekking ontbreekt en dat geval beschouwen wij het als een opdracht. Een opdracht, wel met consequenties want iedere euro die niet gedekt is, zullen we ergens anders vandaan moeten halen. Als u nieuw beleid besteld, zullen wij een einde moeten maken aan oud beleid.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Krijgen we dan ook van de wethouder te horen welk beleid hij dan gaat schrappen?

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Ja, dat doen we in de stadsbegroting. Gespecificeerd per motie? Kijk, we gaan een puzzel leggen, die puzzel kom ook zo nog even terug op de motie van mevrouw Brand over lasten. Die puzzel, die moet onderaan de streep, dat heeft u heel duidelijk uitgelezen in de uitgangspunten moet dat een globaal nul basis opleveren. Dat betekent dus dat als hier een plus staat en we ergens anders, dus een min, moeten gaan zoeken, dat we duidelijk zullen maken waar we het minder gaan doen, of we precies tegenover elke motie ook een min gaan zoeken, dat is weer een tweede kunnen immers ook voor kiezen om een motie niet uit te voeren. U zult zeggen: dat is erg, want wij zijn het hoogste gezag in de stad hè, wij zijn de gemeenteraad, maar bijvoorbeeld ook vorig jaar heeft D66, weet ik nog extra geld gevraagd voor duurzaamheid, een jaarschijf 27.

Die motie hebben we niet uitgevoerd en dat hebben we gemotiveerd in de begroting. Wat wij willen doen is u meegeven dat wij voor grote uitdagingen staan en tegelijkertijd willen we u laten zien dat, zoals de zeilers dat zeggen, het schip nog met de goeie kant boven zit. Wij zijn gewoon aan het sturen, wij maken keuzes en we willen u ook uitnodigen mee te sturen. En dat is nogal belangrijk, want we leven in een tijd waarin het Rijk ons regelmatig verrast. Ook nu weer, in de meicirculaire komen ze even zeven miljoen bij ons halen, gewoon flop uit onze schatkist. Dat is de tijd waarin we leven en wij proberen om onze stad zo te besturen dat met alle schaarse die er leven, we aan het stuur blijven. Dat we en dan zeg ik u als gemeenteraad en wij als college de keuze bepalen voor deze stad. Een aantal opmerking of een aantal vragen die u heft gesteld voor ik naar de inhoud van de motie amendementen ga. P van de A vraag hoe er manier, op welke termijn wordt er met de partners in het sociaal domein over de uitvoeringskracht gesproken.

Dat gesprek loopt al lang, heb ik ook net nog een keer weer bevestigd gekregen. Het is meer zo dat wij zeggen: in algemene zin in huis hebben wij ten aanzien van uitvoeringskracht en uitdaging, maar dat hebben natuurlijk ook buitenshuis. Dus die gesprekken lopen al lang. En mevrouw van Doorn vraagt heel expliciet, krijgen we volgend jaar een zomer nota? Dat is aan u, u bestelt, wij, wij leveren dat. Ik merk waar alleen wel als iemand die hier al wat langer rondloopt en nu als wethouder financiën wel te zeggen: wij kunnen niet twee keer een begroting maken, dus de wat medische proporties die de oude zomer nota inmiddels begint aan te nemen.

Dat was niet. We hebben nooit twee keer een hele begroting gemaakt. Maar goed, dat gesprek gaat voeren, heb ik ook zojuist de voorzitter horen zeggen. Dan ga ik even in op de motie amendementen op mijn portefeuille dus niet alleen financiën. Allereerst amendement, roeien met de riemen die je hebt, bij u genummerd A1. Wij hebben inderdaad, zoals u vaststelt niet langer werd uitgesloten hè, wij zeggen de, als de keuzes die je moet maken in een stad potentieel zo groot zijn, dan moet je ook niet uitsluiten dat lastenverlaging een optie is. Het eerste deel van uw, van uw punt F is daarmee in overeenstemming, maar het tweede deel, dat kan niet. Wij kunnen niet de meest kapitaalkrachtige in onze stad onderdeel maken van ons belastingbeleid. De OZB-regelgeving artikel 92 gemeentewet verbiedt echt om naar iets anders te kijken dan de bos waarde van een woning. We kunnen niet zomaar kijken naar inkomen of vermogen van of winst van bedrijven. Dus die die moeten we daarom ontraden. Dan gaan we naar de motie twee, die heet motie: een aantrekkelijke en toekomstige werkgever. Ik geef het u raad in overweging of u op dit niveau in onze bedrijfsvoering wilt sturen. U heeft zelf daar ook net een discussie over gevoerd op welk niveau u wilt keuzes wilt maken, in algemene zin. Sommige dingen hiervan doen we, maar we gaan een nieuwe HR-visie maken en daar kunnen we dit zeker in meenemen. Dus als we als ik hem als pakket moet beschouwen, zeg ik: we nemen het gewoon mee.

Op onderdelen zou kun je de kanttekeningen bezetten, maar wat mij betreft kunnen we ermee aan de slag. En dan gaan we naar motie M23. Dat is motie openen, de deur ingediend door de heer de Gram. Die wil heel specifiek dat wij een pilot starten met open haring en daarvan zou ik zeggen: wacht even die die HR-visie af, want daarin komen we nou juist terug op wat er werkt en niet werkt, en juist ten aanzien van onze organisatie. En dan is deze wel heel specifiek. Misschien past dit wel juist niet bij ons soort vacatures, of misschien juist wel. Dan ten aanzien van motie 24, ook van de heer de Gram. Sla opgewekt op, die is heel specifiek. Binnenkort komen we inderdaad met die lokale energiestrategie en het is niet zo dat in iedere nieuwbouwproject het logisch is om buurtbatterijen te introduceren. Op sommige plekken wel, maar deze is dus wat dat betreft sorteert die echt voor op de les die u

binnenkort al gaat bespreken. Dus ik moet u echt aanraden om dat even af te wachten. Dan de motie M12, verleden beleefte verwezenlijkt van D66. Die moeten wij ontraden. We zijn verheugd te voorstel te investeren in het cultureel erfgoed in Nijmegen, maar we zien een financieel zwaar weer en er zit geen dekking voorstel bij deze motie.

Dus wij moeten die ontraden. Dan de fractie van GewoonNijmegen.NU vraagt: weet wat je kiest, motie 27 en die gaat over het investeringsplan. Ja, voor de goede orde, de investeringen zijn integraal onderdeel van het besluiten te nemen bij de begroting. Dat is in het verleden ook zo. Wij hebben onszelf als u ons vanavond die opdracht geeft, de opdracht gegeven om dat terug te snoeien noem ik het even naar 90 miljoen per jaarschijf. Die keuze die moet gaan moeten maken als we dat moeten doen, die vindt u terug ook weer in diezelfde begroting. De kaders als u ons kaders mee wil geven, zegt nou, ja, noem maar even wat scholen en zwembaden uitzonderen. Dat kunt u vanavond doen, maar anders gaan we gewoon dat in de begroting terug laten komen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Dus die moet ik ontraden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ik roep expliciet op om ons ook duidelijk te maken welke keuzes er zijn. Om een simpel voorbeeld te noemen. Volgens mij onderhoudt vrij onderhoud onderwijshuisvesting een taak die we moeten uitvoeren. Volgens mij is daar dus wat moeilijker een keuze in te maken als bijvoorbeeld in zwembad en ik zou heel graag een, een informatieavond hebben van het college ambtenaren extern, waarin ons duidelijk wordt gemaakt welke keuzes er zijn, dan kunnen we dan bepalen welke kaders we meegeven want volgens mij is de keus van onderwijs onderwijshuisvesting is er gewoon niet. En daarbij horen we dan ook graag van goh, wat is nou leidend? Is dan die 90 miljoen leidend of is wat kan leidend en ik lees in de koers document dat bijvoorbeeld netcongestie leidend kan zijn in bepaling en investeringen. Nou, ook dat zou ik in die informatieavond graag willen hebben. Zal ik het samen met zijn 39 kunnen bepalen welke kaders we aan u meegeven en mijn voorkeur is al direct na de zomer om ruimte te geven, om het nog in de begroting te verwerken.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Een paar dingen. U zegt iets anders dan de motie die voor mij ligt, hè, want daarin gaat wil de Raad nog kaders vaststellen. Dat is iets anders wat u beschrijft. Wij kunnen u weliswaar informeren over wat de spelregels zijn, waarbinnen wij moeten kiezen. Dat is geen enkel probleem. Feit is alleen dat: kort na de zomer krijgt u de begroting al. Er is niet zoveel na de zomer in de planning om de begroting te verschaffen. We gaan na vanavond, mag ik wel zeggen, als een gek aan het werk, maar het allemaal heel gedecideerd en wel overwogen, dat snapt u. Maar dat is heel hard werken om überhaupt net na de zomer bij u de begroting te krijgen. Dus een extra slag voor ons om die investeringen kan ik u niet toezeggen maar wat we wel kunnen doen, is u informeren wat mij betreft gelijktijdig of vlak voor de begroting ook in conceptbegroting in handen hebt binnen welke kaders we die afweging hebben gemaakt. Ik hoop dat u met die toezegging iets kunt, maar motie op zoals het er nu ligt, moet ik ontraden.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, mij is verteld dat die ruimte er nog wel is. Mij gaat het niet zozeer om welke keuzes u maakt. Het gaat er mij om welke keuzes u niet kan maken en daar zou ik graag een technische toelichting voor bellen en volgens mij past dat precies nog in het, als we dat de eerste raadsvergadering die technische toelichting doen na de vakantie, dan hebben we die ruimte nog. Die ruimte heeft mij toegezegd dat die is en dan hebben we ook als raadsleden

ons controlerend kunnen we nog steeds controleren, kunnen we nog steeds sturen en ja, kan ik ook wat betere keuzes maken. Moment dat ik al in de begroting zit en ik zeg nou, ik vind eigenlijk het zwembad wel belangrijker en u zegt: ja, maar daar hebben die die keuze is er niet, want wat voor reden dan ook. Ik zou graag dat willen weten welke keuze ik heb, onder welke voorwaarden.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Ja, nou, zo ver als ik wil gaan, is dit. Wij ik zeg u toe dat wij u informeren en vorm kijken we dan even waar tijd voor is en wat past? Maar dat we u informeren binnen welke kaders wij de keuze ten aanzien van de investeringen moeten maken.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Lijkt mij fantastisch voorzitter.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Dan gaan we naar de motie, eveneens van de heer Eigenhuijsen motie 28, net geen netcongestie. Daarin besluit de Raad de griffie iets laten doen. Daar heeft het college eigenlijk geen deel in, maar ik kan u wel zeggen, we zijn daar enthousiast over en als we kunnen helpen bij die avond, dan zeggen we dat graag toe.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel, dan ga ik verder voor andere moties met wethouder Vergunst allereerst. Ja.

Naam spreker 25: De heer (Wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal de moties op volgorde van indienen beantwoorden en er zijn drie moties die te maken hebben met de portefeuille cultuur. Mooi dat er zoveel belangstelling is voor cultuur. Ten eerste, de motie M4, fair pay vraagt om een eerlijk verhaal. Volgens mij ben. Ik heb hem weer terug. Het college is bereid om de gevolgen van de kostenstijging in kaart te brengen. Voor een deel hebben we al rekening gehouden met fair pay. Dat is natuurlijk al een thema dat een aantal jaar daar op de agenda staat van de cultuursector en ook het ministerie vraagt hier ook al enkele jaren aandacht voor, en dat is ook reden dat wij dat hebben meegenomen in ons subsidiebeleid. Dus we hebben ook de budgetten voor de voor de subsidieprogramma's verhoogd om die reden, maar wij merken nu bij de aanvragen die er zijn, dat het dat dat desalniettemin te weinig is, dat de kostenstijging nog verder doorgelopen zijn. Dus dat gaat in ieder geval om het, om het onderdeel fair pay. Dat willen we onderzoeken. Daar hebben we toch al gauw een half jaar voor nodig. Dus dat zal niet lukken voor de begroting. Als het gaat om de effecten van de Btw-verhoging. Een zeer slecht plan van het aanstaande kabinet, dan zal dat leiden tot echt minder inkomsten, is landelijk de verwachting, maar dat weten we niet precies is best lastig om dat lokaal te onderzoeken. Dus met al deze beperkingen zijn we wel bereid om dit onderzoek op ons te nemen. Motie M17, musea voor iedereen. Het college is van harte met de indieners eens dat cultuur en ook musea voor iedereen toegankelijk moeten zijn.

Gelukkig hebben de verschillende culturele instellingen ook allerlei regelingen om het ook toegankelijk te houden voor verschillende groepen. Bijvoorbeeld via de kunst, dus voor jongeren, een SP-initiatief van alweer lange tijd geleden. De stad Schouwborg heeft een heel mooi initiatief voor mensen, dat ze zelf kunnen bepalen op basis van hun budget, om toch eigenlijk ja toegang te krijgen tot de Schouwborg. Dus wij vinden het verder niet aan de gemeente om culturele instellingen te dwingen om korting te geven. Daarnaast zijn er ook allerlei regelingen,

zoals de meedoen regeling waar mensen met een laag inkomen gebruik van kunnen maken. Dus wij zijn wij adviseren deze motie niet te ondersteunen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer de Gram, bij interruptie.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. In het eerste besispunt noem wij expliciet de stadspas omdat daaraan te koppelen en dat maakt juist veel laagdrempeliger dan al de verschillende regelingen die, ja ook aangevraagd moeten worden via verschillende instellingen.

Naam spreker 17: De heer Vergunst (Wethouder)

Dat heeft het college gelezen, maar wij hebben op dit moment nog geen stadspas en het onderzoek daarna loopt nog. Wij hopen daar eind van dit jaar meer duidelijkheid over te geven. Dan motie M18, geldt voor makers, niet alleen voor kunstpaleizen. Nou ja, wij onder wij ondersteunen van harte de oproep om ook de extra middelen die vrijgemaakt zijn in deze periode voor cultuur ook te besteden aan de makers. Dat doen we dus ook door de budgetten te verhogen voor de verschillende subsidieregelingen vanaf 2025 gebeurt dat. Daar dus ook fair pay, fair praktisch een uitgangspunt. We hebben u daar ook over begin dit jaar geïnformeerd, hé, hoe die regeling eruitziet. Tegelijkertijd ontraden wij wel deze motie, omdat het een ja tegenstelling oproept tussen enerzijds makers die wij van harte ondersteunen, maar ook een aantal grotere instellingen die wij noodzakelijk vinden voor de infrastructuur in deze stad. Denk daarbij aan de Bastei en de stad Schouwburg. Zij zullen waarschijnlijk ook een hogere subsidie beschikte krijgen en ook deze instellingen ja, die dragen uiteindelijk ook bij dat de plek is voor de makers. Dus die ontraden wij, deze motie.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Gram.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter, wij daarom is de titel ook tussen haakjes, niet alleen kunstpaleizen en daarbij roepen wij ook op, want uit eerdere beraadslagingen kwam naar voren dat het geld niet was opgemaakt omdat er niemand voorkwam, dat wij vragen om een proactieve houding om mensen te benaderen, om hier ook gebruik van te maken van die budgetten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

En uw vraag nu?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Heeft u dat gelezen en wat is daar uw appreciatie van?

Naam spreker 17: De heer Vergunst (Wethouder)

Nou, in die zin is het college van harte eens met de indieners van de motie om makers te informeren over de te attenderen, eigenlijk op de verschillende regelingen. Dat doen we op allerlei wijze. We hebben bijvoorbeeld ook sinds enige tijd een cultuur academy, we hebben subsidie spreekuren en als we kijken naar het enorme het enorme overvragen van de subsidieregelingen daaruit maken wij in ieder geval toch trekken we toch de conclusie dat deze regelingen zeer goed bekend zijn bij de makers. Dan ga ik tot slot naar motie M26, investeren in een Nijmegen van één snelheid.

Het college vindt het net als de indieners van ja, groot belang dat iedereen in deze stad mee kan doen. Iedereen telt ongeachte wijk waar je woont en ja, daar waar iets nodig is, ja, daar investeren we ook in. We vinden de vraag die in de motie gesteld wordt om dit zo precies in kaart te brengen wel heel erg complex als het gaat om investeringen. Dus het college verwijst, ja, toch wel naar de motie die ons raad in april heeft ingediend: vizier op een ruimtelijk rechtvaardige Nijmegen, waar eigenlijk precies dit thema ook aan bod is gekomen, om die eerst af te wachten, waarin wij verder in brengen. Ja, wat zijn nou eigenlijk de verschillen in deze stad en wat vinden de inwoners er ook van?

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, ik begrijp ook dat de wethouder vanuit de ruimtelijk perspectief ook benaderd, maar ik het doel van de motie eigenlijk ook vooral ook om bij de begroting al inzichtelijk te krijgen wat de impact van de verschillende investeringen is op de verschillende doelgroepen en verschillende wijk wijken van de stad. Het college legt het her opeen ruimtelijke manier uit, maar ik wil het juist meer op een financiële manier zien om te kijken van wat is nou de impact van bepaalde beleidskeuzes op verschillende, op de ongelijkheid eigenlijk in de stad? Het hoeft niet per op detailniveau maar in ieder val op hoofdlijn dan kan het college erop zo een manier wel mee uit de voeten?

Naam spreker 17: De heer Vergunst (Wethouder)

Nou ja, dat, dat is dus heel erg moeilijk om dat op die manier op dat niveau uit te rekenen. Dat is in die zin, dat is ook niet de manier waarop wij naar de stad kijken. Dus wij kijken echt naar de behoefte die er is in de stad. We gaan ook toe naar het stadsdeel programmeren, ook in het sociaal domein. Dat koppelen we juist ook aan het fysieke domein, ook via die omgevingsvisie maar om zo een niveau daarover te rapporteren ja, dat, dat is simpelweg onmogelijk.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Broeren.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Maar ja, doodse stilte. Die allemaal aandachtig te luisteren en dan snap ik ook wel belangrijke moties zijn er ingediend op ook op mijn dossiers. We beginnen met motie nummer tien, van rommel naar parel, de koers naar schoon Nijmegen. Die kunnen we overnemen met de voorwaarde dat we een pilot willen draaien met maatwerk banen in het in het centrum. We hebben, er is budget voor maatwerk banen daarin te zetten, dus in de begroting 25, 29 hoeft daar geen ruimte voor gemaakt te worden, omdat er al ruimte is in dit kader. Dus voor de rest kunnen we die motie overnemen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Welke maatwerk banen gaan we dan schappen?

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

We hebben ruimte voor zeven maatwerk banen en er is tot nu toe is er volgens mij maar één of twee zijn er ingevuld in Nijmegen. Dus we hebben nog ruimte om maatwerk banen te leveren.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar voorzitter, die maatwerk banen waren bedoeld voor iets anders. Dus dat gaan we nu schrappen?

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Dat weet ik niet of we die gaan schrappen maar deze kunnen bij leefbaarheid in de stad kunnen die worden ingezet.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, dank, voorzitter, want ik kom daar toch wel een beetje tot die puzzel die ik net in mijn eerste termijn al benadrukte. Volgens mij hebben we hier in het koersdocument over de volgende begroting, hè niet over wat er nog aan ruimte is in deze begroting. Het koersdocument staat bol van nou, we moeten de broekriem een beetje aanhalen want het wordt allemaal wat ingewikkelder. Ik ben dan dus wel benieuwd, niet zozeer of de ruimte er is in deze huidige begrote begroting, maar hoe de wethouder nou kijkt naar het uitsluiten van deze optie, als eigenlijk ook om buig mogelijkheid, zoals het in de in het koersdocument mooi staat. Dan voor totale financiële plaatje. Want eigenlijk wordt hier dan dus een hypotheek genomen dan op de rest van de afwegingen en hoe beziet de wethouder dat? Want daar gaat het volgens mij om in dit koersdocument.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, het is een motie die wordt aangenomen natuurlijk, en we willen Nijmegen willen natuurlijk iedereen aan het werk hebben, ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dus daar is dit een uitgelezen kans voor om die mensen daarvoor in te zetten en daar zullen we die ook, die <materie>, die zijn er. En als er wordt besloten tot een bezuiniging hierop, dan zal die ook overwogen worden, want alles moet nog overwogen worden.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, ja, dat is dus echt totaal geen antwoord op mijn vragen, dus mijn vraag is: hoe kijkt de wethouder ernaar dan met het overnemen of toezeggen van deze motie een hypotheek, een stukje van de begroting waar we de hele tijd in het koersdocument hebben over? Hè, we moeten gaan kijken hoe we het allemaal gaan rooien, want het wordt allemaal minder. Hoe we dan eigenlijk met dit stukje, sluiten we dat dan uit van die afweging? Hoe, hoe kijkt de wethouder daarnaar? Gaan we nou eigenlijk dit stukje uit de financiën halen voor de begroting? Want dat we hebben het over het koersdocument voor de volgende begroting, we hebben het niet over, is er nog ruimte in dit jaar? Prima dat de wethouder kan toezeggen van kan. We kunnen dat dit jaar in deze begroting regelen, maar dan kunnen ze volgend jaar wegvallen. En als de wethouder zegt: deze motie nemen we over, dan zeg je eigenlijk nou, we gaan alles integraal afwegen behalve dit stukje. Dat hebben we alvast georganiseerd. Dat dat geen onderdeel is van de afweging. En hoe kijkt de wethouder daarna? Want dat is nou precies wat de VVD heel onwenselijk vindt.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, die ruimte zit nu in de begroting en die gaan we dus ook nu gaan we het gebruiken. Die nemen we niet mee naar volgende begroting. Dus die gaan we nu gebruiken.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar voorzitter. Daar roept deze motie niet toe op, dan moet u de motie ontraden.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, dat kan, dat kan in principe, maar we hebben nu de ruimte, dus we willen in principe willen, nu gaan, nu al gaan inzetten, want ook de nood is ook echt wel hoog in het centrum dus.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar voorzitter, ja, ik, ik ben, ik word, ik vind het wel een klein beetje vervelend, want dan gaan we dus nu inzetten tot 31 december. Dus we gaan naar maatwerk baan, we gaan mensen halen bij het werkbedrijf tot 31 december en in januari kan het gewoon weer afgelopen zijn.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, ik ga niet over de maatwerk baan en daar gaat mijn collega John Brom over en die heeft dat ook toegezegd dat het gewoon kon.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dan wachten we gewoon even wethouder Brom af, voorzitter.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Dan kan die er dadelijk verder over doorgaan.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter, mag ik daar nog iets over vragen? Ja, dank u wel, voorzitter. Begrijp ik de wethouder nou goed dat er ruimte zit in het budget van de maatwerk banen? Dat hij daarom zegt: er is zoveel ruimte deze, dit voorstel kan, daarin heb ik dat dan goed begrepen als dat, als ik dit zo stel, dat is mijn eerste vraag en de tweede vraag is ik hoor uw collega van Elferen net zeggen over een motie. Oh, ja, die gaat over cultuur, ja, maar dat is eigenlijk nog. We moeten we moeten dat helaas ontraden hoe graag we dat ook willen, omdat we die integrale afweging nog moeten maken. Waarom doet u met deze motie dat dan niet? Ik vind het een beetje inconsequent als ik heel eerlijk ben.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Over de maatwerk banen, zal mijn station, mijn collega Brom, dadelijk antwoord op geven. Maar ja, die ruimte is er nu nog voor die maatwerk baan. Dus in principe willen we die eigenlijk ook wel zo snel mogelijk gaan inzetten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Gaat u verder wethouder. En dan op de motie....

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ik had nog geen antwoord op mijn tweede vraag gehad. Nou, uw collega zei net van: nou, we doen iets niet, omdat we de integrale afweging moeten maken. Dus ik ontraad juist een motie, omdat ik die, ondanks dat ik die heel belangrijk vind voor mijn portefeuille. En ja nu, volgens mij wordt nu heel pijnlijk duidelijk dat het een heel moeilijk debat is. Want wat doe je bij de begroting en wat doe je bij het koersdocument en dat blijkt ook in de beantwoording van het college en dat maakt het wel heel ingewikkeld, vind ik voor ons als raad op dit moment.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, afwegingen die gaan we nog maken, we gaan daarin in juli gaan we daar zitten en alles wordt gewoon nog afgewogen maar voor dit jaar kan gewoon die maatwerk baan die kan nog worden meegenomen. En dan zal mijn collega Brom dadelijk nog antwoord op geven over die maatwerk baan. Dan ga ik verder over motie 13 van speel sport ontmoet ruimte voor kinderen en jongeren. In principe staan we positief over onderdeel één en twee, die die kunnen wel overnemen met de voorwaarde dat er een heeft in een pilot wordt gedraaid met twee wijk speeltuinen die opengaan, 24 zeven open gaan stellen. Weer gaan geen hekwerken gaande weg gehaald worden. Want laten we eens een pilot draaien om te kijken van blijft alles wel, heel in de uren dat er dat er geen beheer is. Overdag zal er gewoon nog beheer zijn. Maar als dat echt nou blijkt dat er veel vernielingen worden aangericht of

veel overlast is, dan zullen we dat overwegen om dat weer terug te draaien. Maar we gaan willen daar wel een pilot meedraaien. Bij onderdeel drie van de motie wil ik wel een winstwaarschuwing geven, hè. We hebben nooit hebben ze onderzoek gedaan die dat kost al 30 duizend euro koste dat. Als we zo een onderzoek voor de hele stad moeten doen, dat gaat waarschijnlijk 200 duizend euro kosten. En we hebben ook geen geluiden uit de rest van de stad dat daar echt problemen zijn, met te weinig speelruimtes en zo allemaal en dat zijn we nu allemaal al met het bos akkoord zijn we daarover bezig.

Dus ja, dat moet ik in principe echt wel ontraden en we kijken onderdeel vier, onderdeel vraag vier, onderdeel twee, die gaan we in principe. Daar wordt dan een onderdeel van de uitvoering en de rest van dit onderdeel. Ja, we willen zo min mogelijk bordjes en zo in de openbare ruimte. Er zijn zoveel ommetjes in Nijmegen die je met de mobiele telefoon kan vormen. En zo allemaal. En als we overal bordjes moeten gaan uitzetten dan hoe heet dat? Krijg je ook het onderhouds verhaal bij en bij die militaire operatie. Dus dan zullen we daar, hoe heet dat die ook ontraden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken heeft er nog een vraag over?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dank u wel, voorzitter, want ik hoor het college net zeggen: we gaan geen hekken plaatsen. Nou goed dat dat vindt de SP ga geen hekken weghalen sorry. Dat vindt de SP ook goed maken, niet weg te halen. Maar het college zegt het wel positief te zijn over het besispunt één en daar staat juist in: zonder hekken. Dus hoe, hoe ruime die twee met elkaar?

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Mijn opmerking was daarover willen een pilot draaien, maar de hekken blijven staan. Dus dan moeten een aanpassing, dat moet mee akkoord gegaan worden, met een aanpassing zijn dat de hekken mogen blijven staan, want als je de hekken weghaalt nu al eromheen terwijl we een pilot gaan draaien, dat kost zoveel geld om die hacken te verwijderen en om ze later weer terug te plaatsen, dan zit je weer met zware investeringen en ik denk, laten we gewoon en kijken hoe het gaat lopen. Mochten er echt veel vernielingen zijn en zo, dan kunnen we er altijd terugdraaien.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Maar dan snapt ik nog steeds die voorstel niet waarom het college positief adviseert over het besispunt één, want daar staat ook echt in: zonder hekken.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Als die aangepast wordt, dat er 24 zeven een openingstijd is dat de poorten opengaan in plaats van dat de hekken weggaan dan kunnen wij daarmee instemmen.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Dus als dat niet aangepast wordt, is het voorstel negatief.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Ja, wij zullen de hekken niet verwijderen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, dank u wel, voorzitter. Maar ik interpreteerde de reactie van het college, als wij gaan niet onmiddellijk die hekken weggaan dan laat ons eerst kijken met een pilot wat er gebeurt op het moment dat die vaker toegankelijk is. En volgens mij, dat is wat ons betreft een prima interpretatie van die motie en dat hoeft geen wijziging in de tekst op te leveren, lijkt me.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen dan nog.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Het wordt met de minuut. Nou ja, maar dan vraagt u aan aanpassing van punt één en punt twee, drie en vier. Volgens mij had u daar ook commentaar op. Dat kan toch veel beter de motie gewoon in zijn algeheel ontraden of zeggen van D66 schrijven nu een motie, want nou weet ik zomaar niet mee waar ik over moet stemmen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Wacht even voordat de wethouder antwoord. Nou hebben we wel even terug naar de basisregels hè. U bent vrij om moties en amendementen in te dienen. Het college is vrij om te reageren zoals het reageert. Het college is niet verplicht om per onderdeel van de motie aan te geven voor tegen paradijs of hel te beloven. Het college spreekt met één mond, daar kunt u van alles van vinden en die mond is nu, wethouder Broeren en u, ik ben verbaasd, meneer Eigenhuijsen dat het advies van de wethouder nodig heeft om te stemmen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter, ik heb zeker het advies van de wethouder niet nodig om te stemmen, maar als de wethouder zegt: ik ga deze motie omarmen als u het aanpast dan moet je zeggen: ik ontraad deze motie, want het kan niet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Niet herhalen wat ik heb gezegd. Het woord is aan de wethouder, of die nog hierop wil reageren of de volgende motie, laat ik het.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Nou, ik wil even reageren op mevrouw Synhaeve, als u het zo interpreteert zeg maar dat de 24 zeven openstelling is. Dan kunnen wij daarmee akkoord gaan. Dus punt één en twee kunnen wij overnemen en drie en vier. Die zullen wij ontraden.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, meneer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, maar wat is volgens het college nog het verschil tussen deze motie en het reeds aangenomen initiatiefvoorstel voorstel Nijmegen speelt wat het college al aan het uitvoeren is?

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Heel weinig en het zijn wel minimale dingen die het toevoegen. Dus in de openingstijden 24 zeven van die speeltuin. Die staan in principe staat dat niet in het bos akkoord. Weet je de inkt van het bos akkoord is nog niet

droog en dus in principe vind ik het eigenlijk in principe wel jammer dat er dat er een motie op komt, want het was een goed initiatiefvoorstel van mevrouw Markovic waar ik ook heel blij mee was. Maar als daar partijen zijn die daar een verbetering in willen aanpassen, ja dan, het is de vraag van de Raad hè, jullie beslissen daarover.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed, ga je verder wethouder wellicht met.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, wacht...

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Synhaeve nog een keer.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ik heb nog een vraag over punt nummer drie, want kijk, wij vragen. Gegeven de opgave waar we voor staan, willen wij geen onderzoek van twee ton, hè waar we wel om vragen. En ik snap, als je helemaal die OBW-systematiek doorvoert zoals we dat in noord hebben gedaan, dan zien we overigens wel dat daar andere informatie uitkomt dan wat we hiervoor dachten. Dus het heeft wel degelijk toegevoegde waarde. Dat laat het dat laat dit onderzoek ook zien. Maar ik wil van een QuickScan waar wat mij betreft ook en dat laat ik aan het college maximaal bedrag aan kunnen hangen, niet in dit debat, hoor, maar dat zien we dan vanzelf in de begroting verschijnen of niet. En dan is het aan ons om hem te amenderen. Maar wat ik wil aangeven is een QuickScan kan ook. De vraag is kijk op die manier, of ons verzoek is: kijk door die bril naar wat onze stad nodig heeft.

Naam spreker 18: De heer Broeren (Wethouder)

Maar het is: alle onderzoeken kosten toch geld? Alle QuickScans maken kosten toch geld allemaal? Ik ben klaar.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dan geef ik het woord aan wethouder Visser, denk ik. Ja, niet. Had iemand anders willen komen? Volgt de volgende.

Naam spreker 19: Mevrouw Visser (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter. Ik dacht, ik ben als laatste, maar ik mag nu wel. Even kijken. Ik ga reageren op een aantal moties en dat begint met M3, een zorgplan voor Nijmegen, want wij snappen heel goed dat u zegt van nou, de koers is aangegeven. We kunnen kiezen, maar wat betekent dat nou voor de stad? Welke impact heeft dat voor onze inwoners? En we willen dat iedereen een goede ondersteuning krijgt? We willen dat die sociale basis op orde blijft en we snappen ook dat we met grote tekorten kampen en dat er dus iets moet gebeuren, dat er een plan moet komen. Dat snappen wij en wij zullen onze best doen om dat zo goed en zo kwaad als het gaat voor de begroting in te dienen. Dat wordt een plan op, niet op de enorme details, op de onderdelen waarop dat kan, zullen we dat wel doen. Maar we kunnen nu nog niet van A tot Z het ook al het zorgvuldige proces met de stad hebben gelopen en alles al tot achter de komma uitgerekend hebben. Voor het onderdelen waarop dat wel kan, leggen we aan voor de begroting en verder geven we per onderdeel wat onze koers zal zijn, zullen we aangeven wanneer we daar met concretere cijfers voor terugkomen, maar dat we dus de koers, wat we van jullie meekrijgen met de principes die jullie in deze motie aangeven, dat we dat uit gaan werken. Dat, dat kunnen we doen, met dus de opmerkingen erbij dat dat niet tot achter de komma helemaal uitgewerkt zou zijn.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer van Luik.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, ik ben wel even benieuwd om van de wethouder te horen. We hebben ook een lokaal plan jeugd en een beleidsplan hulp bij huishouden en ik ben ook heel benieuwd wat volgens de wethouder nou de meerwaarde is van deze motie of van deze nadere toelichting. Ten aanzien van die bestaande plannen die al ingediend zijn. Zijn niet daarvoor ook al de kaders voor toekomstig beleid geregeld.

Naam spreker 19: Mevrouw Visser (Wethouder)

Nou, dank voor deze opmerking. We hebben inderdaad een heleboel plannen. We zien ook dat we financieel uit de pas lopen. Dus we moeten wat doen. Dus bijvoorbeeld, dat is een bruggetje naar de volgende motie, die budgetplafonds die we voorstellen. We zullen moeten uitwerken van wat gebeurt er dan? Wat is daarvoor nodig? Wie heeft daar allemaal wel of geen last van? Dus, en dat soort uitwerkingen dat, dat geldt ook voor de het versterken van de sociale basis. We willen een paar pilots doen, daarin willen we experimenteren en dan willen we kijken welk geld dat oplevert dat soort dingen zullen we in dit plan mooi kwijt kunnen. Dus wat dat betreft. En dat doen we op grond van de beleidskaders die u eerder vastgesteld heeft. Dat maakt het bruggetje naar motie, dan moet ik even het nummer kijken M1. En die andere motie van dat is motie die de Partij van de Arbeid heeft ingediend en M6 gaat ook over die budgetplafonds.

We hebben dus ik heb het idee dat dat dat woord nog niet helemaal, dat dat de impact daarvan niet helemaal doordringt. We hebben een sociale basis. Daar moeten de mensen eigenlijk gewoon hun leven kunnen regelen. Als dat niet lukt, dan hebben we verschillende andere dingen, maar ook de buurtteams. De buurtteams hebben we dus nieuw ingebracht hier en dat is om ondersteuning te geven, zo dichtbij mogelijk, zo licht mogelijk en zo goed mogelijk. Daar hebben we ook de POH-jeugd hebben we naast de huisartsen gezegd en andere praktijkondersteuners. Alles om te voorkomen dat mensen te snel een stempel krijgen, te snel gespecialiseerde zorg krijgen. Als je kind druk is, hoeft het niet meteen naar karakter. Dat kan heel goed opgelost worden bij een buurtteam bijvoorbeeld, hè. Dus dat is het uitgangspunt. We hebben die transitie in gang gezet. We zijn nu drie jaar verder, in ieder geval met jeugd en gezin, en nou ook al zo een verder met volwassenen. En we hebben nu dus gezegd: hé, twee specialistische aanbieders, jullie krijgen een waarschuwing als je boven een bepaald bedrag uitkomt want er is zorg voor die lichter is, beter en sneller voor de mensen die die ondersteuning en zorg nodig hebben. Dus daar gaat het om en we hebben dat met jeugd ook al gedaan, ik weet niet daar dat is misschien langs heen gegaan hebben we al wel ook overgeschreven we hebben budgetplafond. Ik heb <staaltjes>toegesproken met zorgaanbieders van jullie zitten nog binnen jullie budget, jullie krijgen, jullie naderen nu het plafond en jullie zijn eroverheen en dan moeten we naar alternatieven zoeken. Denk aan de buurtteams want je kunt die massa niet blijven houden.

Nou, als ik dan met deze bril, met deze informatie, die ik best ook nog een keer in de informatiesessie met u wil delen dat we daarover kunnen praten, zodat we ook geen spraakverwarringen hebben over woorden, want dat merk ik ook nog wel eens, dan denk ik van nou, het is dus beter voor de inwoner en beter voor de Nijmeegse schatkist, maar vooral ook beter voor de mensen die de schaarse zorg nodig hebben, de gespecialiseerde zorg. Dan blijft dat beschikbaar, want we zitten ook met een tekort aan zorgpersoneel en met het kort aan euro's. Dus we moeten de gespecialiseerde zorg beschikbaar houden voor de mensen die dat echt nodig hebben, en alle andere mensen kunnen heel erg terecht bij anderen en iedereen krijgt de zorg die die nodig heeft.

Dus dat is eigenlijk de kern van die budgetplafonds en dan is dus die motie M1 van de Partij van de Arbeid, die die moet ik ontraden want daar wordt worden dingen in gezegd van dat als een budget plafond bij de ene aanbieder gehaald wordt, dat dan mensen met eenzelfde zorgzwaarte en vraag dat dat dan een andere aanbieder daarvoor beschikbaar moet zijn. Nee dus, want we gaan kijken naar alternatieve vormen, naar voorliggende vormen. En als het zo is dat die ene zorgaanbieder speciaal <en > heeft, dan hebben we al die hardheidsclausule die die gebruiken wij nu ook al. We kunnen dan in gesprek gaan en toeleiden naar een andere, naar een andere zorg aanbieden.

Dus dit doen wij. Ik hoor de voorzitter zeggen: wat betekent ga maar door. Niet door de ondergrens ja, die motie die die spreekt uit dat dat er een verslechtering van kwaliteit en zorg, van zorg en hulp zou zijn en dat als het niet geregeld wordt, dat we dan die budgetplafonds moeten afschaffen. Nou, daar heb ik net al gezegd, daar ben ik niet mee eens, het wordt daar beter van. Inwoners zijn bezig af met de budgetplafonds en als het voor een specifieke doelgroep niet geregeld wordt, gaan we in gesprek en dan gaan we het anders regelen. Maar dan schaffen we niet meteen dat middle af. Dat gezegd hebbende. Kan ik door naar de motie die het nummer mee heeft gekregen M21. Dat gaat over het extra geld voor COA oormerken. U heeft kunnen lezen in de stads rekening dat nou nou, dat de voorste investeringen nodig blijven voor asielzoekers en mensen uit Oekraïne. En u heeft ook kunnen lezen dat we hebben aangegeven dat we in 2024 met voorstellen komen in relatie tot het de, het extra geld wat we al ontvangen hebben. Maar dat doen we op het moment dat wij ons beleidskader asiel emigratie hebben. Het komt in het najaar, u heeft daar de stad notitie voor gezien, u heeft heel veel input gegeven. We hebben veel gesprekken met alle partners in onze stad en op het moment dat we daar zijn, is ook het moment waarop we kijken van hoe gaan we eventueel extra geld wel of niet inzetten. Dus deze motie ontraden wij omdat die te vroeg is. Dan hebben we twee moties die inderdaad, dat werd al even opgemerkt ook zomaar bij de woonagenda hadden kunnen worden ingediend. Dat is motie M7 en M8. Eerst even M7 en leven lang thuis. Ik heb vorige week vanaf deze plek gezegd op twaalf juni, dat ik een huishulp flat zal meenemen in de woonzorgvisie en we hebben even gekeken, maar volgens mij is een levenslang thuis flats ongeveer hetzelfde als een thuis met even kijken hoor. Ik krijg zelf een beetje spraakverwarring. Huishulp flat.

Dus dat is hetzelfde, ik heb het al toegezegd. Dus ik ontraad deze motie en M8 ja is eigenlijk een beetje hetzelfde. Ik heb toegezegd een buurtzorg huis mee te nemen. Hier gaat het over een Zorgbuurthuis. Nou, dat ja, dat heb ik toegezegd, dus dat is overbodig. Alleen hier staat ook nog iets extra's bij, namelijk om te kijken naar de Dukenburg. Dat hebben we onlangs in april al beantwoord aan u bij artikel 39 vragen hoe we met de Dukenburg, hoe we aan het lopen zijn. Dus dat is ook niet nodig. Maar u zegt daarbij wel: kijk ook eens naar andere panden en dat gedeelte, dat zouden we kunnen doen. Welke gemeente panden, gemeentelijke panden zijn er. En nou kijken of daar misschien is kan met een Zorgbuurthuis of een buurt zorghuis dat maken we nog verder niet uit en dat waren de moties die ik mocht beantwoorden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Daemen.

Naam spreker 20: Mevrouw Daemen (Wethouder)

Dank u wel. Ik heb een rijtje afwisselende onderwerpen en de eerste is motie 14, over toegankelijke prep zorg. En de indieners stellen dat de middelen die we structureel gaan krijgen vanaf één augustus wordt dat wat anders georganiseerd, dat die onvoldoende zouden zijn en stellen dus een half FTE tijdelijke extra inzet voor. Wat wij nu met de GGD bespreken en wat zij op zich af zien komen, is dat ze met die extra middelen wel de wachtlijst enorm kunnen inlopen en de goede verbinding met huisartsen kunnen gaan maken om hen te stimuleren om ook een rol in die zorg te spelen. Dus we zien deze als overbodig, willen daar niet nu dit geld ook extra voor uittrekken maar gewoon zien wat die structurele inzet gaat doen. Dus we verwachten dat dat goed gaat lopen en dat willen wij eerst afwachten. Dus deze ontraden we. De groene walstroom dat is een voorbeeld van iets waar wij ook al zelf lang mee bezig waren, waar een investeringsbudget al voor was en een onderzoek klaar is, een heel duidelijke tekening waren: wat kunnen we gaan doen? Cofinanciering bij het schone Luchtakkoord geregeld. Maar vanwege netcongestie kunnen we daar niet nu aan de slag. Dus dit is ook eentje die ik moet ontraden omdat we het al onderzocht hebben, we op dit moment praktisch niet verder kunnen en op uw tweede besispunt wij daar wel een goed handhavingbeleid al hebben, op werkdagen steeds langsgaan en dus dat ook niet zien als iets waar we nog meer in moeten doen. Dus dat wordt al goed gecontroleerd en zodra die netcongestie geen beperking meer is, kunnen natuurlijk met dat thema goed verder. Dan de motie van de Stadspartij nummer 11, ik was net op nummer vergeten. De samen sterk voor een senior, vriendelijk Nijmegen.

Ik denk dat u een mooie analyse heeft gemaakt van dat deze doelgroep natuurlijk zo enorm groot gaat worden, dat we ons daar goed op moeten voorbereiden. Dat is ook iets waar wij gelukkig zelf mee bezig waren. We hebben een team ouderen opgericht, dus we hebben nu meer beleidsadviseurs op dit onderwerp en we zijn eigenlijk een verkenning aan het afronden naar hoe wij, de thema's die samenhangen met ouderen, hoe we dat bij elkaar kunnen brengen. En moet dat dan integraal ouderenbeleid heten of net iets anders? Ik denk dat actieprogramma dat u voorstelt sluit heel mooi aan bij onderwerpen waar wij ook mee bezig zijn en belangrijk om vooral wat wij gaan doen. Het hebben wel over de rol van de gemeente en ja, zo breed als die kan gaan, kunnen we dat natuurlijk doen. Letterlijk integraal ouderenbeleid dat besispunt drie, dat zien we niet op die manier voor ons. Maar we zijn de verkenning aan het afronden en we komen graag met suggesties voor zo een uitvoeringsprogramma bij u terug.

Dus dat is mooi onderwerp. Dan water, niet voor later nummer 25. Dat is ook een bekend probleem, hè die water drinkwatervoorziening. Daarbij zitten de bevoegdheden zo dat landelijke, ja, zij eigenlijk echt het Rijk gaat over het actieplan leveringszekerheid drinkwater. En wij willen wel graag kijken wat nou de rol van de gemeente is en dat verder onderzoeken. En dat kunnen we dan doen met de provincie, met Vitens en dan wil ik u voorstellen dat wij in december 2024 met een verkennende notitie komen over onze rol en hoe dat er allemaal uitziet maar zoals die nu wordt gesteld in het eerste besispunt op korte termijn, nou, zo moet ik hem ontraden de huidige formulering.

Maar als u zegt: nou fijn dat het onderwerp op Netflix is, verkennende notitie die we graag tegemoet, dan kan ik kan ik ermee uit de voeten. En met de regio ook groene metropoolregio is ook goed om hen daarbij te betrekken. Fix de X, nummer 19. Dat is wat mij betreft overbodig, omdat wij daar ook mee bezig zijn en het op dit moment al zo is dat mensen die hun geslachtsregistratie willen wijzigen naar X, die kunnen daar een vergoeding voor krijgen. We zijn de Wmo verordening op basis waarvan we dat doen aan het actualiseren die doen we altijd één keer per jaar. Dus dat zal dan in december is dat volgens mij helemaal definitief worden vastgelegd. Op dit moment kunnen we de communicatie misschien al wat erover verbeteren, want op de formulieren op de website zie je het nog niet meteen, maar het wordt nu al wel gedaan. Dus maar wat mij betreft overbodig, want we doen het al en als laatste nummer 20.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer de Gram, een vraag erover.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat dat naar die communicatie gekeken wordt. Dat is inderdaad ook een belangrijk punt daarin. Kan ik dit dan ook als een toezegging zien en dat dat dan ook direct op de website ook duidelijk wordt hoe dat in mekaar steekt.

Naam spreker 20: Mevrouw Daemen (Wethouder)

Ja, dat nou direct, maar in ieder geval kan ik dat binnen een kwartaal zorgen dat dat goed erop staat. Dan als laatste nummer 20 ook een goed idee om die al langer bestaande lane buggy's en andere vormen even te inventariseren hoe dat nu wordt gebruikt en gevonden, en of dat een rol kan spelen in nou verbeteren en daarmee in de mobiliteitstransitie om onze stad goed toegankelijk en bereikbaar te houden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel en tenslotte wethouder Brom namens het college.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter, dat was wel toegezegd door wethouder Broeren dat ik iets meer uitleg geef over hoe het nu zit, eigenlijk met die maatwerk banen. Er komt een motie komt naar voren toe. Daarin willen verschillende

partijen willen daarin een koers neerleggen. Toen heb ik geopperd: dat kunnen we ook nog dit jaar kunnen we dat ook nog regelen vanuit maatwerk banen en dan hoor ik meneer Bakker hoor ik terecht zeggen: ja, maar we zijn bezig met de koers en de begroting van komend jaar. Ja, dat klopt. Daar heeft meneer Bakker dan gelijk in. De koers is, we willen de stad schoner hebben en we willen daar een bepaalde inzet op plegen. In het programma van de maatwerk banen is het zo geregeld dat wij een aantal maatwerk banen hebben en die hebben wij gewoon in de begroting hebben we die doorgerekend tot in lengte van jaren, want we hebben namelijk, we gaan namelijk de zekerheid bieden dat die mensen hun baan ook niet kwijtraken en dat is de reden waarom er enige verwarring ontstaat.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter. Ja, ik denk dat ik nu nog meer verwacht ben. Dat klinkt ook dan dat ik net was, want de wethouder zegt: we gaan het gewoon doorzetten wat er staat. Maar de motie roept eigenlijk op om juist voor die maatwerk banen specifiek in te zetten voor een bepaalde categorie. En de vraag die ook eerder werd gesteld vanavond is: welke categorie valt er dan uit en daar krijgen we geen helder antwoord op. Misschien kunt u dat geven.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

En die kan ik u geven. We hadden nog niet precies ingevuld welke categorie het zou zijn, en we kunnen een categorie hiermee vullen, want maatwerk banen zijn banen die we neerzetten, juist om te zorgen dat mensen aan de slag komen. U heeft, uw partij heeft zich daar vorig jaar ook erg sterk voor gemaakt. Gelukkig, en daarnaast moeten we ook zorgen dat er dat er banen zijn die geen verdringingseffect hebben, want dat is, meneer Wieken is er altijd scherp op geweest dat we geen banen voor banen gingen voor ruilen gingen veranderen. Dus dit is dan een nieuwe categorie die we invoeren binnen de maatwerk banen zoals u dan bedoelt.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, ik ben nog ben nog helemaal gerustgesteld maar goed, zo is het leven soms. Maar dan zou ik ook nog wel even willen vragen uw appreciatie over punt 4, die campagne, want daar zit geen dekking onder. En ik hoor uw collega net zeggen bij een dergelijke motie: nou, dat kan niet, want er zit geen dekking onder. Dus daarom ontraden we hem. Doet u dat met dit punt ook of geldt dat hier dan niet?

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Ja, u heeft daar wel één punt. Dan moet ik heel eerlijk zijn. Daar, daar zal dan het één en ander naar gezocht moeten worden en dan is daar op dat punt is daar geen dekking voor.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Dus dan ontraadt u dat punt. Punt 4, is dat wat u zegt?

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Voorzitter. Ja, ik begrijp die verwarring van mevrouw Brand van de PvdA wel en ik heb dus eigenlijk een heel concrete vraag aan het college. Kan ik uit het antwoord van het college afleiden dat deze categorie maatwerk banen, gesubsidieerd werk, dat die gewoon uitgesloten is voor de integrale afweging bij de begroting. Zegt de wethouder nu gewoon in, dat budget blijft gewoon vaststaan.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Dat klopt, dat budget blijft vaststaan dat staat al in de begroting, dat is ook doorgerekend door de jaren heen. Dat is al meegenomen in alle jaarschijven.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Toename van het aantal verwarde personen kan ik wel hier uittekenen. Maar even, we gaan even naar even naar iets anders voorzitter want het college spreekt met één, één mond, heeft u gezegd. In het koersdocument staat dat het college, gezien de financiële opgave, nu echter zo fors dat ze geen enkele maatregel a priori uitsluiten. En dat gaat dan over de lokale lasten. Geldt dat ook voor deze wethouder?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Maar zo werkt het dus niet, want dan ga ik de wethouder financiën weer naar voren vragen, want dan spreekt het college aan op een portefeuille financiën. Dat mag, hè, dat is uw vrijheid, maar we gaan geen spelletje spelen tot u bepaalt met wie u spreekt van het college. Ik ben de eerste om toe te geven dat het college ook zelf daar heeft op te letten. Dat ga ik dan op een ander moment evalueren we een andere pet op, dan kunnen je op vertrouwen. Maar als u de vraag serieus heeft, dan ga ik de wethouder financiën weer vragen om naar voren te komen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dit was een hele serieuze vraag en volgens mij heb hebben we een aantal lokale lasten, ook de portefeuille van deze wethouder. Ik heb <Ari> noem ik maar even.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, zo werkt het niet. U zit niet in de Tweede Kamer, dat zeg ik ook maar voor later op, op de avond, waar onderscheiden wetten en begrotingen zijn. Er is één begroting. We zijn voor bezig, hier met de voorbeelden, die ene begroting en het college spreekt met één mond. Dan is dit uw vraag is, zal ik de wethouder financiën tot uw dienst vragen om een antwoord te geven. En dat is het geval, wethouder van Elferen, wilt u nog naar voren komen?

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Wij sluiten, het is als volgt. Wij zeggen: er moeten zulke grote keuze gemaakt worden dat we het niet ons kunnen veroorloven vinden wij om in dit document uit te sluiten, dat we kijken naar lasten. Dus we kijken ook naar de lastenkant en zo goed als wij dus zeggen: we moeten naar alles kijken, dus ook naar lasten, sluiten we nu dus ook niks uit.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter. Dank dat de wethouder financiën je antwoord op geeft. Dat als eerste. Maar sluiten we dan een maatwerk banen dan wel uit?

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

De Raad die die beslist over alles, dus.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, maar ik stel voor dat wethouder Brom, want die was net bezig om een aantal moties te reageren. Verder gaat om te reageren op de moties die nog liggen.

Ja, voorzitter, ik heb <..> echt heel veel duidelijke vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, doet u dat eens.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Met excuses, want ik begrijp ook best dat u verder wil. Maar ik hoor wel zojuist wethouder Brom ongeveer in twee zinnen. Dat zal dan de wethouder financiën wel even tussen. Maar eerst op mijn vraag. Worden dan de maatwerk banen uitgesloten, ja beantwoorden. En ik hoor hem dan in de zin zojuist zeggen dat dat de Raad dat beslist en met nee beantwoorden en dat ik zou misschien de wethouder dan willen vragen, zou die nog één keer het antwoord kunnen geven, wat geldt dan? Want dan is dan, dat is dan voor iedereen helder.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Zoals het nu geregeld is, worden alle maatwerk banen die gecreëerd zijn, die worden gegarandeerd. Dat is voor dit jaar en ook voor de jaren daarna, want die zijn namelijk gegarandeerd. Op het moment dat u volgend jaar zegt of in de komende begroting zegt: we gaan maatwerk banen gaan we uitsluiten. Dus de komende periode gaan we maatwerk banen uitsluiten, dan worden we er geen maatwerk banen meer gecreëerd. Akkoord.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Het was een zuiver antwoord en ik ga de wethouder nu ook verzoeken om verder te gaan.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Dan zat zo een beetje in de tijd voorzitter, en tijd is altijd een dingetje.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dus ook jammer van de andere moties.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Inderdaad. Wij gaan naar ambtshalve uitgekeerd, beter dan ten hele gedwaald en dat is motie nummer vijf en die kunnen wij, die vinden wij positief, dus die kunnen we ook wel overnemen. Alleen rondom punt nummer drie, de uitwerking met daarin de verwachte kostenbesparing, dat dat vraagt nog wel een tour om dat uit te rekenen. Dus ik hoop dat ik daar, dat we, dat het college daar ook wat meer tijd voor krijgt. Ik maak tempo, voorzitter. Helpt, helpt inwoners met hoge energiekosten en dat is motie nummer negen. U heeft zich ook als partij al te sterk gemaakt om te zorgen dat er voldoende energietoeslag en dat soort dingen meer is. In een eerdere tijd heb ik ook gezegd: boven de 120 procent is er altijd maatwerk is er mogelijk, heb ik, ook bij de energietoeslag heb ik dat gezegd.

Dat is nu ook het geval. Dat is ook al in de beleidsregels is dat is dat opgenomen, dat er maatwerk dat er maatwerk altijd mogelijk blijft. Dus deze motie is eigenlijk overbodig. Maar wat ik van u wel begrijp, is dat dat we dit misschien nog even wat explicieter moeten neerleggen bij de uitvoering en ook nog even expliciet moet uitleggen bij onze partners in de stad, zodat er mogelijkheden zijn. Want u heeft het gevoel dat er, dat niet alle mogelijkheden benut worden. Dat is idee wat ik er dan bij heb om daarin tegemoet te kunnen komen. Dus die motie wil ik graag ontraden. De motie city marketing. Die wil ik zeker ontraden want er wordt hier verteld. Sorry.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken, over de motie.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, kijk, het is wel mooi als een maatwerk mogelijk is, maar volgens mij is het goed nuttig van deze motie ook dat die dat dat die dan daar middelen voor beschikbaar stelt. En er zijn er is vier miljoen over van de energietoeslag

die toen niet is uitgegeven en die zouden wij graag voor beschikbaar stellen, juist voor die mensen die dus buiten heel veel andere steunmaatregelen vallen. En ja, ik wel mooi als je allemaal met maatwerk kan oplossen. Maar volgens mij moeten er ook gewoon een pot geld voor beschikbaar zijn en die creëren we hiermee. Dus ik kan <bedoelt> het college daarop gaan reageren?

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Zoals gezegd, dat blijft gewoon maatwerk mogelijk. En dan, het is een open-einde constructie en eerst dan geld, dus het is, het is niet nodig.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter, mag ik dan het eerste antwoord van het college zien als een toezegging dat in ieder geval mee aan de slag gaat met partners in de stad om dit beter uit te werken, zodat er geen mensen buiten de boot vallen die nu want we lezen in de kranten overal gigantisch in de problemen dreigen te komen?

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Wij zullen de partners in de stad en ook onze eigen uitvoering zullen we nog een keertje expliciet zullen we die kunt zien, als dan als een, als een toezegging. Die zullen wij nog een keertje benaderen om te zeggen dat er mogelijkheden zijn, gewoon binnen de bijzondere bijstand. Dan less is more, citymarketing en dat is nummer 15. Ik wil deze ontraden en wel om de volgende reden. De inkomsten van de toeristenbelasting die gaan naar de algemene middelen. Die gaan niet rechtstreeks naar citymarketing en of toerisme, dus dat dat klopt dan niet helemaal. Bovendien we staan ook nog voor andere belangrijke dingen die we ook via citymarketing doen. Dat is bijvoorbeeld de eiwit transitie. De eiwit transitie is heel erg belangrijk. Daarvoor hebben wij de nieuwe winkel, die hebben wel als voorbeeld en daarvoor hebben we ook een citymarketing nodig.

Dus het is niet zo gemakkelijk te zeggen dat we dit gewoon eventjes in twee er gaan hakken, dan ergens anders gaan verdelen. Dit is heel erg belangrijk, ook voor de nieuwe economie, dus die wil ik zeker ontraden en dan komen wij voorgoed de dierenartskosten voor mensen in de financiële nood. Inderdaad, dit derde keer. Hierbij wil ik ook even aangeven dat schenkingen zoals hier ook benoemd worden, dat die al mogen tot 12 honderd euro. Mind you, mensen die dus in nood zijn en de dieren die in nood zijn, moeten dierenarts kosten moeten gemaakt worden. Er mogen al 12 honderd euro machtig geschonken worden om te zorgen dat dat het, dat het mogelijk gemaakt wordt. Daarnaast zoals het nu ligt, zit het niet in de, al in de in de regeling zoals wij het kennen binnen de participatiewet. Dat is een bovenwettelijke vergoeding. Die kunnen wij momenteel kunnen wij die ook niet geven, want daar daartoe is nooit besloten. Er is wel, in het verleden is er toegezegd dat wij dit in ieder geval ook bij dit nieuwe minima beleidskader dat we dat wel tegen het licht aan ging houden. Tot zover voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank wel. Volgens mij is daarmee ook gereageerd door het college, op alle voorliggende of ingediende excuus, moties amendement. In uw schema ziet u nog een motie staan, maar dat was misschien vanuit een zekere hoop, maar die is niet ingediend. Dus maar de avond is nog niet voorbij. Wie zal dat zeggen? Allereerst kijk ik nog even naar u voor een, een tweede termijn. Althans wie daar behoefte aan heeft. Kijk allereerst ook weer de voor genaamd, mevrouw Brand. Mevrouw Brand, mevrouw Maas, misschien kun je een, ja dank u, dat was wat ik wilde vragen aan u. Nog behoefte, het tweede termijn? Ja, aan u het woord.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, zeker, zeker. Nee, ik was dus ja, ik ben eigenlijk, ik was dus dat verwacht, ik ben nog verwacht gewoon ja, dat is ook niet goed om over jezelf te zeggen, natuurlijk. Maar nee, ik, ik zie u ook knikken dat, dat niet goed is. Maar ik heb het idee dat er misschien wel meer mensen hier in deze zaal verward zijn door dit debat aan zich en ook de beantwoording en de appreciaties van de, van het college op de verschillende moties en één amendement. Ja,

dat maakt het wel heel ingewikkeld. Hoe, hoe gaan we nu verder en dat dat dat goed is, dat we dit toch met elkaar evalueren, hoe we dit gaan doen, want dit verdient geen schoonheidsprijs denk ik. Ik heb ook een aantal moties heb ik er iets over gehoord waar ik nog even de collega's iets over wil vragen?

En dan gaat het bijvoorbeeld over de motie van D66, wat betreft de speeltuinen noem ik het even. Ik weet even niet met name dat spijt me zeer of u misschien bereid bent om die toch nog niet in te dienen, omdat er dus al dat initiatief ligt van mevrouw Markovic en wat ik eigenlijk dit college heb horen zeggen. Nou, we doen dat al, dus misschien kunt u in termijn daar iets over zeggen en dezelfde vraag heb ik nog steeds ook aan de heer Wieken over de twee moties rondom: een lang thuis en fijn wonen, zonder zorgen over het zorg, buurtzorg huis. Ja, omdat dat ook wel is toegezegd. Ik, ik draag het een warm hart toe, maar ik denk dat dat ook niet hier hoort. Ik heb de wethouder iets horen zeggen over de budgetplafonds en over onze motie daarover, en toen hoorde ik de wethouder letterlijk zeggen: ja, maar als we over het budget heen gaan, dan kan het zijn dat u kunt denken aan de buurtteams. Dan kan het daar terecht komen maar daar zit natuurlijk juist ons probleem.

De mensen moeten de juiste zorg krijgen, de zorg die hun toekomt die nodig is voor mensen, en dat betekent dan dat je daar heel zorgvuldig mee moet zijn en je kunt zeggen: ja, maar we creëren hier meer in ideale wereld. Maar wij zijn juist bang dat we hier problemen mee creëren. Als we niet heldere kaders met elkaar afspreken en daarom dienen we deze motie in en hopen wij daarop steun. Dan hadden we het over het amendement over de, over de lasten en ik heb gehoord wat de wethouder financiën daarover heft gezegd. Dan kan ik vanuit zijn positie ergens nog wel voorstellen, maar tegelijkertijd zegt het college zelf: ja, we moeten, misschien moeten we deze impopulaire maatregelen wel gaan nemen, want het is niet dat het ontzettend goed gaat met de financiële huishouding van onze gemeente. Dus ik hoop daar toch op voldoende steun in elk geval en ik hoop ook de moties die vanavond worden aangenomen waar het college mee aan de slag gaat richting de begroting, dat dan wel heel helder wordt: wat gaat dan wijken. Wat wordt het nieuwe, wat wordt het, wat gaat er weg? Hè, nieuw voor oud? Dan zou het denk ik, de Raad helpen en daar werken we zelf natuurlijk aan mee door op deze manier moties mee te geven om te weten wat er dan niet gebeurt, als de begroting straks komt. Want anders wordt het wel een heel moeilijk proces met zijn alle richting de begroting. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Zeker, de heer Lokker voor de tweede termijn.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst om even terug te komen. Dat heb je als je net als mevrouw Brand aan het begin bent, dan moet je al die moties dan moeten we daar nu nog op reageren. Wat betrekking over het koersdocument. Ik snap best wel dat het soms ingewikkeld is, hè, we hebben uiteindelijk een begroting van bijna een miljard. Maar ik denk dat het juist wel goed is om juist hier de inhoudelijke kaders mee te geven. Wij hebben geprobeerd als fractie en ik heb ook dat bij veel andere gezien om juist te proberen het college te zeggen: we snappen de richting op gaat, maar misschien moet u nog een beetje naar links in ons geval en of een stuk verder naar links in ons geval. En op die manier proberen we dan ook te vertellen waarvoor ons dan die mogelijkheden liggen.

En ik, ik denk dat dat juist heel belangrijk is, omdat we op deze manier ook wel richting kunnen geven. En we weten natuurlijk ook dat uiteindelijk alle moties die we hier vanavond aannemen, dat die misschien niet allemaal terugkomen in de begroting. Maar volgens mij is het dan weer aan ons om met zijn allen de beslissing te nemen. Welke willen we dan amenderen, welke wil tegen het college zeggen? Nou, dat had u niet moeten doen en dat is volgens mij dan ook weer aan ons. Dus ik ben juist wel blij dat we over heel veel moties kunnen stemmen, al ben ik het ook wel eens met een aantal mensen die zeiden: sommige moties zijn wel erg aan de concrete kant, dat dat dat, dat herken ik wel. Maar tegelijkertijd zijn er ook veel moties in het verleden gezegd, doe dat maar bij het koersdocument en om dan nu weer te zeggen: nee, dat moet eigenlijk bij de begroting, dan wordt het allemaal

uiteindelijk de motie over de bijzondere bijstand voor dierenartskosten en zitten we tweeëneenhalf jaar later alsnog met dezelfde motie, om daar dan ook maar begeleid te beginnen.

We hebben de Partij voor de Dieren vraag gevraagd om deze motie aan te houden in afwachting van een integraler armoedebeleid maar we snappen ook wel, dat is drie keer ingediend, drie keer aangehouden, twee jaar later. Ja, het is gewoon nu tijd om die dan ook gewoon in stemming te brengen. En dan, en als het college uiteindelijk een andere oplos bent, dan horen we die graag. Maar tot die tijd dienen we die van harte mee in. Dan over de van rommel naar parel van de Stadspartij die dienen we ook van harte mee in. Ik, ik hecht er wel waarde aan om nog iets te zeggen over die maatwerk banen, want die zijn voor mijn fractie altijd heel belangrijk geweest. We hebben wat gezegd, maatwerk banen moeten geen Melkert banen zijn, dus het moet niet zijn dat we zeggen: oh, we hebben, we hebben iemand en we hebben banen en die dan gooien we die gewoon makkelijk bij elkaar. Ik zie mevrouw Brand blij kijken dat ik de heer Melkert nog een keer in herinnering heb geroepen. Heel blij. Maar die maatwerkbaan, ik ben ook wel blij dat dat in de overweging mevrouw Grutters van de Stadspartij juist ook aangeeft dat dit, dat we ook op zoek gaan naar mensen die bij deze baan passen en ik we kennen allemaal wel iemand bij ons in de buurt waarvan we denken: die zou heel geschikt zijn om door de straten te lopen en op een vriendelijke manier met iedereen een praatje aan te knopen, en dan ook tegelijkertijd op vleiende wijze misschien te vertellen dat je het afval niet goed hebt buitengezet.

Volgens mij kan onze stad het gebruiken en ik denk dat de maatwerk baan daarvoor geschikt is en ik snap de verwarring wel, maar volgens mij is het verschil dat de maatwerk banen staan gewoon altijd al in de begroting. Die kunnen we natuurlijk uithalen, maar dat budget staat er al vast. We hoeven daar geen nieuw budget voor te maken. Dus vandaar dat ik dat wel een mooie oplossing vond dan over de Walstroom van de Partij voor de Dieren. Daar zijn we eigen enthousiasten over. Ik snap ook wel wat het college daarover heeft gezegd en ik zou dan ook willen vragen of de splitsing eventueel, want we ondersteunen punt één heel erg van die motie, ondanks dat ik de bezwaren van de wethouder heb gehoord. Maar punt twee hoor ik de wethouder zeggen: dat doen we al, dus dat vind ik dan zonde om daar nog een keer met zijn allen over te stemmen. Promotie dienen we met de met D66 samen in. Ik denk dat het heel belangrijk is. Ik snap dat het dat de GGD geen zorgen maakt.

Daar ben ik ook heel blij om. Tegelijkertijd weten we dat alle prep nu vergoed gaat worden door het Rijk, dus de vraag zal enorm toenemen, ook wanneer die weggaat bij bijvoorbeeld huisartsenzorg, dus ik denk dat het goed is om daarop voor te bereiden. Ambtshalve uitkeren ik hoor het college dat zegt: ja, het is, het is wel krap om het voor de begroting te doen en dat snap ik ook zeker. Tegelijkertijd is het koersdocument de opmaat naar de begroting. Dus ik zou dan ook graag zien dat daar wel de resultaten al in te zien zijn. Dan de laatste twee om op terug te komen: onze motie over een zorgplan en daarbij ook de budgetplafonds. Want ik was heel blij met de uitleg van het college over hoe een budgetplafond werkt en dat dat dus ook heel helder is, dat het niet de bedoeling is om op een gegeven moment te zeggen: oh, het geld is op. Dat betekent dat ook de zorg op is. Nee, integendeel het gaat over hoe we in de hele stad het geld zo kunnen verdelen en de uren van die medewerkers zo kunnen verdelen dat iedereen de zorg krijgt die ze nodig hebben. En volgens mij is dat de essentie. Dus daar ben ik heel blij mee. En dan als laatste het amendement over de zwaarste het amendement. Er was maar één amendement van de PvdA om te zeggen: we moeten volgens mij helemaal niet uitsluiten om de lasten te verhogen. Nou, ik heb dat eerder al tegen aan de hand van de vraag van de heer Eigenhuijsen gezegd. Daar staan wij helemaal achter. Ik snap de opmerking van het college die zegt: we mogen geen inkomenspolitiek bedrijven. Ik spreek even voor mevrouw Brand en die moet me vooral maar interrumpen als ik iets anders bedoel. Volgens mij is dat ook niet per se wat mevrouw Brand bedoelt, maar het is natuurlijk wel een verschil om de afvalstoffenheffing te verhogen die bij iedereen terechtkomt of te zeggen: ik noem maar iets: de OZB-bedrijven, die vooral terechtkomt bij meer vermogende Nijmegenaren. Dat is natuurlijk ook de zwaarste schouders, de zwaarste lasten te laten dragen. En als mevrouw Brand iets anders bedoelt, dan hoor ik het graag. Maar wij zijn er tegenwoordig vaak op één lijn, of we nou willen of niet. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Goed zo, de heer Wieken tweede termijn? Het mag overzichtelijk.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, daar in eerste termijn over keuzes, keuzes van de landelijke overheid en keuzes hierin Nijmegen. Ik ben overigens politiek gezien, ondanks alles wat in eerste termijn is uitgewisseld toch wel erg blij dat momenteel debatteren de gemeenteraad van Nijmegen niet in de Tweede Kamer. Ik kan me voorstel dat de heer Bakker daar misschien anders over denkt. Ik wil nog even terugkomen op een belangrijke.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Bakker.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, als wat vindt, wat vindt u ervan, voorzitter, als ik aan de heer Wieken vraag dat ik zelf wel bepaal wat ik denk en dat ik wel een beetje ook een beetje begin te ergeren aan de insinuatie op de eerste termijn hé, ik maakte er een zelf een grapje over in mijn eerste termijn, maar ik zit hier prima. Ik ben 300 meter, op deze plek stond mijn wiegje ik hou van deze stad en alle insinuaties over Den Haag. Daar ben ik een beetje klaar mee. Wat vindt u daarvan?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dat vroeg u nu aan mij of wat vroeg wat vindt u ervan, voorzitter. Ja, ja, maar ik wilde ook wel antwoord geven. Maar de heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, voorzitter, de heer Bakker, die bepaalt zelf wat die denkt. Ik kan alleen voorstelt hij misschien wat gelukkiger zou zijn met politieke verhouding zal ze in de Tweede Kamer liggen vergeleken met deze gemeenteraad en dat is eigenlijk alles wat ik daarover wilde zeggen. En dan laat ik het ook verder bij. Voorzitter, ja, belangrijk punt uit de eerste termijn, de budgetplafonds in de zorg. Daar kan de SP niet meer instemmen. Wij zullen daar ook tegen het koersdocument stemmen. We zullen wel alle voorstellen steunen die nog enigszins de boel in positieve zin bijsturen en daar zitten helaas voor mevrouw van Doorn ook wat braderie moties tussen. Ik kijk er wel uit om haar of twee weken te zien op de barbecue en voorzitter, we de motie van D66 over speeltuinen, die zullen wij niet steunen.

Dat er is een initiatiefvoorstel aangenomen van Markovic waar het college uitwerkt en voor het college überhaupt positief adviseerde over de motie verschilt het eigenlijk nog amper van dat voorstel. En dan, voorzitter, even onze motie: fijn wonen, zonder zorgen, want ik begrijp dat het college wat moeite had met specifieke voorkeur voor de Dukenburg en volgens mij zou een Zorgbuurthuis maar ik heb het opgezocht dat is echt hoe je het schrijft, een Zorgbuurthuis dat is een correcte volgorde. Dat zou daar volgens mij prima in passen. Het leek ons een logische eerste stap, maar ik hoor het college wel positief reageren op het voorstel om geschikte plannen te inventariseren. Dus ik schrap de bijzin uit het dictum en de laatste twee overwegingen en ik hoop dat het college dan wel mee aan de slag kan en als college dan toch nog bedenkt de Dukenburg is een goede eerste. Dan mag dat natuurlijk nog steeds en, voorzitter, de motie een levenlang thuis zullen wij aanhouden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Kijk, mevrouw Brand.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ja, ik was zelf, ik weet het niet 100 procent zeker, maar ik meende dat de wethouder dit ook had toegezegd, dat ze dat ging doen. Dus dan denk ik dat de motie overbodig is.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter, ik had ik had dat niet recht als toezegging gehoord. Als dat zo is, dan is dat natuurlijk heel mooi. Dus als de wethouder inderdaad in de tweede termijn even op kan terugkomen, dat inderdaad het college gaat inventariseren welke planden in de stad geschikt zijn voor een Zorgbuurthuis dan kan ik deze motie intrekken. Maar dat nog wel even daar duidelijkheid over.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, volgens mij was het inderdaad wel een toezegging hoor. Dus ja, je hoeft hier daarin te kijken hier, dat was een toezegging. Bij deze.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, ja, ik zie zowel de voorzitter als de wethouder knikken, dus dan trekken we het bij deze in.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik vat hier de vergadering samen, dat is mijn job geloof ik. Toch?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Nee, en die doet er heel goed voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, ik merk dat we behalve wat technische voorlichtingen ook wat staatsrechtelijke voorlichtingen gaan organiseren in september, maar dat terzijde. Gaat u verder, meneer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja. Voorzitter, de motie help inwoners met hoge energiekosten. Ja, daar hebben toch nog wel een vraag over, want ik bedoel het mooi te wethouder, die heet daar een mooie toezegging op gedaan. Maar ik heb nog wel één vraag, want. Als ik het goed begrepen heb, is in de beleidsrente van de bijzondere bijstand en inkomens boven 120 procent uitgesloten. Ik ben er wel benieuwd als ik stel, ik heb een inkomen van 140 procent van sociaal minimum, dat klopt gelukkig ook. Maar als ik dan aanklopt bij de gemeente met hoge energiekosten of ik dan inderdaad terecht kan of dat ik buiten de beleidsregels val. Dus daarna graag antwoord op en ja, voorzitter nog heel veel moties amendementen maar dan wordt het wordt, wordt het ochtend, dus ik denk dat ik het hier even bij laat verder.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan, mevrouw Grutters, voor het tweede termijn.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, het is een beetje in de war van de eigen administratie. Ik schuif nu mijn computer schuin en ik hoop dat rechts en links mij gaat ondersteunen. Ik wil eigenlijk flauwe opmerking maken, maar dan slaan ze me vanavond. Even kijken. Waar gaan we mee beginnen? Nou goed, wat we mee in hebben gediend, dat is duidelijk. Fijn, is

ingetrokken. Ja, daar gaat die al hè, ja, ja, ja. Leven lang thuis. Daar wilde ik even over hebben, daar begin ik mee. De motie van de SP. Help inwoners met hogere energiekosten. Ik heb vorige keer ook al gezegd dat het ons ook aan het hart gaat. Ik ben wel heel erg blij en ik beschouw het ook en ik hoop meneer Wieken met mij als een toezegging van het college die net is gedaan dat het een opneemregeling is en het college dat ook alles aan zal doen om bij iedereen in de stad die ermee te maken heeft, dit nog eens duidelijk te maken.

Want ook Stadspartij hecht hier hele grote waarde aan. Dus dat betekent dat we dan, als u hem niet intrekt tegen de motie stemmen. Maar dat dan houden we het college wel aan die mooie afspraak, die wil ik zeker even gezegd hebben. Dan de vraag aan D66 over speelt een ontmoetingsruimte. Niet helemaal eens met u, meneer Wieken dat het helemaal hetzelfde is als het voorstel van de SP is geweest. Met name dictum één en twee vinden wij toch weliswaar kleine, maar wel een belangrijke toevoeging. Dus wij willen D66 vragen om deze motie gescheiden in stemming te brengen. Één en twee samen en drie en vier samen met u, dat bevinden. Ik hoor graag uw antwoord, ondanks dat de wethouder zegt van ja, de prep motie ontraden wij zijn wij ervan overtuigd dat dit toch voor nu een goede investering is. Dus daar die willen wij gaan steunen. Voorzitter. Oh, ik heb een vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, voorzitter, ik hoor mevrouw Grutters zeggen dat punt één van de motie toch een behoorlijke toevoeging is aan het initiatiefvoorstel maar volgens mij heeft de wethouder net gezegd dat er geen, dat er geen hekken weggehaald gaan worden. Dat is juist een belangrijk verschil. Van de wethouder zegt: dat moeten we niet doen en heeft de wethouder ook in antwoord op mijn vraag letterlijk gezegd dat er dan nog maar weinig verschil is met het initiatiefvoorstel. Dus waar is dat verschil volgens mevrouw Grutters dan?

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nou, het verschil is dat de mening van de wethouder naar vertelt, terwijl onze mening anders is. Maar wij denken dat het wel interessant is om te kijken wat er gebeurt als je kiest voor langer open en openingstijden in aanloop tot misschien ooit daar waar het kan, het weglaten van hekken. Dus volgens mij heeft de wethouder toegezegd dat in een pilot te willen doen en in die zin steunen we dat. Nou, hij is te stil van. Ik mag ik even verder, voorzitter?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Gaat u maar verder.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dan ik weet niet of iemand mij voor motie 19, Partij voor de Dieren fix de X, wat gaat u daarmee doen? Weet u dat al, onze vraag is houdt u die aan, want wij horen de wethouder zeggen: die is overbodig. Dus daar horen wij straks Partij voor de Dieren over. Zo ook de motie open die deur. Volgens mij heb het college aangegeven goh, wacht even af, u bent een beetje vroeg. Wij komen nog met een voorstel. Dus ook onze vraag van als u die aanhoudt. Ja, water voor later zien wij een toezegging in, helaas voor het CDA. Het was een mooie motie. Hij leek wel heel erg op een eerder ingediende motie, maar de strekking was hetzelfde maar we volgen hier in het college, daar stemmen we tegen. Wat we gaan doen is: we gaan tegen het amendement van de PvdA stemmen en voor de motie van ODV VoorNijmegen.NU en of GewoonNijmegen.NU, Sorry en de VVD, en we stemmen ook nog voor de motie.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dat is heel interessant, want een dergelijke motie is niet ingediend, zoals ik net ook heb verteld.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Nou, dat is dus mijn administratie, meneer de voorzitter, daar hadden wij graag voorgestemd maar die gaat dan over. Tot slot.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

En dat maakt het wel heel aantrekkelijk, voorzitter.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Van mij mag u 30 moties. We worden er gek van, ook zelf.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nog andere woordmeldingen. Ja, mevrouw Brand, nog een interruptie.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Ik wilde mevrouw Grutters nog wat vragen. Mevrouw Grutters staat u altijd vrij om toch nog voor ons amendement te stemmen. Dat weet u, maar wat ik wilde vragen, want u had de motie van rommel naar parel. Zou u die gescheiden in stemming willen brengen, in die zin dat nummer één tot en met drie los van nummer vier in stemming wordt gebracht?

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, daar wilde ik nog wat over zeggen, dat wil ik, dat wil ik zeker doen als ik daar blij mee maak. Naar alle opmerkingen over de maatwerk banen. Dat is ook zo, zoals we het bedacht hadden van goh, die zijn al begroot en zijn er dan mogelijkheden toe? Misschien, er is in Rotterdam ook iets vergelijkbaar, maar dat noemen ze Wijkconciërge. Goede nieuws is dat Rotterdam in 2020 er een daling van 20 procent van het aantal meldingen van zwerfafval en verloedering in de wijk zijn geconstateerd, en ik heb zelfs cijfers gelezen van andere steden, waar het ook een paar ton per jaar en andere opruimkosten schilden. Dus daar is ook best goed nieuws over te vertellen. Dat was het vooralsnog, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik verder. De heer Bakker.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Ja, heel graag en kort en bondig als u mij kent, maar voorafgaand. Als iemand de vragen heeft, is dit moment om hem te stemmen stellen in plaats van in de situatie te doen en de eigen termijn. Want dat is zo een lastig gesprek. Dus mocht iemand iets willen weten, voel je vrij. Wij gaan als fractie tegen alle moties stemmen, behalve motie met nummer vijf, nummer 26, nummer 27 en nummer 28, en dat doen we om verschillende redenen. Sommige redenen zijn dat we ze niet bij het juiste moment van, dat we dit niet het juiste moment van indienen vinden, terwijl we het eigenlijk wel mee eens zijn. Soms zijn we het, vinden we het wel het juiste moment van indienen, maar zijn we er niet mee eens.

Nou, we hebben daar verscheidenheid aan redenen voor. Maar om die nou allemaal bij per motie toe te lichten, dat dat maakt de avond alleen maar langer. Dus dat dat kunnen we achteraf of vooraf of wanneer u dat nog wil weten, doen. Daarnaast stelde mevrouw van Doorn van ODV een vraag aan het eind van haar termijn. Die kunnen wij positief beantwoorden. Dus ofwel ja, zomer nota, maar voor ons is of echt op hoofdlijnen ook een optie, één van de twee, en dit zit eigenlijk net tussenin en dat is voor ons de minst wenselijke optie. Maar dat had ik volgens mij in mijn eerste termijn al duidelijk gemaakt. Dat was het voorzitter, dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u, mevrouw Synhaeve dan. Tweede termijn.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, dank u wel, voorzitter, en ik hou het kort, want ik sta alleen stil bij de vragen die gesteld zijn en de suggesties die gedaan zijn ten aanzien van de motie speel sport en ontmoet ruimte voor kinderen en jongeren. Daar willen we het volgende voorstel doen, namelijk beslispunt drie en vier aanhouden. En dat betekent ook dat gescheiden in stemming niet meer nodig is. Daar zullen wij wel later op terugkomen, want we zien juist uit dat onderzoek in Nijmegen-noord op basis van die OBB-systematiek dat er juist een heel grote lacune is tussen het bestaande aanbod en het aanbod, wat eigenlijk nodig is.

Dus wij herkennen ons op dit moment onvoldoende in het beeld wat geschetst wordt door het college, dat dat allemaal een kaart is en dat er ook niks ontbreekt. Dan ten aanzien van beslispunt één en twee. Dat houden we dat dat blijft staan. Zowel in het initiatiefvoorstel van de SP als in het bos is geen aandacht voor de omheining, is geen aandacht voor schaduw plekken. Maar ik vind het wel belangrijk om even stil te staan bij het beeld wat geschetst wordt, namelijk dat dit niet in afstemming dat de SP niet wist dat wij met deze voorstellen bezig waren. En dat, dat is gewoon wel zo en ik vind het heel vervelend dat dat beeld is ontstaan en het spreekt voor zich dat wij dat op een later moment ook daar gaan wij het over hebben met elkaar, want dat is niet de manier waarop ik zou willen samenwerken en als dat, als daar iets niet goed in is gegaan, dan kijken wij daar opnieuw naar. Maar wij hopen dus dat drie en vier intrekken en dan blijft één en twee staan.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Helder, dank u wel en dan de heer de Gram.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Er zijn inderdaad een aantal vragen gesteld over moties en er zijn wat dingen in de tweede termijn gezegd die je betrekking op hebben. Als eerste ook naar mevrouw Grutters nummer 19, de fix de X, die trekken wij naar aanleiding van de toezegging in, want wij gaan ervanuit dat er dan op de juiste manier, nu het hier ook besproken is, gecommuniceerd gaat worden. Wij willen een motie M24 aanhouden tot de lokale energiestrategie wordt besproken. En we hebben een motie M25 over de water congestie hebben wij aangepast naar aanleiding van de opmerking van het college en dat betekent dat ik u ga voorlezen wat de nieuwe beslispunten zijn. Dus dan lees ik vanavond niet mijn kinderen voordat ze naar bed gaan, maar dan lees ik u voor. Daar gaan we, beslispunt één. Hij staat ook in iBabs, als het goed is trouwens en verkennen, de notitie op te stellen waarin we de probleemanalyse opgaven, taken en verantwoordelijkheden regionale en lokale strategieën en activiteiten in beeld brengen. Twee: daarbij te verkennen: in hoeverre hebben als gemeente een masterplan drinkwater congestie voor de kortere termijn en een lokale waterstrategie voor de langere-termijn kunnen dan wel mogelijk opstellen in samenwerking met stakeholders als Vitens. Nummer drie, deze notitie uiterlijk in december 2024 aan de Raad voor te leggen; vier: voortaan in visies en plannen in te zetten op water vriendelijk bouwen van zowel woningen als bedrijven en dit te verwerken in de stadsbegroting. Vijf: in 2025 aan de slag te gaan met de uitkomsten van de verkenning en met wat daaruit volgt, wat daaruit volgens de Raad noodzakelijk blijkt; en zes: een gezamenlijke aanpak van drinkwater congestie te bepleiten binnen de groene metropoolregio en gaat over tot orde van de dag. Dat de aangepaste motie sorry.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Wie wenst het woord? Ik hoor die, ja, mevrouw Grutters.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, vraag aan de heer de Gram, ik hoor u nu de hele motie aanpassen? In mijn beleven heeft u minder, meer toezegging van de wethouder. Waarom doet u dit?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Nou, wij hebben daar geen toezegging in gehoord en wij vinden het fijn om met deze motie het zwart-op wit te hebben dat we gewoon hiermee aan de slag gaan.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Voorzitter, aanvullende vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, mevrouw Grutters.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Dus op het moment dat het college tegen zegt van we komen met een verkennende notitie, is dat voor u niet voldoende. Nee, want er zitten in die andere beslispunten nog andere zaken die wij ook belangrijk vinden, zoals ook de langere-termijn strategie.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

U andere punten nog, meneer de Gram, maar hopelijk nog is het wat minder ingrijpend dan een motie compleet aanpassen, maar dat is best een ingrijpende aanpassing die daarmee doet.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, nee, dat is minder ingrijpend. Ik wil alleen nog even over de motie van de, dierenarts kosten aanhaken op wat mijn collega, meneer Lokker ook zei. Wij hebben dit inderdaad anderhalf jaar geleden ingediend. In die tussentijd zijn er ook mensen die problemen en ik horde twee mogelijke oplossingen genoemd, maar we zijn al twee keer hebben, zij hebben, zijn ons voor oplossingen voorgehouden en onze beslispunten omvatten veel meer dan die kleine oplossingen die genoemd zijn. En om nu nog weer op een, op een armoedestrategie of een minima beleidskader te wachten, wat weer een jaar gaat duren, dat vinden wij gewoon echt veel te lang duren. Er zijn nog steeds nu mensen die hier last van hebben en problemen hebben en die willen gewoon graag dat die geholpen worden. Dank u wel, voorzitter. Dat was het.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Een vraag nog van de heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Over het water, de water motie noem ik het maar even. Ik weet ook niet of water congestie de juiste term is, maar dat dat dan mensen die er verstand van hebben. Het klinkt heel gek, maar ik snap wel dat punt, dat dat dat die mevrouw Grutters maakt, en het is een totale nieuwe motie. Op het moment. Ik snap best dat u zegt: goh, die verkennende notitie, stel dat u zegt van Goh, we roepen het college op om een verkennende notitie te maken en dan komt die verkennende notitie naar ons toe, wanneer die klaar is, en dat we dan met elkaar in gesprek gaan, hoe we erop verder gaan. Want nu gaat u heel erg de details in die ik ook en zo gauw niet allemaal overzie. Is dat misschien een optie als een soort tussenstap want die andere stappen die u zegt, die komen toch pas daarna?

Misschien is dat dan, dan kunnen we, want dat is voor. Ik kan die anderen niet zo goed overzien in een verkennende notitie. Daar zouden we wel mee kunnen leven.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel voorzitter. Zouden wij heel even kort hier over kunnen schorsen. Om het even te overleggen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, ik ga wel eerst de tweede termijn afmaken, als je niet erg vindt, want u was wel geëindigd, dus kunt u over nadenken zo meteen. Want eerst kijk nog even of de heer van Luik nog behoefte heeft voor de tweede termijn.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Uiteraard voorzitter. Voorzitter, deze avond zal met meer dan 50 pagina's aan moties inderdaad de bonte malorum niet halen. Maar ik zou toch heel graag wat bespiegelingen op een aantal specifieke moties willen geven. Ten eerste, de motie samen sterk voor een senior vriendelijk Nijmegen van Stadspartij, D66, GroenLinks en ook CDA. Laat precies ook ons punt zien van mijn eerste termijn, namelijk dat we nu met extra inzet en middelen het probleem van vereenzaming moeten verhelpen en ik ben ook heel blij dat wethouder Daemen tevreden is over een ouderenbeleid, maar laat tegelijkertijd ook ouderen vereenzamen door bushaltes te verplaatsen. En we horen ook de wethouder zeggen dat er al veel gebeurt voor senioren. Maar het beleid van onze wethouder mobiliteit zit, het beleid ook van de wethouder wel zijn dezelfde persoon in de weg. En vereenzaming op deze manier wordt alleen maar erger en hierdoor is deze motie van de Raad ook helaas nodig om dat te repareren. Maar ik ben ook heel benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Die is volgens mij gegeven heb, maar ik kan aan mij liggen. De heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, toch, ik, ik twijfel er in de eerste termijn aan, maar ik wil toch dan aan de heer van Luik vragen, want hij zegt nu tegen het college: ja, de bus, dat doet u niet goed. Tegelijkertijd weet u ook als geen ander dat de provincie over het busvervoer gaat en dat wij daar wel kunnen vragen. Een lief vragen aan de provincie wat wij dan willen, maar dat ze daar niet per se naar hoeven te luisteren. Maar het is uw partij misschien kunt u daar dan ook een keer naar bellen die in de provincie in het college zit, ik wou zeggen aan de macht is, maar dat is wel heel dramatisch die in het college zit. Is het dan niet veel nuttiger om uw pijlen op uw, op uw partijgenoten in Arnhem te richten dan hier het college te bevragen op dingen waar ze eigenlijk gewoon niet over gaan?

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, in eerste termijn ook gezegd dat we ook de bus naar Arnhem gaan pakken om dat precies dat te doen. Maar het lijkt, dat vind ik ook wel heel makkelijk wat de heer Lokker nou zegt, want het is niet zozeer alsof de provincie alles maar te zeggen en bij onze poten daarnaar moeten hangen, want het is ook dit college wat beleid maakt om wegen van 50 naar 30 te laten gaan, wat moeilijk is voor bussen. En het is ook dit college wat beleid maakt waar de Raad dus ook mee ingestemd heeft om de het beleid rondom de transferia in te stellen, waardoor ook ten koste gaat van fijnmazige bus netwerk. Dus het is niet alleen maar de gevolgen van de provincie, het is ook het beleid van deze gemeente. Vervolgens, voorzitter.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, toch een aanvullende vraag, want ik snap wat de heer van Luik zegt, hé, maar tegelijkertijd is de heer van Luik met mij eens dat de verschraling van het openbaar vervoer die hij net noemt, dat die redenen van bijvoorbeeld het aanleggen van een transferium van minder veel minder grote waarde zijn voor de verschraling van het busvervoer dan het feit dat er gewoon niet genoeg geld door de provincie wordt vrijgemaakt?

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Voorzitter, volgens mij is het heb ik allebei benoemd, dus ik begrijp niet helemaal wat de heer Lokker nou naar vraagt. Ik heb enerzijds gezegd dat wij ook naar Arnhem gaan om daar het punt te maken en ik heb anderzijds ook het college gewezen op haar eigen verantwoordelijkheid die hier niet genomen wordt en wat wij nou ook met de andere motie weer gaan repareren, wat de gevolgen daarvan zijn.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik stel voor dat u even verder gaan waar we op wilt reageren meneer van Luik.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, dank u wel. Ik wil ook de motie investeren van de Nijmegen van één snelheid en ik, ik ben namelijk een beetje bang dat het college die motie verkeerd interpreteert en ik zou daarom ook graag, ja, toch even nog een keer een tweede reflectie van het college willen hebben, want wat hier gevraagd wordt, is eigenlijk gewoon om de bewuste, ongelijke investeringen te benadrukken en ook vooral de beoogde impact op kansengelijkheid van onderschrijven. En het college geeft, het is meer ook alleen dan de stedelijke ontwikkeling. En dat is natuurlijk ook niks ten nadele van de heer Vergunst als wethouders stedelijke ontwikkeling, maar het gaat natuurlijk ook over specifieke punten ten aanzien van onderwijs, ten aanzien van de zorg, ten aanzien en ook van ondersteuning van welzijn en vooral ook in relatie tot de financiële keuzes die in de hele begroting zitten. En het zou toch niet zo moeilijk moeten zijn om de verschillen tussen de stadsdelen op hoofdlijnen inzichtelijk te kunnen krijgen. Het is geen rapport dat we vragen van zo een 26 pagina's.

En we vragen we niet de details, we vragen om de impact van het beleid op financiële keuzes te maken en ik mag ook hopen dat het college de impact van het beleid ook inzichtelijk heeft, en daarom hoop ik ook dat het college deze motie breder financieel band zou willen beantwoorden in de tweede termijn. Voor raadsleden zou ik ook graag een gerust willen stellen, onder andere ook mevrouw Grutters ten aanzien van de uitvoerbaarheid eromheen ik wil namelijk heel graag met college meedenken hoe zo een rapportage er goed uit zou kunnen zien en te weinig ambtelijke capaciteit zou kunnen kosten. Daar hebben de zomertijd genoeg voor en ik kijk even naar de heer Eigenhuijsen een reces natuurlijk, geen vakantie, dus daar heb ik tijd genoeg voor. Dank u wel voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel, en dan de Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dank je wel voorzitter. Dank je wel. Voorzitter, ik wil een motie indienen. Verrassend, hè, ja, even afgewacht wat alle reacties waren, maar we hebben het idee, samen met de ODV en VVD, dat er wel zo verschrikkelijk veel ruimte nog in deze begroting zit, dat het verhogen van de gemeentelijke inkomsten, het extra voer van de gemeentelijke inkomsten. Dat principe loslaten lijkt ons niet heel erg verstandig. Dus wij roepen en dienen de motie in waarin

we oproepen om het principe gemeentelijke inkomsten worden niet extra verhoogd ook te hanteren voor begrotingsjaar 2025. En dan het volgende: de motie weet wat je kiest. Dank voor de toezegging van voor de uitleg van de van de wethouder. Ik geloof dat wij mekaar prima begrijpen. Die trek ik in. De motie net geen netcongestie. Dank voor de vriendelijke omarming maar ik vraag de Raad aan mijn uitspraak, dus die hou ik graag aan en dan inderdaad geen lastig verzwaring die dien ik bij deze in. Namens ODV en VVD.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, u bedoelt niet aanhouden, maar indienen ja, soms van gebruikt worden. Die motie hou ik graag aan, maar u bedoelde die, wil ik gewoon hier instemming hebben.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Die geen lastenverzwaring wil ik graag instemming hebben.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, net geen netcongestie daar zei u dat net bij. Die wil u ook een stemming brengen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Die wil u ook in stemming hebben. Ja, zeker iets anders.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Er zijn mensen die nemen alles letterlijk hier <redeneren>.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

De politie moet maar mensen aanhouden, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, oké.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Tot zover, dankjewel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ik dank u en dan tenslotte mevrouw van Doorn.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, een kleine observatie, want we hebben een aantal interruptiedebatten gezien. Hè, dit is een illustratie hoor. Voor de hele avond. We hebben een aantal interruptie gebod wat we gezien over één onderwerp. Namelijk hekjes om speeltuintjes en ik denk dat het college daar ontzettend blij mee is, want dat zijn nou juist de dingen waarmee ze aan de slag kunnen gaan voor de koers in de stadsbegroting. Dan nog even refererend aan twee opmerkingen van de heer Lokker, de leider van de grootste fractie in deze raad in het begin van zijn tweede termijn zei die van: ja, toch wel waardevol dat wij al deze moties indien, een degene die we aangenomen zijn en ik parafraseer nou ja, we zien wel wat het college ermee doet en hé zien we wel terug in de begroting of niet? En ja, daar, dat, daar hebben we het dan mee te doen. Dat vind ik toch ook wel een erosie van onze instrumenten motie en wat we daar, hoe we daarmee omgaan. Ik vind dat toch niet een hele fijne opmerking.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Maar ik denk ook dat de eigen moties voor de begroting ook echt wel afgekaderd worden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, dit is ook een beetje ingewikkeld, hé, want kijk, mevrouw van Doorn heeft natuurlijk vrij om in haar eigen tweede termijn te reageren op iets wat ik zeg. Maar als u dat er een interruptie doet, heb ik ook de mogelijkheid om te reageren. Kijk, bent u het met me met mij eens dat de interpretatie van mijn woorden vooral eentje van uzelf is en dat het volgens mij in het koers meegeven volgens mij gaf ik u eigenlijk deels gelijk dat we verwachten van het college dat ze de koers gevende moties eigenlijk heel duidelijk in de begroting verwerken en anders heel goed uitleggen waarom ze dat niet doet, zoals dat altijd met moties gaat. Maar dat het natuurlijk ook wel als wij een boodschappenlijstje maken met alle dingen die we leuk vinden, die we dan ook met zijn allen aannemen, dat het dan ook zeer terecht is als het college bij de begroting straks zegt: ja, dat is niet allemaal het inkomen te staan. Volgens mij waren dat de woorden die ik gebruik en uw interpolatie is dan de uwe, bent u dat met mij eens?

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Met dat laatste zijn we zeker inderdaad en bedankt voor deze verheldering maar volgens mij heeft het college juist aangegeven dat zij dat niet op motie niveau gaan aangeven in de begroting. En dan nog een tweede opmerking naar aanleiding van een andere opmerking van de heer Lokker namelijk die heeft net met het CDA-interruptie op het CDA gezegd van ja, waarom gaat u niet zelf naar de provincie, omdat wij er hier helemaal niet over gaan, vind ik een interessante. Die onthoud ik even voor het volgende agendapunt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, nee, er zijn meer interessante opmerkingen in deze gevallen. Dat klopt. Goed, dan gaan we nu even drie minuten schorsen meer is ook niet nodig. Dan kan de heer de Gram zich nog even buigen wat ie wil en het college nog even de laatste puntjes op de i zetten. Beste mensen, mag ik u verzoeken weer plaats in te nemen? Ja, Ja, als iedereen zijn of haar plaats wil innemen? Ja, het zal best, maar we gaan gewoon verder. Goed, ik heropen de vergadering. Kijk allereerst naar de heer Gram, want die had al eerder gevraagd om een schorsing. Dan kan hij gelijk even antwoord geven wat het heeft opgeleverd en uiteraard zal het college daar nog met een enkele vertegenwoordiger ingaan op een laatste vraag. De heer de Gram allereerst. U had gevraagd om een schorsing, dus.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, zeker, wij gaan alleen beslispunt één dan in stemming brengen en de rest houden we aan van de water motie. Van de watermotie. Nummer 26. Nee, sorry, 25, pardon. Ja, precies. Ja, en ik wil ook....

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

En beslispunt één, ja.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Er was ook nog een vraag gesteld of nummer 16 of die gescheiden instelling wil brengen. Dat wil ik ook graag doen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Helder dus, dat betekent een beslispunt één en twee gescheiden stemming worden gebracht van die motie nummer 16 is dat? Ja, even de administratie erbij houden. Komt allemaal goed. Oké, nou, dan geef ik voor een tweede termijn overzichtelijke wel namens het college allereerst het woord aan wethouder van Elferen.

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Eén procesopmerking, ik heb eerder gezegd dat wij niet tegenover iedere ingediende motie, ook in de begroting duidelijk maken welke dekking wij daarvoor gevonden hebben. Maar daar heb ik niet meer willen zeggen dat we niet gaan reageren op motie. Zelfs als ze niet zouden uitvoer voeren, zodat we daar sowieso verantwoording over afleggen zeg ik ook tegen mevrouw Brand, die overigens ook stel dat ik zou hebben gezegd dat de financiële huishouding niet op beoordeeld is. Maar dat is overigens niet wat ik heb bedoeld te zeggen. Oké, goed. Dan ten aanzien van het amendement. Ik wil er dus echt op wijzen dat wij dat meest kapitaalkrachtige zoals het in het dictum genoemd staat en wat ook een amendement is, dat we zo moeten uitvoeren, dus niet mogen uitvoeren. Ik zou echt willen voorstellen om dat stukje eraf te halen.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Dus hoor ik eigenlijk de wethouder dan zeggen: als dat eruit is, dan kunt u daar heel erg meer leven. Gaat u daarmee aan de slag? Is dat wat u zegt?

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Nee, dan stel ik vast dat dat dat het eerste stukje van die zin in ieder geval in lijn is met wat het college natuurlijk zelf in de financiële spelregels ook al concludeert.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Tweede deel is niet-uitvoerbaar.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)

Nee, dat dat hoor ik, voorzitter, maar ik hoor eigenlijk hè, als ik het goed hoor, ik kijk ook even aan een toezegging van de wethouder en daar zou ik echt ontzettend blij bij zijn. Dan hoeven we daar ook niet over te stemmen. Is dat zo?

Naam spreker 16: De heer van Elferen (Wethouder)

Mevrouw Brand, in het stuk zelf vindt u terug wat wij daarover gezegd hebben en dat is volgens mij heel erg in lijn met wat u hier, wat u hier voorstelt. Dus de toezegging zou ook dan nog vrij hol worden. Dus die kan ik onmogelijk doen, want ik weet dat u niet van lege toezeggingen houdt. En ja, volgen mij hebben bijna anders gehad. Nu oh, ja, ik moet natuurlijk reageren op de ingediende motie door de heer Eigenhuijsen. Het college maakt een andere afweging, maar dat weet de heer Eigenhuijsen al. Wij stellen voor om de een eventuele lastenverzwaring niet buiten beschouwing te laten door het college.

Dank u wel. Ik begrijp dat de nieuwe wethouder Daemen nog kort reageren, en dan ook nog wethouder Brom. Allereerst wethouder Daemen.

Naam spreker 20: Mevrouw Daemen (Wethouder)

Heel kort, in reactie op de heer van Luik die over M26, kan ik aangeven dat wij grof in beeld kunnen brengen hoe subsidies nu verdeeld zijn als het overgaat ongelijk investeren voor gelijke kansen, dus gezondheid, welzijn. Een aantal van die dingen kunnen we wat over toesturen maar dat zal dus grofmazig zijn. Over stedelijke subsidies vertalen naar stadsdelen. Dan in het kader van uw opmerkingen over OV en gekoppeld aan het welzijn van ouderen. Wij gaan met de Raad het debat over OV voeren. U koppelt nu een paar dingen aan elkaar, waar we dan het gesprek over kunnen voeren. Is dat zo of niet? Maar oplossingen kunnen ook zitten in deelmobiliteit in fijnmazig vervoer, in de wijken, wat niet altijd in de normale lijnen hoeft te gaan zitten. Dan kunnen we ook alternatieven voor gaan bespreken met elkaar, dus ik kijk uit naar dat debat.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Hartsikke helder, dank je wel en tenslotte wethouder Brom.

Naam spreker 21: De heer Brom (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter. De SP, die had nog een vraag, die zocht nog steeds de verduidelijking en de verheldering er is maatwerk mogelijk voor inkomens boven de 120 procent van de bijstandsnorm en dat hebben we zo met elkaar geregeld. En ook in het verleden afgesproken. Dus je kunt dat zien als een toezegging dat dat gewoon geregeld wordt met mekaar.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Heel kort voorzitter, dan zal ik de motie intrekken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Als u nog even noemt nummer en naam, dan is de hele <mens>. Nee, ik hoorde enkel fout, meneer Bakker. Nou niet don't push your luck, zei iemand ooit, dus ja.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter, nummer negen: inwoners met hoge energiekosten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel, dan is die ingetrokken. Goed, oké, ja, dan kunnen we denk ik overgaan naar de stemming over het even kijken. Dan heb ik mezelf: kijk, het amendement is niet ingetrokken. Nee, dus nee, nee-ja, ik vraag alleen maar eerst over de motie, dan amendement en dan uiteraard het raadsvoorstel. We beginnen met de motie onder nummer één, niet de dupe van het systeemplafond. Niet de dupe van het systeemplafond. Uw stemmen graag. Met tien stemmen voor en 27 tegen. Is die motie verworpen? Dan de motie onder twee, een aantrekkelijke en toekomstbestendige werkgever, ook ingediend door PvdA als eerste indiener. Ja, een aantrekkelijke toekomstbestendige werkgever. Met 32 stemmen voor en vijf tegen is die motie aanvaard. Dan onder drie een zorgplan voor Nijmegen. Uw stemmen graag. Een zorgplan voor Nijmegen, onder drie. Met 31 stemmen voor en zes tegen is die motie aanvaard. Onder nummer vier, de motie fair pay, vraagt om een eerlijk verhaal. Fair pay vraagt om een eerlijk verhaal. Met 31 stemmen voor en zes tegen is die motie ook eraan. Dan onder vijf beter halve uitgekeerd dan ten hele gedwaald. Nummer vijf. Met 36 stemmen voor en één tegen is die motie aanvaard. En dan onder nummer zes, niet door de ondergrens, is ingediend door SP als eerste indiener niet door de ondergrens. Met zes stemmen voor en 31 tegen is die motie verworpen? Onder nummer zeven, een leven lang thuis. Oh, die zijn die zijn ingetrokken. Zeven en geldt dat ook acht, zeven en acht. Nee. En negen ook ja. Dan gaan

we snel der zijn wel bij tien en daar gaan we gescheiden in stemming krijgen. Hè, dat is een motie van rommel naar parel. De koers dan schoon Nijmegen, eerst één tot en met vier.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja. Oh ja.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, excuses, motie, een leeflang thuis was aangehouden niet ingetrokken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Negen is aangehouden, ja en zeven, acht dan zijn, die in wel ingetrokken. Wel ingetrokken. Ja, oké, ja. Ja, het interessant is dat het eigenlijk hele materieel geen verschil maken, want je kunt een motie op elk moment opnieuw indienen zeg het nog één keer goed, meneer Wieken nummer zeven is?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Een leven lang thuis is aangehouden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, en numero acht?

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ingetrokken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

En nummer negen.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ook ingetrokken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Zo is het. Bij nummer tien dus stemmen we eerst over één tot en met drie, van rommel naar parel. U stemmen graag. Met 32 stemmen voor en vijf tegen en die besispunt aanvaard. En dan hebben we nog de stemming over besispunt vier van dezelfde motie. Met 29 stemmen voor en acht tegen. Is dat beslissing ook aanvaard, dan onder elf samen sterk voor een senior vriendelijk Nijmegen. U stemmen graag. Met 32 stemmen voor en vijf tegen is die motie aanvaard. Onder 12, verleden beleefd verwezenlijken, verwezenlijkt. Ik begrijp dat er één iemand zich onthoudt. Mevrouw Thomassen hè? Ja? Ja, mevrouw Thomassen, moet je eigenlijk snel naar het bankje daarachter rennen, maar als u het zo doet, ja, ja. Uw stemmen ondertussen graag. Verleden beleefd verwezenlijkt. Met 25 stemmen voor en elf tegen, is die aanvaard. En dan hebben we onder dertien speel sporten, ook moet ruimte voor kinderen en jongeren, zijn alleen besispunten één en twee, hè, die we vanavond in stemming krijgen. Die anderen zijn aangehouden.

Dus besispunt we zien het één en twee van die motie. 26 stemmen voor en elf tegen, zijn die daarmee aanvaard? Onder 14 toegankelijke prep zorg, toegankelijke prep zorg. De 31 stemmen voor en zes tegen is die aanvaard. Dan de motie onder 15, less is more citymarketing. Less is more citymarketing. Met zes stemmen voor en 31 tegen is die motie verworpen? Dan de motie onder 16, groene Walstroom daar hebben we ook twee gescheiden

beslispunten hè dus eerst over beslispunt één. Groene Walstroom één. Met 22 stemmen voor en 15 tegen is dat aanvaard? En dan het tweede beslispunt van groene Walstroom. Uw stemmen graag. Met zes stemmen voor en 31 tegen is dat verworpen. Dan onder 17 musea voor iedereen. Met 18 stemmen voor, 19 tegen is die motie verworpen. Dan de motie onder 18 geld voor makers niet alleen voor kunstpaleizen. Geld voor makers, niet alleen voor kunstpaleizen. U stemmen graag. Met negen stemmen voor en 28. Is de motie verworpen, dan springen we over naar motie onder nummer 20, keep on rolling in the free world.

Ja, mooie quiz vraag, maar. Het zou zomaar Niel Jong kunnen zijn 1989. Maar dan was het rocking. Met 32 stemmen voor en vijf tegen is die motie aanvaard. Dan onder 21, extra geld voor COA oormerken. Uw stemmen graag. En mevrouw Tumiwa wil graag niet mee te stemmen. U moet ook een stoelen even naar achter schuiven. Zeg maar ja, dat zijn die regels vanaf één januari vorig jaar. Extra geld van <koper> oormerken ondertussen. Met zeven stemmen voor, 29 tegen is de motie verworpen. Dan de motie onder 22, voorgoed dierenartskosten voor mensen in financiële nood. Met 19 stemmen voor en 18 tegen. Is die motie aanvaard. Dan, de motie opent de deur. Met 18 stemmen voor, 19 tegen. Is die motie verworpen? De motie, de volgende, is aangehouden. Dat brengt me bij de motie onder 25 water, niet voor later, en dan alleen beslispunt één. Water, niet voor later beslispunt één. Met 18 stemmen voor, 19 tegen. Is die motie, althans dat beslispunt één dus verworpen. Dat brengt ons bij de motie investeren Nijmegen van één snelheid, onder nummer 26. Ze investeren in Nijmegen van één snelheid. Met 21 stemmen voor en 16 is die aanvaard. En dan hebben we onder 28 net geen netcongestie. Nou, 33 stemmen voor en vier tegen is die motie aanvaard. En dan de motie onder 29, die de er laatst is bijkomen, geen lastenverzwaring geen last verzwaring.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Voorzitter, zou ik in de stemverklaring mogen afleggen. Bij deze motie?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

We stemmen eerst en daar mag u de stemverklaring af leggen. We waren al bezig met de stemming. Met 18 stemmen voor, 19 tegen is die verworpen, wat ons nog nieuwsgierig maakt naar de stemverklaring van de heer van Luik.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Voorzitter, ondanks dat het CDA zeker geen voorstander is van lastenverzwaring hebben ook bij de vorige bij het koersdocument de lijn aangehouden dat het onverstandig is om de voorzijde al een dergelijke beperking op te leggen. Dus het CDA is nog altijd geen voorstander van lastenverzwaring maar wilde het niet aan de voorzijde meegeven voor de begroting.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Helder, dat brengt ons bij het enige amendement van vanavond: roeien met de riemen die je hebt, uw stemmen graag. Met 19 stemmen voor en 18 tegen. Is het amendement aanvaard? Mevrouw Brand. Nou, dat brengt ons bij het raadsvoorstel beste mensen, dames en heren en daar vraag ik u ook uw stemmen voor. Dus het raadsvoorstel over het koersdocument. EUw stemmen graag. Met 25 stemmen voor en twaalf tegen is het raadsvoorstel aanvaard, waarvoor dank. Dat brengt ons bij het voorlaatste agendapunten sluiting is het laatste, de motie buiten de orde, dan vraag ik mevrouw Brand...

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De hamer over te nemen. Mevrouw van Doorn, wilt u? Ja, ik had een... Nou, niet voor het volgende agendapunt...

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Nee, helemaal niet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nee, maar dan ga ik eerst de voorzittershamer overgedragen of wilt u daar al een vragen over stellen?

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, ik wil een ordevoorstel indienen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Ja, dat kan.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Dat mag altijd uit kraken.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, want het is tien voor twaalf en we hebben hier de afspraak met elkaar dat we eigenlijk niet tot na twaalf vergaderen in de raadsvergadering dus ik wil dat ordevoorstel doen om het laatste agendapunt af te voeren.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou, dat leg ik dan gelijk maar voor aan de vergadering, want zo gaat het bij ordevoorstellen. Wie gaan we, gaan we erover stemmen? Wie is het eens met het voorstel van mevrouw van Doorn om dit agendapunt nu niet te behandelen? U mag stemmen. Ja, dan gaan stemmen, dat is de snelste. Dus als je er mee eens bent, dan stem je voor. En als je die weer tegen bent, moet je tegenstemmen. Ja, nee, hè, of zo varianten hebben we niet. Er moet er nog zes, oh gaat sneller nu. Moet er nog een paar mensen stemmen. Ik bedoel. Nog: nou gaat het gebeuren. Met zes stemmen voor en 31 tegen is dat ordevoorstel verworpen. Dus we gaan agendapunt behandelen. En mevrouw Brand vraag ik graag naar de voorzittersstoel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Ja, we gaan toch verder met de motie buiten de orde. Erkenning Palestijnse staat en ik heb begrepen dat de heer de Gram daar iets over wil zeggen namens zijn partij die dat indient met andere partijen aan u het woord.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Samen met GroenLinks en SP legt de Raad een belangrijke motie voor, een motie die vraagt om de Rijksoverheid op te roepen tot erkenning van de Palestijnse staat. Deze motie, zoals deze ook allang is aangenomen in Utrecht, is niet alleen symbolisch, maar de draagt echt indirect bij aan het bevorderen van vrede en rechtvaardigheid in het Midden-Oosten. Door Palestina als staat te erkennen geven we een krachtig signaal af dat Palestijnen dezelfde rechten en legitimiteit hebben als Israëliërs. Er kan dan op gelijke voet worden onderhand overtreeden tussen twee staten. Meer dan 140 landen, waaronder recent nog Noorwegen, Spanje, Ierland en Slovenië, hebben de Palestijnse staat erkend om een vreedzame oplossing in het Israëlisch-Palestijnse conflict te bevorderen en het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen te ondersteunen. Wij vinden het ongekend dat Nederland tot op heden niet ook Palestina heeft erkend als staat.

Op basis van deze overwegingen en de overwegingen die wij in de motie noemen, roepen wij de Raad en het college van burgemeester en wethouders op om bij het Rijk erop aan te dringen de Palestijnse staat te erkennen, in navolging van de recent aangenomen motie in Utrecht. Daarnaast stellen wij voor om als raad een brief te sturen aan de minister-president en de minister van buitenlandse zaken om de positie van Nijmegen inzake de erkenning van de Palestijnse staat kenbaar te maken. En tot slot vragen wij om in de gemeentelijke communicatie niet langer te spreken over de Palestijnse gebieden in de toekomst, maar consequente verwijzen naar Palestina. Sommige zullen zich misschien afvragen waarom wij als gemeente ons zouden moeten bezighouden met een internationaal conflict en of wij hiermee niet de rol van de Tweede Kamer overnemen.

Het is echt van cruciaal belang dat ook gemeenten zich uitspreken over kwesties van internationaal belang, en zeker als gaat om mensenrechten en rechtvaardigheid Nijmegen heeft een lange traditie van het opkomen voor mensen, rijden, rechten en het bestrijden van onrecht. Daarnaast is het belangrijk te benadrukken dat de Nijm in Nijmegen veel inwoners zijn die zeer betrokken zijn, zich zeer betrokken voelen bij het lot van de Palestijnen en uiteraard ook de Israëlische bevolking en zich machteloos voelen. Door ons als gemeente uitspreken en actie te ondernemen, komen deze wensen gemoed en laten we zien dat we hun zorgen en betrokkenheid serieus wordt genomen. Bovendien door consistentere van de term Palestina en gemeentelijke communicatie versterken we het respect en voor de identiteit en het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen, en dit is niet in met onze waarde als dat die mensenrechten hoog in het vaandel heeft staan. Door duidelijk stelling te nemen laten we zien dat wij als gemeente niet weggijken van onrechtvaardigheid maar actief bijdragen aan vrede en stabiliteit in het Midden-Oosten. Later was dat die mensenrechten hoog in het vaandel heeft.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Vrijstelling nemen.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Eigenhuijsen heeft een interruptie voor meneer de Gram.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Door ons uit te spreken dragen we bij aan stabiliteit het Midden-Oosten. Hoor ik u dat nu zeggen?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer de Gram.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, dat klopt, indirect dan wel, maar ja.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar dat hoor ik dus net zeggen.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Dat klopt, ja.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Oké.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Vervolgt u uw betoog.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Laten wij als stad die mensenrechten hoog in het vaandel heeft, duidelijk stelling nemen tegen onrechtvaardigheid en met deze oproep aan het Rijk bijdrage leven. Oh, ja, dat had ik gezegd. Kijk, dank je wel voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel en dan kijk ik of er iemand nog op wil reageren. Dat is het geval. Mevrouw Grutters.

Naam spreker 11: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)

Ja, voorzitter, dank u wel. Namens de Stadspartij wil ik graag een verklaring voorlezen met uw welbevinden. Er wordt ons gevraagd de stem uit te brengen over motie rond het conflict tussen Israël-Palestina een deel van de fractie van de Stadspartij kiest ervoor om geen stem uit te brengen over deze motie, terwijl één van onze raadsleden vanuit persoonlijke afweging voor gekozen om wel te stemmen. Buitenlandse politiek behoort niet tot het formele mandaat van onze gemeenteraad en al helemaal niet voor een lokale partij. De gemeenteraad van Nijmegen heeft geen directe zeggenschap over internationale conflicten en enkelen van ons voelen zich onder druk gezet om een keuze te maken in een internationaal conflict. Deze willen geen standpunt innemen. We respecteren ook dat één van onze raadsleden ervoor heeft gekozen om wel dienst mening te delen en wel te stemmen.

Dat is een persoonlijke keuze en dat respecteren wij. Volgens de regels mogen de raadsleden die ervoor kiezen om niet te stemmen, niet op hun plek blijven zitten. Zij zullen straks de zaal tijdens de stemming moeten verlaten. Ik wil de voorzitter ook vragen ons tijdig daarop te attenderen. Dit vertrek uit de zaal, straks tijdens de stemming, is nadrukkelijk geen vorm van protest van de stad Stadspartij maar een procedurele vereisten. Het conflict tussen Israël en Palestina is een uiterst complex en gevoelig onderwerp en wij vinden dat de oplossing hiervoor op internationaal niveau gezocht moet worden en niet in onze gemeenteraad. Als Stadspartij hechten wij grote waarde aan een inclusieve en vredige gemeenschap waarin iedere Nijmegenaar telt, ongeacht afkomst. Onze focus ligt op het welzijn van onze inwoners en het bevorderen van harmonieuze samenleving hier in Nijmegen. Wij geloven dat het onze verantwoordelijkheid is om lokaal beleid te maken dat direct bijdraagt en de verbetering van onze stad en het welzijn van onze Nijmegenaren. Tot zover.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dames en heren, u weet allen even goed als ik dat we dit niet doen in dit huis, dus laten we dat ook op dit moment niet doen. En mevrouw Grutters u zei inderdaad, wilt u dat mij, als voorzitter, om tijdens de stemming dat tijdig aan te geven. Het is aan u en ook aan anderen, als die datzelfde willen, om juist voor de stemming dan hè het, ik wou zeggen het pand te verlaten. Maar dat bedoel ik natuurlijk niet, u komt gewoon terug, maar daar niet bij aanwezig zijn. Dat is uw keuze. Inderdaad, ik kijk even rond of er nog een reactie is in de eerste mijn. Dat is het geval. De heer Lokker van GroenLinks.

Naam spreker 8: De heer Lokker(Raadslid GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Dagelijks zien we de vreselijke beelden uit Gaza waar sinds het begin van de oorlog meer dan 35 duizend mensen zijn gedood, waaronder veel kinderen, en waar het geweld in de laatste maanden alleen maar toe lijkt te nemen. Volgens de mensenrechtenraad van de VN is er zelfs een genocide in de maak en

we horen en zien afschuwelijke verhalen over honger en gebrek aan zorg en medicijnen. Veel mensen in Nederland en ook in Nijmegen zijn diep geraakt en hebben de behoefte om zich uit te spreken voor vrede en een einde aan de gewelddadige verschrikkingen in Gaza. Ondanks alle manieren waarop mensen zich inzetten om de situatie in Gaza te verbeteren, blijft de onmacht bij Nijmegenaren en bij ons de boventoon voeren.

Zeker omdat onze landelijke overheid zich in onze mening vaak te laat en te weinig uitspreekt voor vrede en tegen geweld. Voorzitter, het oorlogsgeweld moet stoppen en moet op grote schaal hulp en zorg naar Gaza en de Palestijnse bevolking verdienen vrijheid, rechten en zelfbeschikking. Een kleine, maar noodzakelijke stap hiervoor is het erkennen van Palestina als staat en we roepen op uit onmacht, maar ook uit grote drang naar rechtvaardigheid en vrede. Graag ook namens onze raad en namens Nijmegen, om als Nederland de Palestijnse staat ook te erkennen. Dank u wel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel. En ik zag dacht ik, mevrouw Synhaeve van D66.

Naam spreker 7: Mevrouw Synhaeve(Raadslid D66)

Ja, dank u wel, voorzitter. En namens D66 fractie wil ik een ook een toelichting voorlezen. Al ruim acht maanden kijken wij vol afschuw naar de gebeurtenissen in Gaza. Mensen leven al die tijd al zonder dak boven hun hoofd en vele mensen zijn constant op de vlucht. De noodhulp voor deze mensen komt te langzaam en te beperkt op gang, waardoor mensen onnodig blijven lijden. En voorzitter, ondanks dat wij de ernst van dit onderwerp onderschrijven hoort dit gesprek niet gevoerd te worden in de Nijmeegse gemeenteraad. Dit gaat over beleid en keuzes die op landelijk niveau moeten worden gemaakt en daarom zal ook een deel van mijn fractie besluiten zich te onthouden van stemming en zal dan ook de zaal verlaten.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel, dan kijk ik of er aan de kant van de Raad nog reactie in eerste termijn. Ja, ik, ik zie u meneer Wieken, maar ik zag ook aan mijn linkerkant mevrouw van Doorn van ODV.

Naam spreker 15: Mevrouw van Doorn (Raadslid ODV)

Ja, dank u wel, voorzitter. Sinds de pogrom op zeven oktober heb ik gehoopt en de wensen uitgesproken dat wij het in dit gremium niet hoeven hebben over deze kwestie en die hoop werd eigenlijk bewaarheid tot vandaag. En dat, ja, ik, ik heb maar de gang van zaken nu. Het is de, de, de verschrikkingen in Gaza zijn gememoreerd. Er is niet gerefereerd aan zeven oktober. Ik ervaar dat al deze hele gang van zaken, de indiening van die motie echt als een stomp in de maag en ik ga verder niet in op aan welke kant je ook staat, dat of je aan geen kant staat, in welke nuance dan ook. Het maakt niet uit, wij gaan er niet over, wij sturen geen minister-president aan. Wij sturen geen minister van buitenlandse zaken aan. We kunnen straks wel de hè, het college, oproepen om allerlei brieven de hele wereld over te sturen, omdat we ons zorgen maken over allerlei conflictgebieden en bevolkingsgroepen die in de knel zijn. Daar gaan we niet aan beginnen. Als we hierin meegaan, dan is het einde zoek en we moeten hier dus een streep trekken en die trek ik dan ook en verder wens sluit ik me aan bij de woorden van mevrouw Grutters en ook ik zal ook meteen de zaal verlaten.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel, mevrouw van Doorn. Ik zag de heer Eigenhuijsen nog.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, meer indelen is al gezegd. Ik vind het echt een. Ja, de avond was al niet fantastisch en hij sluit echt beroerd af. Volgens mij is er echt helemaal niemand in deze hele wereld die die deze verschrikkingen niet veroordeelt. Echt helemaal niemand. Maar wij gaan er als raad in Nijmegen niet over en ik weiger in een hoek

gedrukt te worden door wie dan ook. Ik weiger dat echt en mevrouw Grutters, mevrouw Synhaeve, ik sluit me volledig bij uw woorden aan en ook ik zal de zaal verlaten. Ik weiger nogmaals in een hoek gedrukt te worden voor antisemit of pro-Palestine of pro-Israël. Ik weiger dat en ik vind het ook schandalig van de indienende partijen dat ze hun collega-raadsleden wel in die hoek willen drukken. Ik vind het schandalig. Dank u wel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, ik zag de heer Wieken, u wilde ook nog iets toevoegen. Ja, heel kort, voorzitter.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Ja, het Palestijnse volk heeft recht op zelfbeschikking ook op hun eigen staten, dat vinden inmiddels 144 van 193 VN-lidstaten alleen Nederland nog niet. Andere Europese landen die ons voorgingen zijn Noorwegen, Ierland, Spanje, Zweden Slovenië en gelooft of niet Vaticaanstad en ja, het lijkt ons net als Partij voor de Dieren en GroenLinks, goed om daar als raad een politieke uitspraak over te doen om ook zo de druk op te voeren richting de Tweede Kamer en het kabinet, om Palestina als staten erkennen. En ik wil nog even toevoegen voorstellen: ik wil helemaal niemand in welke hoek dan ook drukken.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Maar dat doet u wel, hè.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Eigenhuijsen. Meneer Eigenhuijsen, meneer Eigenhuijsen, hallo, ik, volgens mij ben ik nu de voorzitter. Dus ik snap de emotie, maar ik wil heel even meneer Wieken zijn woorden laten we afmaken. U was klaar. U wilt hij daar op reageren meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Ja, ik wil gewoon vragen aan meneer Wieken wat ie ervan vindt dat ie mij in een hoek drukt? Want wat ik ook stem, ik sta morgen in de krant als Pro Palestina of pro-Israël. U drukt mij in een hoek, dwingt mij om te kiezen in een conflict waar de hele wereld verdeeld over is. En u roept van nou, daarmee komen we tot vrede, u draagt nationalisatie alleen maar groter. En u raakt mij echt door mij nu te dwingen hiervoor te kiezen. Daarvoor zit ik niet in de Nijmeegse gemeenteraad. Ik zit in de nemers gemeenteraad op het kiezen voor onze stad, voor onze belangen. Ik zit te kiezen voor Palestina of voor Israël of voor Zuid-Afrika of voor het verzakken van Jakarta. Daar zit ik niet voor hier en ik vind het echt en ik hoop echt dat u daarop inkomt dat u , ja u drukt mij in een hoek. Wat vindt u daarvan?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Wieken.

Naam spreker 3: De heer Wieken (Raadslid SP)

Voorzitter, ik zou ik, ik wil niemand in welke hoek dan ook drukken. De heer Eigenhuijsen heeft zojuist zijn redenen aangegeven om hier niet voor te willen stemmen of niet mee te willen doen met de stemming. Dat zijn redenen, dat zijn eigen afweging die is aan hem en die is volgens mij ook zo duidelijk gezegd dat dat ook zeker goed in de kranten zal komen. Dus die hoeft zich niet in hoge druk te zetten en dat is ook niet wat ik hiermee poog te doen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Ja, meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Dat is dus precies wat ik niet wil. Ik wil niet in de krant komen te staan dat ik voor of tegen iets ben. Dat dat bereikt u nu, u bereikt nu dat de krant morgen gaat schrijven meneer Eigenhuijsen wil niet in de hoek gedrukt worden. Dat doet u hè?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Eigenhuijsen ik, ik snap wat u zegt, maar heeft u een vraag nog aan de heer Wieken of is dit? Nee, dan ga ik even rond of er nog reactie is. Eerst ja, ik zie de heer Bakker, VVD.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Dank, voorzitter, en voordat ik tot het standpunt van de VVD-fractie inzake deze motie kom, heb ik eerst wat vragen aan de burgemeester van buitenlandse zaken. Wordt het ruimteafval van de NASA een probleem voor ons in de toekomst? Een aantal vragen zijn het, voorzitter, en dat spijt me, maar ik voel de vrijheid met deze portefeuillehouder ook deze vragen nu te stellen. Hoe beziet de burgemeester van buitenlandse zaken de vrije doorvaart in de Zuid-Chinese zee. Moet er volgens de burgemeester van buitenlandse zaken meer toezicht komen op de kinderrechten in de kobaltmijnen in Congo? Hoe moeten we omgaan met de overbevissing van de Middellandse Zee.

Kan het college een korte reflectie geven op de ophanden zijnde benoeming van Mark Rutte als secretaris-generaal van de NAVO? Onze fractie maakt zich ernstig zorgen over het stijgend niveau van kwik en wilde tonijn in de wereldwijde vangst, wellicht kan de burgemeester daar kort op ingaan hoe we dat kunnen tegengaan. Ik sla de verzwakking van Jakarta sla ik even over, want die heeft meneer Eigenhuijsen al gevraagd. Maar ik ben wel verder benieuwd naar de bijdrage van Nederland in de strijd tegen de het <...> rebellen. Wellicht is het ook nog goed om even kort in te gaan op de gezondheid van president Biden, kan die wel een grote mogendheid als de Verenigde Staten besturen. Voorzitter, iets dichterbij huis? Wat vindt de burgemeester van buitenlandse zaken van het recent weer in het openbaar verschijnen van de Princess of Wales? Hoe bezien we de uitslag van Duitsland-Hongarije vanavond? Iets dichterbij huis nog. Moeten we misschien het Gelredome toevoegen aan de vastgoedportefeuille van de gemeente Nijmegen? Hoe kijken we naar de bedreigingen van kinderen in Oss op een basisschool? Moet de bouw van de Romeinse tempel op de begraafplaats in Kuik wel of niet doorgaan? En, voorzitter, dat wordt natuurlijk steeds een beetje gekker als ik dit soort vragen stel en ik bagatelliseer en ridiculiseert hier niet met het conflict in het Midden-Oosten maar ik geef hiermee aan wat deze motie eigenlijk doet met deze raad, wat wij hier aan het doen zijn en ik ridiculiseert het wel oprecht een beetje om even gelijk de spanning uit het hele gesprek te halen, want je merkt binnen vijf minuten staat onze gemeenteraad in de fik, omdat het gewoon een ontzettend kwetsbaar, gevoelig en moeilijk onderwerp is.

En, voorzitter, wij zitten hier om of we het nou wel of niet met elkaar eens zijn, dat zijn we het eigenlijk niet. Maar om te beslissen over hoeveel geld geven we uit aan het Valkhof aan een verbouwing en aan een alarminstallatie daar, hoeveel parkeerplekken moeten er bij woningen komen en wat voor type woningen moeten dat zijn? Hoe kijken we naar de economische structuur van onze stad en wat is daar dan een toekomst waardige structuur van? Waar willen we een speeltuintje in de wijken. Moet daar wel of geen hek omheen staan? Deze, deze motie ondermijnt onze raad. Wat wij hier doen, waarvoor we hierbij mekaar zitten en nog erger, drijft de raadsleden hier op een manier uit elkaar waarvan wij denk ik niet moeten willen dat dat gebeurt.

En ik heb meneer de Gram geappt en gebeld om te vragen om deze motie en gevraagd, om deze motie niet in te dienen, precies om deze reden. En we zien het in tien minuten toch gebeuren. Ik begrijp ook daarom heel goed de toelichting van de fracties van de Stadspartij en D66 om zich hiervan te onttrekken en hier gewoon niet aan mee te doen. Deze motie, die beschadigt de Raad als politiek gremium wat besluiten neemt over de stad Nijmegen. Het polariseert ons onderling in het nemen van goede besluiten en de lange termijn relaties komen onder druk te

staan door deze vraag te stellen. Dus ik ga deze vraag niet alleen informeel aan de Partij voor de Dieren en de andere indienende fracties stellen, maar ook gewoon hier in dit gremium. Dit gehoord hebbend wilt u de motie alstublieft intrekken en hem niet indienen en ik geef daar vast gelijk bij aan, mocht u ervoor kiezen om toch in te dienen. Onze fractie zal tegenstemmen niet vanuit een inhoudelijk oogpunt maar gewoon omdat we vinden dat dit niet ons mandaat is, niet onze rol is en wij daar dus geen onderdeel van willen zijn. Dank u wel.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, u heeft een vraag gesteld aan de heer de Gram. Ik wil ook nog even een reactie, natuurlijk van de burgemeester. Ik vraag eerst even aan de heer de Gram vragen of u of u bereid is om hem in te trekken of niet. Dat kan wat mij betreft kort en dan gaan we naar de reactie van de burgemeester.

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik heb hier ook met de heer Bakker inderdaad ook over gesproken en ik begrijp de kant van of de kant. Ik begrijp ook hun standpunten maar ik vind wij vinden als Partij voor de Dieren dat wij hoe wij de beslispunten hebben opgesteld, dat dit wel degelijk iets is waar onze gemeenteraad zich erover kan uitspreken of ieder geval kan oproepen om zich uit te spreken richting de Rijksoverheid. Dus wij gaan deze motie gewoon indienen.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, dan ga ik nu naar de burgemeester voor een reactie op de motie buiten de orde. Meneer van Luik, u wilde ook nog in eerste moment zeggen? Oh, dan had ik u niet gezien, maar gaat uw gang.

Naam spreker 13: De heer van Luik (Raadslid CDA)

Ja, voorzitter, de laatste zinsnede ook van de heer Gram, raakte bij mij bij mij het punt waarop ik heel veel moeite met deze motie heb. Het dus niet alleen het feit dat wij als gemeenteraad niet over gaan, maar ook het feit hoe ontzettend polariserend het indienen van zo een motie, nou dat werkelijk werkt, want volgens mij is het inderdaad en meneer Eigenhuijsen zei dat niemand in deze raad die dat werkelijk toejuicht, wat er in Gaza gebeurt. Ik denk dat we best wel op heel veel punten incident hierover zijn, maar juist zo een motie als dit gaat zo meteen de schijn opwekken dat er een grote verdeeldheid is en werkt alleen maar de polarisatie in de hand. Sterker nog, ik denk ook dat het feit dat wij juist op die motie te propageren neer te leggen, hier in de Raad juist ook het punt onderstreept van ik wil dit punt maken en de rest heeft er maar mee te dealen, terwijl we hier echt op geen enkele manier over gaan. En we zijn al een <tip> vrije gemeente.

Nou, dat kun je nog tot daaraan toe, waar wij overigens als gemeente gaat, ook niet over gaan. De gemeente heeft wel een handje van om vaker dit soort moties in te dienen, maar ik durf wel te zeggen dat <...> iets minder zwaar weegt dan dit conflict in Gaza en vooropgesteld wat er in Gaza gebeurt mensonterend dat, dat juichen we niet toe. Sterker nog ik kan over heel veel punten in de geste van de motie echt wel goedkeuren geven, maar juist het feit dit hier nou op deze manier te leggen, dat we als gemeenteraad echt niet over te zeggen hebben. Ik vind het best heftig dat dit gebeurt. Ik vind het ook absoluut niet de plaats van de gemeenteraad om dit in te dienen. Ik ga niet mijn stem onthouden, we gaan tegen de motie stemmen, ook om vooral te onderstrepen dat nou ja, ook als vanuit de functie die je zit als raadslid, ook vanuit het toch het respect, ook richting de andere raadsleden. We begrijpen uit raadsbeslissingen om weg te gaan van deze of in ieder geval niet deel te nemen aan de stemming. Maar, voorzitter, ik hoop toch echt en ik doe ik een appel op alle raadsleden hier aan tafel, laten we onze taak serieus nemen, kijken naar onze taakstelling vooral moties amendementen voorstellen indienen die binnen ons kader passen, binnen onze taakstelling passen. En alsjeblieft laten we stoppen met dit soort moties waar wij als gemeenteraad en Nijmegen echt niks mee te maken hebben. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Goed, dan ga ik nu echt naar de burgemeester voor een reactie op de motie buiten de orde.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)

Ja, dank ik wel, ja, ik begin ermee te zeggen dat ik namens het voltallige college spreek, ook al ben ik portefeuille regionale zaken. Dus dank, meneer Bakker, dat dat wat een uitgebreid. Maar zover ging de regio ook weer niet. Er is eigenlijk wel iets heel merkwaardigs aan de aan de hand, want als het erom gaat dat u als raad steun wil uitspreken aan bijvoorbeeld mensen in Palestina en alle ellende die er gebeurt. Daar hebben het verleden hele goede ervaringen mee doen, bijvoorbeeld bij een grote aardbeving steun te geven, materieel, als dat mogelijk is. Daar kun je het over hebben, dat doet meer gemeenten, dan kun je nog zeggen in een bepaalde relatie.

We hebben het verleden stedenbanden gehad met bepaalde steden. Sommige bestaan nog steeds, andere zijn verbroken, maar wat u hier doet, is iets vraag. Ja, velen hebben al gezegd zal niemand verbaasd ik dat zeg waar we echt totaal niet over gaan en ook niet moeten willen gaan, niet alleen omdat het hier een raad, een fors debat oplevert maar ook omdat het zo betekende: de gemeente Nijmegen naar de rest van de stad, die 187 duizend inwoners, een buitengewoon politiek-gevoelige uitspraak doet. Dat dat nog op een terrein waar we echt niet overgaan. En ik moet morgen ook nog aan de slag met al die Nijmegenaren die het hier niet mee eens zijn en die zijn er ook en die zijn er talrijk. Die uiten zich niet altijd, omdat ze zich soms ook echt geïntimideerd voelen door het Pro Palestina geweld, wat erover en uitrolt hier in Nederland. Dat durf ik hier ook wel te zeggen.

Dus ik vind het buitengewoon onverstandig motie namens het college en we gaan er ook niet over. Mocht u toch overwegen om de motie aan te nemen, dan geef ik u wel mee. Het college zal geen brief sturen, dan zal het een brief van uw raad moet zijn. Dan moet u ook dapper zijn, dan is het uw brief, maar niet van het college. En het bestuur zo aan burgemeester en dan maakt het rondje gelijk af zal die brief ook niet sturen. Ik zal hem tekenen als voorzitter van de Raad, met grote tegenzin maar u stuurt die brief, dat hebben het verleden wel eens meer gehad, toen Nijmegen voor de laatste keer waarschuwden van weet ik wat allemaal. Maar dat is dan uw rol. Dat gaat het college niet doen. Dus dat geef ik de indieners alvast mee of ze daarmee uit de voeten kunnen. En tenslotte dictum drie: de Palestijnse gebieden en verwijzen naar Palestina. Dat is een buitengewoon onpraktische uitspraak, omdat we als overheid uiteindelijk ons wel hebben te houden aan de Nederlandse wet en ja, of je het leuk vindt of niet leuk vindt. Officieel, ik heb het nog eens op de site van de Rijksoverheid ook opgezocht wordt er gesproken over de Palestijnse gebieden, ondanks dat de Nederlandse regering een twee-statenoplossing voorstaat waarin ook gesproken wordt of een staat Palestine maar dat is de huidige situatie, aan dat debat inderdaad, sommige nu hebben gezegd, dat moet nog maar in Den Haag voeren. Overigens in de praktijk wordt het woord Palestina meestal gebruikt als mensen Pro Palestina demonstratie hebben, gebruiken wij uiteraard ook het woord Palestina, want anders word je heel erg onduidelijk en de officiële communicatie heeft de gemeente Nijmegen volgens mij nooit de term de Palestijnse gebieden gebruikt. Maar als wij een officiële brief bijvoorbeeld moeten sturen aan mensen denken mensen die bijvoorbeeld asiel komen aanvragen, vluchteling, dan kun je niet verwijzen naar iets wat officieel niet bestaat volgens onze wet. Dus je benadeelt ook nog mensen als je dan een woord gaat gebruiken wat niet erkent wordt. Daar heeft niemand een voordeel aan om dan nu ook nog de woorden te gaan aanpassen. Tot zover, mevrouw de voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel, ik kijk even rond. Ik neem aan dat er geen behoefte is aan het tweede termijn, maar de heer Eigenhuijsen...

Naam spreker 10: De heer Eigenhuijsen (Raadslid VoorNijmegen.NU)

Nee, ik even een, een, een oordeel, even een vraag. Is er een voorzitter verplicht om moties in stemming te brengen?

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Nou, we gaan deze motie wel, als de heer de Gram hem niet in intrek dan gaan we nu wel in stemming brengen en dan geef ik u mee dat ik een aantal van u gehoord heb die er niet bij aanwezig zijn, zou ik zeggen, als u dat niet wil, raad ik u aan om de zaal nu dan te verlaten.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Zou nog wel graag een tweede termijn willen, voorzitter.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dat zeg ik als er geen behoefte zijn, tweede termijn, maar u zegt, er is wel behoefte aan de tweede termijn. Ja, dat kijk ik heel even rond of er nog meer mensen zijn, want dat kan dus een tweede termijn, meneer Bakker.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Dat is een hele korte tweede termijn.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Meneer Bakker in elk geval dat is dan gaat uw gang, meneer Bakker.

Naam spreker 12: De heer Bakker (Raadslid VVD)

Dank voorzitter, voor deze mogelijkheid. En het is inderdaad, want ik wil echter nog één keer een heel klemmend beroep doen op de indienende partijen, ook de reactie van het college gehoord hebbend, om gewoon deze motie niet in te dienen en in te trekken. Omwille van eigenlijk alles wat hierover de tafel is gegaan en niet omwille van de inhoudelijke standpunten. En ik denk dat dat ik mezelf morgenvroeg niet in de spiegel aan kan kijken als ik niet nog een keer gevraagd zou hebben. Dus vandaar dat ik de tweede termijn daarvoor gebruik. Indringend verzoek aan de indienende fracties: dient deze motie niet in. Organiseren een goede avond voor het goede gesprek. Doe, doe alle dingen die je moet doen, maar doe het alsjeblieft niet in deze raad.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Volgens mij is dat een heldere oproep. Ik kijk even naar de heer de Gram. Ik, bent u daartoe bereid of niet?

Naam spreker 14: De heer de Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Ik kijk ook even de mede indienende partijen aan, want ik heb net mijn mening al gegeven, maar ik kijk. Kijk rond of iedereen mee eens is dat we het nog indienen ja.

Naam spreker 2: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Oké, dan gaan we nu stemmen over de motie buiten de orde. Zoals ingediend door de. Goed, we gaan stemmen over de motie buiten de orde. Erkenning Palestijnse staten zoals ingediend door de Partij voor de Dieren, SP en GroenLinks. Uw stemmen alstublieft. Met 22 stemmen voor en vier stemmen tegen. Is deze motie aanvaard, en dan geef ik het woord weer over aan de voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Nou ja, daarmee komen we ook bij het eind van deze vergadering. Voor wie het nog trekken heeft, is uiteraard mogelijkheid om met het restaurant en bol te nemen en ik wens u een goede nacht verder tot de volgende keer in de vergadering is gesloten.

Vergadering afgesloten